

ሥረይ /ዋዩል/ ለአማርኛ ፊደል ሥረይ ይሆናል ቡዋ፡ ዱዋ፡ በአማርኛ የሐዘንና የነቀፌታ ቃል ይሆናል ው፡ አብዥ ምዕላድ ስግላ፤ ስጋልው ስለድው ወላትው የመሰለውን ሁሉ	ሀሰው፡ ቀራ መዝ. 126÷2 ሀሰውት መድ ሱላው፡ ጠበሰ ያዕ.3÷6 ሱሱ ጥ. ሱላውት መድ. ሰውላው፡ ተውሰበሰበ ያዕ.3÷6 ማለው፡ ሽፈኒ መጽሐው፡ ጠወሰገ ማቴ.15÷32 ፤6÷16 ቄሳው፡ ቄሳ ኢዮ.30÷30 ቆላ. ጥ መዝ.83÷6 ፤103÷8 ሰካሰሰው፡ ቄጠቄጠ ተላው፡ ተኩተላ ዘፍ.14÷14 ኢሳ.59 ÷13 ማቴ.4÷20 ትልውት ሳ. መትሱ ባ. ተሰውት መድ ፍለው፡ ጠበቀ ፍለት መድ ዘፍ.4÷2 ዘት.32÷4 ሱቃ.2÷8 ዐለው፡ ወነጀላ ጥበብ.17÷18 ሕዝ.9÷13 ዕልውት ሳ. ኤር. 18÷12 ኢዮ.21÷12 ዓለውት መድ. ኤር.18÷12 ኢዮ.21÷17 አመድላው፡ግብዝ አደረገ መደልው ሳ.
ጽሕው፡ ተግ አሰ ዘፍ.9÷24 ጽሕውት ሳ. ማቴ.16÷2 ጸልሐው፡ ሸነገሰ መዝ. 5÷9 ጽልሐት ምእ. ዘኪ.1÷9 ዳጌ. 11÷23 ሀሰው፡ኖረ መዝ.132÷1 ሀሱ ሰባር አንቀጽ ሀላዊ ጥ. ሕልውና ምእ.	አስተዳላው፡ አዘጋጅ ምሳ.9÷6፤8 ተድላ ጥ. ድልውት ሳ. አሰቄድላው፡ መነጠረ አድላው፡ አደላ ኢሳ.11÷3 ወደላው፡ አሰተሰ ወደሌ ጥ. ሕዝ. 7÷26 ኤር. 31÷1 ምሳ. 23÷29

ደላው፡ ተገባ አስገባ፤ መዘነ በ2 ይፈታል ኤር.32÷9 መድሱት ባ. ከ. ም. መዳልው በብ ዕዝ. ሱተ. 2÷36 ገላው፡ ሽፈኒ 2ቆሮ 3÷15 ዘፀ. 16÷33 ገላ. ጥ 2ቆሮ. 3÷15 ግልውት ሳ. ጌሕላው፡ ሸነገሰ መዝ. 14÷3 ሮሜ.3÷13 ጉሕላዊ ጥ. ኤር.9÷8 ሮሜ. 3÷29 ጉሕላት ጉሕልያ ምእ. 2ጢሞ.2÷9 ጸላው፡ ቀቀረ አዳመጠ መዝ.77÷1 ስንኳ. ስኔ. 21 ጽልምት ሳ. ዘፀው፡ በደላ፤ ሽረሞጠ ምሳ.5÷3 ማር.8÷38 ዘማ. ዝማዌ ጥ. ኢሳ.57÷3 ሆሴ.1÷2 ዝሙት ምእ. ምሳ.7÷9 ደፌው፡ ደም ሆነ ደም ዘ. ዘፍ.9÷4 ደማት በብ ጸፌው፡ ደነቄረ፤ ጸጥ አላ ጽማዊ ጥ. ምሳ.7÷9 ዘካ. 5÷4 ጽሙና ምእ. ስንኳ ሚያ. 10 የመው፡ ደክመ ኢሳ.49÷4 ዮና.4÷10 የማ.ጥ. ጥበብ 3÷11 ሐሰው፡ ዋሽ ሮሜ.9÷1 ኢዮ.6÷10 ሐሰ፡ ሰባር አንቀጽ ሕሳዊ ጥ. ሐሰት ምእ. ሐሰውት መድ. ዘፀ. 20÷16 ኢሳ.30÷9 መዝ. 26÷14 መሳው፡ ቀለጠ ሂራ.3÷15፤38÷28 አመገሰው፡ አጠፋ 2ዜና. 6÷22 ምግላዊ ጥ. ማቴ.6÷12	አሰውሰው ፡ መሰላል አደረገ ስዋከው ዘ. ዋት በብ ዘፍ.28÷10 አንሳሳው፡ ተመላሰሰ አመላሰሰ ኢዮ.38÷16 ነሳሳው ዘ. ጥበብ.15÷5 ፤7÷22 አንሳሳ ጥ. ዘፍ. 1÷24 መዝ. 79÷13 ሐረው፡ በሳ ሕርውት ሳ. ሂራ.38÷27 መረው፡ ማገረ ሰረው፡ ነቀሰ ዕብ.4÷12 ኢሳ.48÷4 ሥርው ዘካሥራው በብ. 2ሳሙ.23 ÷21 ማቴ.7÷4 ሠርዋ ጥ. ሠራዊት በብ ኢሳ.48÷40 ሆሴ.9÷16 ሰረው፡ አጠፋ መዝ.105÷23 ወረው፡ ወረወረ መኳ.3÷5 የሐዋ. 22 ÷23 ዘረው፡ በተነ ሕዝ.5፤10 ጦቢ.4÷ 17 ዝርምት ሳ. ታት በብ. ዳጌ.12÷7 ሰንቀው፡ መታ ኢዮ.21÷12 ኢሳ. 23÷16 ስንቃዊ ጥ. መሰንቆ ባ. መሰናቂት በብ ራዕ.14÷2 መሳ. 11÷34 ፤21÷21 አስቆቀው፡ አሰተሰ ኤር.7÷29 ሰቆቃው ዘ. ማቴ.2፡27 ነቀው፡ ጮሽ ሰፎ.2፡14 ማቴ.26÷ 34 ጌቃው ዘ. ጌቃውት ሳ ስንኳ ሚያ.17 አብቀው ፡ ከፈተ መዝ.21÷12፤105 ÷17 ስንኳ. ጥር 4 ታኅ.1
---	---

አንባሰቀው: አፋሽን	ኖተው:	ዋኝ	ኖትያ	ምእ.
ደንቀው: ደነቆረ ቅዳሴ ግሩም	177.9÷27	ዮና.1÷5	ኖተውት	መድ.
ደንቃዊ ጥ. መጽ. ምክ.				
ደቀው: ወጋ መሳ.4÷21 ጸቃውእ	አተው: 70	ኢዮ.5÷26	ዘጸ.32÷50	ሳ.
ምእ. ምሳ.16÷24	ኤር.19÷14	እትውት		
ሰሰው: ልበኛ ሆነ ሉቃ.8÷35 ልብ	ማር.15÷21	ምእታው	ባ.	
ዘ. ምሳ.4÷23 አልባብ በብ. ያዕ.1÷8	መዝ.18÷6	አተውት	መድ.	
ልባዊ ጥ. ልቡና ምእ.	ወልተው: መከተ	1ጴጥ.4÷1		
ረሰው: አስተማረ ረቢ ዘ. ዮሐ.20÷	ወልታ ውልታዊ ጥ. ሮሜ.13÷12			
171÷39 ዋት በብ	መዝ.5÷12	ወላትው	በብ.	
ቀበው: ታመመ ቃባ ጥ. ሉቃ.14÷	ጸተው: ወገን ሆነ	ዘጸ.28÷17	ጽታ	
2 1ጢሞ.5÷23	ሰው: ለሴ በ፩በብ	ጸዋትው	በብ	
ጠበው: ጠባ አሳ.28÷9 ዘፀ.34÷26	2ዜና.9÷4	ዘፀ.17÷20		
ጥብ. ዘ. አጥባት በብ. አዮ.3÷12	ፈተው: ወደደ	ዳጌ. 9÷23		
ጎተው: በራ መዝ.17÷9 ማኅቶት ባ.	ዘፀ.20÷17	ማቴ.5÷28	ፍት.ዘ.	
ዘ. ም. መጋትው በብ. ማቴ. 25÷2	ኢሳ.44÷9	ያዕ.1÷15	ፍትውት ሳ.	
መገተው: መገታ ሆነ መጋ.4÷21	1ዮሐ.2÷16	መፍትው	ባ.	
6÷6 መገታ መገታዊ ጥ. ዘፍ.	ዓሞ.5÷11			
38÷27 መጋ.4÷5	ቀኘው: ቸካከረ	ኤር.10÷2	ቀኖት	
ሰንተው: ቀንተው 70ረ አስገባረ	ምእ. ቅንዋት	በብ. ኢያ.23÷13		
ሰንተው ቀንተው ዘ. ሰንታዊ	ሆሴ.13÷14			
ቅንታዊ ጥ.	ዘነው: ነገረ ዓሞ.3÷9	ሮሜ.10÷15		
ቀተው: ተወራረደ ዳጌ. 11÷6	ዘና. ጥ. 1ዮሐ.1÷5	ሉቃ.2÷10		
ቀሥተው: ሳብ ጎተረ ቀሥት ዘ.	2ሳሙ.13÷30	መዜጌው	ባ	
መዝ.7÷12 ዘፍ.27÷3	ዘነውት	መድ.		
ተባሕተው: ብቸኛ ሆነ ብሕታዊ ጥ.	ገነው: አመላክ ጣዖት	ሠራ ግናዊ		
ባሕተት ብሕትውና ምእ. ባሕቱ	ጥ. ገነውት	መድ ዳጌ.13÷8		
ጉል.	1ሳሙ.5÷5	177. 12÷30		

አንባሰቀው: አፋሽን	ኖተው:	ዋኝ	ኖትያ	ምእ.
ደንቀው: ደነቆረ ቅዳሴ ግሩም	177.9÷27	ዮና.1÷5	ኖተውት	መድ.
ደንቃዊ ጥ. መጽ. ምክ.				
ደቀው: ወጋ መሳ.4÷21 ጸቃውእ	አተው: 70	ኢዮ.5÷26	ዘጸ.32÷50	ሳ.
ምእ. ምሳ.16÷24	ኤር.19÷14	እትውት		
ሰሰው: ልበኛ ሆነ ሉቃ.8÷35 ልብ	ማር.15÷21	ምእታው	ባ.	
ዘ. ምሳ.4÷23 አልባብ በብ. ያዕ.1÷8	መዝ.18÷6	አተውት	መድ.	
ልባዊ ጥ. ልቡና ምእ.	ወልተው: መከተ	1ጴጥ.4÷1		
ረሰው: አስተማረ ረቢ ዘ. ዮሐ.20÷	ወልታ ውልታዊ ጥ. ሮሜ.13÷12			
171÷39 ዋት በብ	መዝ.5÷12	ወላትው	በብ.	
ቀበው: ታመመ ቃባ ጥ. ሉቃ.14÷	ጸተው: ወገን ሆነ	ዘጸ.28÷17	ጽታ	
2 1ጢሞ.5÷23	ሰው: ለሴ በ፩በብ	ጸዋትው	በብ	
ጠበው: ጠባ አሳ.28÷9 ዘፀ.34÷26	2ዜና.9÷4	ዘፀ.17÷20		
ጥብ. ዘ. አጥባት በብ. አዮ.3÷12	ፈተው: ወደደ	ዳጌ. 9÷23		
ጎተው: በራ መዝ.17÷9 ማኅቶት ባ.	ዘፀ.20÷17	ማቴ.5÷28	ፍት.ዘ.	
ዘ. ም. መጋትው በብ. ማቴ. 25÷2	ኢሳ.44÷9	ያዕ.1÷15	ፍትውት ሳ.	
መገተው: መገታ ሆነ መጋ.4÷21	1ዮሐ.2÷16	መፍትው	ባ.	
6÷6 መገታ መገታዊ ጥ. ዘፍ.	ዓሞ.5÷11			
38÷27 መጋ.4÷5	ቀኘው: ቸካከረ	ኤር.10÷2	ቀኖት	
ሰንተው: ቀንተው 70ረ አስገባረ	ምእ. ቅንዋት	በብ. ኢያ.23÷13		
ሰንተው ቀንተው ዘ. ሰንታዊ	ሆሴ.13÷14			
ቅንታዊ ጥ.	ዘነው: ነገረ ዓሞ.3÷9	ሮሜ.10÷15		
ቀተው: ተወራረደ ዳጌ. 11÷6	ዘና. ጥ. 1ዮሐ.1÷5	ሉቃ.2÷10		
ቀሥተው: ሳብ ጎተረ ቀሥት ዘ.	2ሳሙ.13÷30	መዜጌው	ባ	
መዝ.7÷12 ዘፍ.27÷3	ዘነውት	መድ.		
ተባሕተው: ብቸኛ ሆነ ብሕታዊ ጥ.	ገነው: አመላክ ጣዖት	ሠራ ግናዊ		
ባሕተት ብሕትውና ምእ. ባሕቱ	ጥ. ገነውት	መድ ዳጌ.13÷8		
ጉል.	1ሳሙ.5÷5	177. 12÷30		

ጉል.

ጉል.

ሐው: ጠመጠመ ሉቃ.10÷32	ዐደው: ተሻገረ ኢሳ.43÷2
የሐዋ. 4÷31 ሊዊ. ዘ. ሊውውት መድ.	የሐ.5÷24 ምዕዳው ባ. ማዕዶት ባ.ክ. ም. ኤር.32÷8 ማቴ.8÷28
ከወው: ቅልጥፍጥፍ ስለ ኢያ.4÷3	ዐደው: ነጭ ሆነ ማር. 9÷3 ላቴ.4÷7 ፀዓዳ ስር ፅዕዳዊ ጥ.
ስንክ. ጥቅ. 15 ከዋው: ው.	መጋ.5÷10 ዳገ.7÷9 ተሠገወ: ሰው ሆኑ ሥጋ ሥጋዊ ጥ.
ዓዋ. ጥ. ኢሳ.45÷13 ኤር.37÷13	ዓዋ. ሆ. ዘፍ.6÷17 የሐ.1÷14 ትሥራት ምእ. ኤር.39÷27
ዓውት መድ. ሕዝ.1÷1	ዘሐ.18÷6 ዘፍ.9÷3 ተሠርገወ: ተሸሰመ ሆሊ.2÷15
ቢዘው: አዳነ ምሳ.13÷8 ቤዛ ጥ.	1ጴ.ጥ.3÷3 ሠርተ ዘ. ዘፀ.32÷2 ዳገ.17÷3 ሠርገት ቤብ. ሥርጋዊ ጥ.
ዘሐ.25÷25 ቤዘውት መድ.	ሆ. ሢራ.43÷9 ሠረገላ ምእ. አገጉገወ: ተቅብዘዘ
መቢዝው ባ.	አገወ: መጠወ ሠጠ ምሳ.4÷2 ቲቶ.2÷14 ራዕ.16÷19 ጸጋ ደጋዊ ምጣዊ ጥ. ቲቶ.2÷11
ወርዘው: ጉሳመሳ ወራዛ ውርዝዊ ጥ. ወራዙት ቤብ. መጋ.2÷8	ደጋዊ ምጣዊ ጥ. ቲቶ.2÷11
መዝ.148÷12 ወርዘውት መድ.	ሐቃ.1÷30 አተምጠው: ተላመ ኢሳ.28÷25
ሐይው: ዳነ ቤ3 ይፈታል ማቴ.17÷19 ሕይወት ሳ. ታት ቤብ. ማሕዋዊ ባ. መሻ ዘ. ሐዋን ምእ ዘፍ.3÷15÷20	1ጢ.ጥ.2÷14 ዘፍ.2÷7 የሐዋ. 1÷4 :11÷25
አውያው: ተፍጃጃ ኢሳ.58÷9	አውያው: አውያት ምእ. ኢያ.34÷28
አውያት ምእ.	ቀድሞ: አማረ ቅድመት ሳ. ቀደውት መድ. ሉቃ.15÷22 1ጢ.ጥ.2÷9
አውያት ምእ.	ባድሞ: ምድረ ቦዳ ሆነ ኢሳ.1÷7÷64÷10 ባድሞ ዘ. ኢር.4÷27 መዝ.62÷2 ኢያ.41÷22
አውያት ምእ.	አውያት ምእ.

አገገወ: ደረቀ አገገዋ ጥ. ዘሐ.11÷30	ሐይው: ኖረ አመኒ ሐዋውን ለአግዚአብሔር ነሐዩ ወአመኒ ሞትን ለአግዚአብሔር ንመውት እን. ሮሜ.14÷8
አገገወ: አረጋገረ ነገደው ዘ.	ሐይው: ተቀመጠ ወሐይወ አዳም አምድገረ ወላደ ለሐት ሰባተ ምእተ ዓመተ እን. ዘፍ.5÷4
አፀው: ዘጋ የሐ. 3÷17 ኢሳ.26÷20	ባድሞ: ተኝ ብላዕ ሣዕረ ወልበሰ ሣዕረ ወብጽው ዲበ ሣዕረ እን. ፈላስ.76
ማዕዶ ባ. መጋ.8÷9 መዝ. 140÷3	ባድሞ: አንተላፋ ክድኖ ለቀራን ብቲከ በብጽወ ኃጣውዕ እን. መጽ.ምእ.41
መላውት መድ ኢያ.38÷17	ደላው በ2 ይፈታል
ደገወ: ነፋገ በ6 ይፈታል ጦቢ.4÷7	ደላው መዘነ ድሐ በመዳልው ኃጣውኢን እን. ሕዝ.1÷35
ዘዳ.28÷54 ደገወ ጥ. ሢራ.18÷18	ደላው: ተገባ ይደልውን ንፈጽም ኩሐ ጽድቀ እን. ማቴ.3÷15
፤25÷2	ደገወ በ6 ይፈታል
ገጽው: ለየ መጽ ምእ. ገጽ ዘ. ጸት ቤብ ማቴ.16÷3 ኢሳ.6÷2 ግጽዊ ጥ.	ደገወ: ነፋገ ኢትደገዱ ዐይንክ በዘትገብር ምጽዋተ እን. ጦቢ.4÷7
ሐፈው: ደክመ ማቴ.12÷34 ኤር.39÷4	ደገወ: ሳላ ይደነዱ በውስተ ማዕድ እን. ሢራ.14÷10
ሐፍ ዘ.	ደገወ: ቀኖ ትደነዱ ዐይኑ ለእትት እን. ዘዳ. 28÷54
ተሰፈው: ታመነ ኢያ.2÷9፤29÷23	ደገወ: ደነቆረ እንዝ ደገወው አእዛህሆሙ እን.
፤39÷11 ተሰፋ ጥ. ሮሜ.15÷8	
ኤሊ.1÷18 ዕብ.11÷1	
የወ: ግሥ ምሥክር	
ሀላው በ3ት ይፈታል	
ሀላው: ኖረ አማንተሰ ይተሐግላ ወአንተሰ ትሄሉ እን.መዝ.102÷26	
ሀላው: አላ ወመብዝተቶሙ ሀላው እስከ ይእዘ እን. 1ቆር.15÷6	
ሐላው: ጠበቀ ከንቶ ይተግሁ እላ ይሐልው እን. መዝ.127÷1	
ሐይው በ3 ይፈታል	
ሐይው: ዳነ ወሐይወ ወልዱ በይእት ሰዓት እን.የሐ.4÷53	

ደገጽጽ ጸገደነ ሊታኩት ደገጽጽግን	ነዋ: እካሆ የሐ.19÷26:1÷29
ወድገዝዛነ ልብ በአሚን እን.	አልዋ: ዙባ መጠቀ
መቃ.7.18	አርሰንዋ: የሰው ስም
የወ ግሥ ነባር	አንጸዋ: ዝንብ
ወ: ብሂል ወረደ እምሰማይ ጌታ	አንጸዋ: አይጥ 1ሳሙ.6÷1
ከሰማይ ወረደ	ዘሌ.11÷29
በግዕዝ የአገባብ ቃል	ከደዋ: ዕንታ
ወ: ዋዌ ና፣ም	ጋዋ: ያገር ስም
እም: አወን ኤር.44÷17 ማቴ.5÷37	ጣዕዋ: እንባሳ፣ ጥጃ፣ እመቤታችን
ዓለስ	ዘፀ. 32÷4 መዝ. 68÷19
ሐዊ: የሰው፣ የመጽሐፍ ስም	ሚል.4÷2 ዘፀ.23 ÷19
የሐዋ.2÷3	ጽዋ: መጠጭያ
ሐዊ: መጠጊያ፣ ስም ዘፍ.29÷34 ፣	ፈዋ: በኩባካ፣ የጠሰሰ እንጨት
34÷25 ፣ 30÷31 ፣ 49÷5	ኩፋ.21
ልላዊ: አስተዋይ	ጋምስ
መርእዊ: መሽራ ማቴ.25÷1 የሐ.	ሀንብዌ: በቅሱ
2÷9 ኢሳ.62÷5፣ 61÷10	መግዌ: ጭብጥ
ናዝራዊ: የተቀደሰ፣ የተለየ ዘኑ.	ሰርዌ: ምስላ፣ ጉልማሳ፣ ጉድፍ፣
6÷1 መሳ.13÷5 ማቴ.2÷23	እሊቃ ማቴ.7÷4 ሢራ.29÷29
ደላዊ: የካከባ ስም	ሰርዌ: ጭፍራ ሰራዊት በብ.
ፈብዕ	ዘፍ.2÷1 ፣ 32÷2
ሐዋ: ከፈላ ስም ዘፍ.2÷20	ነዊ: መዝገብ አመጸ ኢያ.1÷1
ሐዋ: ጌሾ	ሉቃ. 16 ÷19
ፈዋ: ጥጥ	ነዊ: ጸላሊት ሕግ፣ ያገር ስም
ባግዋ: ግምጃ ምሳ.31÷22	ዘፍ.10 ÷11 የኖ.4÷11፣ 3÷3
ቤጠላዋ: ቤተክርስቲያን፣ ያገር ስም	አርዌ: እባብ፣ አውፊ፣ ጌታ
	ዘፍ.3÷1፣ 37÷33 ዘኑ.21÷8
	ዘዌ: እንጨት

ጎደ: እሳት ሢራ.11÷32	ሃድስ
ሕትወ: ሽቱ	
ማሕወ: ብርሐ ዓሞ.6÷6	
ሰንተወ: ሽቱ	
ሰዋሰወ: መሰላል፣ እመቤታችን፣	
መሽጋገሪያ ዘፍ.28÷12	
ሥርወ: ሥር፣ ጅማት፣ ሃይማኖት	
፤ እንገት ሮሜ.11÷16 ኢሳ.11÷1	
ራግወ: የሰው ስም ዘፍ.11÷18	
ቀርገወ: ቀርገላው ሽቱ	
በላወ: ምድረ በጃ	
ብሕወ: ጣሻ፣ ዱር	
ታወ: ስመ አምላካዊ የፊደል ስም	
ሰቱ.1÷22፣ 2÷22 መዝ.118÷169	
ናሀወ: ዋገምት	
ናሀወ: የተራራ ስም ኢሳ. 46÷1	
አሀርወ: እራያዎች ማቴ.7÷6፣ 8÷30	
ሉቃ.15÷15	
አልወ: ሽቱ ማር.16÷1 መከ.10÷1	
አርቴወ: ዋገዝ	
አወ: ወደ፣ ወይም የሐ.6÷19	
ዓወ: ሹልዳ፣ ወርቅ ዘፍ.32÷32	
አፈወ: ሽቱ ማር.16÷1 መከ.10÷1	
ኤሳወ: የሰው ስም ዘፍ.25÷	
ኩፋ.26÷26 ዕብ.12÷16	
እንደናወ: ያገር ስም	
እዳወ: ጉድፍ ማቴ.12÷44 ሉቃ. 11 ÷25	
ዕድወ: ባላጋራ መዝ.66÷2	
ዕንላእመሕያወ: ሰው ባለ አይም ሮ	
የሐ.5÷28 መዝ.88÷47 ማቴ. 12÷32 መዝ.113÷24	
ዋወ: ስመ አምላካ የፊደል ስም	
ፊልክ 1 እና 3 መዝ.118÷46	
ዘብድወ: አጽፍ ዕብ.11÷37	
ጸሕወ: የእሳ አጥንት ጥርጥ	
ሆሌ.5÷11	
ዓወ: ጨወ፣ ካህን ማቴ.5÷13	
መሳ.9÷45 ዘፍ.19÷26 ኢዮ.6÷6	
ሳብዕ	
አብርዎ: ልብ	
ተልዎ: አሃር	
ጌንዎ: መንፈስ ቅዱስ	
የዘ ግሥ አመል	
ዘ: እንተ፣ እሳ: ዐቢይ አገባብ፣	
ቅጽልና በቂ፣ ፍችው የ፡ዘ፡ያንድ	
እንተ ያንዲት እሳ የብዙ ኢየሱስ	
ዘተብሀላ ክርስቶስ: ድንግል እንተ	
ተፍኅረት ለብሕሊ፣ ሕዝብ እሳ	
ሀሰው ምስላሁ፣ አዋልድ እሳ	
አልሆን ጉልቂ ማቴ.1÷16 ሉቃ.1÷27	
የሐ.12÷17 መጽሐፍ ፶፯ ዐዋጅ	
አፍርሶ ዘን ለወንድም ለሴትም	
ለብዙም እንተን ለሴትም ለወንድም	

ይቀጽላል፡፡	ባለ	ቅኔዎችም	ዘኢረስይኪ ከመ ስብእ ሀያድያን
ያደርጉታል፡፡	አያሰኝም	አንስትያ	1፻7.15÷35 መዝ.119÷5
ዘገረዩ፤	አላግዕ	ዘኣልቦ ኖላዊ፡	ሉቃ.18÷11 ዘ፤ እንተ፤ እሳ፤
በቤተመቅደስ	ዘልሀቶት	ወላት	በቅጽል በዘርፍ ሲፈቱ
ዳዊት፡	አቃርዮስ	እንተ ደለወ	የሚሰማማቸው ቃል ይሻሉ እንጂ
ርእይ፡	ዮሐንስ ወእቡቂር	እንተነበሩ	ወትሮ ዮ፡ አይባሉም ይህም ብኣሲ
ኅቡኣ	በእስክንድርያ ሀገር፡	ብኣሲ	ዘለምጽ፡፡ ለምጸም ዚጋኔን ጋኔናም
ምእመን	እንተ ይሰመይ	ጉልያን፡	ጋኔን ያደረሰት ዘቢብት ሽቦታም
ዘፍ.6÷2	ዘጉ.27÷17 ድን	ሰንዘ.	ሽቦቶ እንተ ዕፍረት ባለሽቱ እሳ
ታላ.29	ዘርፍ	አያያዥ ሆኖም	አመፃ አመፀኞች አየኣሰኝ ሌላውን
ሲነገር ብኩርና	ዘይዕቆብ	ከሀነት	ሹሉ ያሳያል እንተ እና እሳ
እንተ ሌዊ	ነገሥታት	እሳ ይሁዳ	ዘዘ፤ከዘ በሚለዩበት በልዩነታቸው
አንስትያ	እስዳዊት	ወዕቆባት	እሳ ለዮብቻቸው ተጽፈዋልና፡፡ በአገባብ
ሰሉሞን	እያሳ	በየገንዘቡ ይገባል፡፡	ተመልከት ዛ፤ ይች፤ ቺ፤ ይህች፤
ፍችውም	ያው፤	ዮ፤	ነው፤ ይችን፤ ዛ፤ እንቀጽ መዝ.117÷20
ሲዘረዝርም	እን በር	ከፋች አድርጉ	ዛ፤ ዕለት ምስል ዛ፤ ትውልድ
ዚላ፤	እንቲኣ፤	እሲኣሁ፤	ሃ፤ ሆሙ፤ እርባታው እንደ እነና እንደ ንስነ
ሆን፤	ከ፤	ከሙ፤	ከን፤ የነ፤እያሳ መደብ ስምንት ብቻ ሆኖ ይቀራል
እስከ	አሥር ይዘምታል	ፍችውም	እነና ንስነ የለውም፡፡ ዛ፤ ዛ፤
የርሱ፤	የርሷ፤	የርሳቸው	የሰኝ ዝ፤ዛ፤እሱ፤እሳ፤ የቅርብ ቅጽልና
ል፡፡	በር	ከፋች ሲሆን	በእገተ አጻፋ ይህ፤ ይሽ ቅጽል ሲሆን
ዘ፤ሀየንተ፤	ዘ፤ከመ፤	ዘ፤እምዘ፤በዘ፤	ስሙ ጭብጥ ወይም እጆታ
እያሳ ይገባል፡	አንድ	አንድ	ይባላል፡፡ ዝ፡ብኣሲ፤ዝ፡ሕዝብ ዝ፡
ባለአገባቦች	ዘ፤	ስሰ፤ና ይሆናል	ቃል፤ ዝ፡ መጽሐፍ ዝኑ፡ዝኒ፤
ይላሉ፡፡	ምክንያቱም	በእስመና	ዝሳ፡ዝኪ ዝ፡እምዝ ከመዝ
በእንተ ፈንታ	ተጽፎ	ስላገኙት	በእንተዝ ዘ፡ ይህን፡ይሽን ይህንን
ነው፡፡	ነስሐ	እግዚ ዘአንገሡ	ትማልም፡፡ ዘ፡ ጊዜ እመገብረ ዘ፡
ሰላሳል፡፡	ሰይ	ልዮ ዘርሕቀ	ቃለ ስምሉ ዘ፡ ነገረ ወባረኩ፡፡ ዘ
ማንደርዮ	አስኩተከ	እግዚኣ	ቡራኩ፡፡

ዘ 13ተኛ ፈደል ዐቢይ አንተጽ	የዝ ነጠላ ፯ሥ
ሐልዘዘ፡	አፈራ ሐልዚዝ ሕልዘዝ ዚ
ሕልዛዚ ጥ.	
ሐዕዘ፡	መርዝ አደረገ ሕምዝ ዚ
ራእ.12÷12	አስማዝ ቡብ መዝ.139÷3
ሐበዘ፡	ጋገረ ዘፀ.12÷39 መላ.7÷13
ማቴ.12÷4	ሕበዝ ዚ ሐባውዝ ቡብ
ሕብዘት ላ. ሆሴ 7÷4	
ሐገዘዘ፡	እነዘዘ
ሐወዘ፡	አማረ ሐዋዝ ው ለወ.ሰሲ
ሢራ.5÷6	ሮሜ.7÷22 ምላ.3÷24
ሉዝ፡	ጠመዘዘ ሉዝ ዚ ሉዛ ጥ.
ለገለዘ፡	ታመመ ለገለዝ ዚ ልገለዝ ጥ.
መሐዘ፡	ጉሰመሰ ምላ.6÷32 ምሐዝ. ዚ
ዛት ቡብ	መሐዛ ጥ. የሐዋ.5÷6
መዝ.148÷12	
ምዕዘ፡	ሽተተ ዘሊ.1÷9 መፃዛ ጥ. ምዕዘት
ሳ. ዘፍ.8÷12	ኤፌ.5÷2 ሢራ.24÷15
መዝመዘ፡	እሽ የሐ.11÷2፤12÷3
ምዝማዚ ጥ. ሚያዝያ ምእ.	
ሰዕዘ፡	ነቀለ ስማዝ ዘ ኢዮ.40÷16 ስማዚ
ጥ.	
ሰረዘ፡	ተላሰፈ ሰረዝ ዚ
ሰክዘ፡	ወጋ ሰከዛ ጥ.
ርዝ፡	ወለወለ ሮዝ ዚ ሮዛ ራዛ ጥ.
ረዘዘ፡	አፈራ አርዝ ባ. አራዝ አራዛት
ቡባ. መዝ.36÷35፤103÷16	

ረዝ፡ ወጋ መላ.3÷21 ኤር.15÷3

ሉቃ.19÷27 ሮዝት ሳ. ታት ቡብ

ቶዘ፡ ቅዝዝ ቅዝዝ አለ

ቂልዘ፡ቂጠቂጠ አርጋ.5 ቁልዝ ዚ

ቀንፈዘ፡ ደነቦ ቅንፋዚ.ጥ

በለዘ፡ ፀና በለዝ ዚ. 1፻7.7÷26

ቤዘ፡ አበራ ቤዝ ዚ. አብያዝ ቡብ

28.ጥ.1÷9

ብዕዘ፡ ነፋ ብዕዛ ጥ. ዳን.3÷5

2ዜ.5.13÷8

ተመርጉዘ፡ ተመረኮዘ 1፻7.18÷21

መጋ.8÷4 ምርጉዝ ዚ. ምርጉዝ.ጥ.

ተኣርዘ፡ ለበሳ የሐዋ. 9÷39

ሆሴ.2÷7 አራዝ ዚ. መዝ.21÷18

አራዛት ቡባ.

ተክዘ፡ አዘነ ማር.14÷34 ዮና.4÷1

ኤር.15÷5 ትካዝ ዚ. ትካዘ ጥ.

ሢራ.8÷18 ኢዮ.11÷18

ተገዳዘ፡ ተክራካሪ ዘፍ.45÷24 ጋዕዝ

ዚ. 1፻፲.፱ 6÷4 ሢራ.22÷24 ግዕዝት

ሳ.

ተፋወዘ፡ ተጫወተ ፎዝ ዚ.

ነቅዘ፡ ነቀዘ ኢሳ.40÷20 ያዕ.5÷2

ነቀዝ ዚ. ምላ.25÷19

ናዘዘ፡ አረጋጋ ኤር.6÷7 ነቀዘ ጥ.

ዕብ.9÷15 መናዝዝ ባ. ኢዮ.16÷2

ጉራጅ

አገዝ፡ ያዝ በ8 ይፈታል አገዝ ማቴ.7÷25 ወጋይዝት በብ. ወግዘት ባ. ሙጋዝ ባ. ዛትብብ	ማቴ.7÷25 ወጋይዝት በብ. ወግዘት ባ. ሙጋዝ ባ. ዛትብብ
አገዝ፡ ስርግርግ አለ ማቴ.27÷38 ኤር.38÷9	አገዝ፡ ስርግርግ አለ ማቴ.27÷38 ኤር.38÷9
አመገዝ፡ አጽገቶ ያዝ ዘፍ.32÷31 ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አለዎዝ፡ ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ ዘፍ.32÷36፡ ምሳ. 25÷23 ሰዋዝ	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
ዘ. ኩፋ.23	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አገዝ፡ ልብ አላጣ ዮዲት. 7÷19 ሙሳ.8÷4 እንባዜ ጥ. መዝ.54÷8	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አውገዝ፡ ሰዮ ስንክ ዮኳ.2 ውግዘት ባ. ግዝት ምእ. ሐኖ.6÷4 177. 11÷34	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አዘዝ፡ አዘዝ ዘፍ.14÷24 ሐኖ.52÷4 እዘዝ ዘ. ምሳ.12÷4 አዘዝ ው. ትእዛዝ ባ.	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አግዝ፡ ነፃ አወጣ ግዕዝ ዘ. ዘፍ.11÷1 እግዚእ ው. አጋዕዝት በብ. ኤፌ.1÷21 ቂሳ.1÷16 ግዕዝግ ምእ.	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አግዝ፡ ጀጉለ ኢሳ.5÷2 ስንክ ንዲ.24	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
አፈርዝ፡ በተነ ጥባ.2÷4 ክረዝ፡ ሰቀለጥ ለበክ ክረዝ ዘ. ክርኩጉል መጽ.ምሳ. 7.48	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53
ኮበዝ፡ ጋገረ ኩባዝ ዘ. ውገዝ፡ ፈለሰ ውጊዝ ዘ. ኢሢ. 30÷25 አር.9÷18 ማር.5÷25	ገዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገዝ ዘ. ሂራ.25÷18 ሱቃ.11÷53

አገዝ፡ ወጠነ አገዝ ከመ ይሰገድ ቤተ መቅደስ እን. 2ዜ5.3÷3	አገዝ፡ ወጠነ አገዝ ከመ ይሰገድ ቤተ መቅደስ እን. 2ዜ5.3÷3
አገዝ፡ ያዝ ወሰዝኒ በዮማኑ እን.ፈላ.1÷17	አገዝ፡ ያዝ ወሰዝኒ በዮማኑ እን.ፈላ.1÷17
አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አገዝ፡ ቂመረ አገዝ ኩሎ ተዐይኒሆመ. ዘደቂቀ እስራኤል እን. ዘጉ.26÷2	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አገዝ፡ አዋሰ መያገጥ ሰጠ አልብዮ አገዝ እን. ኢዮ.34÷31	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አገዝ፡ አቆመ አገዝ እግዚእ መዋግደ አጋክ እን.	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አገዝ፡ መረሰ ፈጸመ አውገዝ እግዚእ ብሔር ቃሉ እምኒሆመ. እን.	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
የዝ ግሥ ነባር	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ ብሂል ዘኩሎ ይሰገዝ ጌታ አግዚአብሔር ሁሉን የሚይዝ ነው፡፡	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
በግዕዝ ያስገባ ቃል	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ ሰለ፤ እንጾ ዘፍ.24÷36፤ 40÷15	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አምዝ፡ እንጾ፤ ከ	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
አገዝ፡ ሲ፤ ሳ፤ ስ፤ እየ፤ ቸልታ የሐዋ. 2÷1	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ እየ ማቴ.25÷32 የሐዋ.15÷39	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ የ፤ ያ፤ በ፤ ወጸ፤ እየ	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ መልዙ የበት ትል	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13
ዘ፡ ያገር ስም ስንክ ንዲ.21	አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ ሃቡ ዮሴፍ እተዝ ሆዩ እን. ኩፋ.132 ሰዋመኛም እተዝ በተባለ አምልኮት እን. ዘፍ.22÷13

ክረዝ፡ የሰው ስም ክርኩ፡ መስቀል

ሃልሰ

መላዚ፡ ስማዕት

ተክዚ፡ ወንዝ መዝ. 65÷6 ዘ0.1÷22

2ዜ5.7÷8 1ዜ5.5÷9

ክረዚ፡ ያገር ስም

ክረዚ፡ አውራጃ ማቴ.11÷21

ሱቃ.10÷13

ገዛዚ፡ ያገር ስም

ፈብዕ

ሱዛ፡ የረድኤት ቦታ ዘፍ.28÷19

መርከዛ፡ የሴት ስም ስንክ. ጥቅ.14

ሰኬዛ፡ ፈፋ፤ ያገር ስም፤ ፍላፃ

277.20÷20-36

ራዛ፡ የበዳ ዶሮ ስንክ ንዲ.29

ብሀንዛ፡ እንባልታ

ብዓዛ፡ ደፋሳ

ብዕዛ፡ ዘጉፍ፤ ቃጭል፤ ጸናጽል

2ዜ5.15÷14 ዳገ.3÷5

አዛ፡ በደለኛ 2ሳመ.6÷6

ክርኩዛ፡ የሴት ብልት

ኩዛ፡ ጣዖት፤ የሰው ስም ሱቃ.8÷3

ዛ፡ ይህች ያች መዝ.117÷20

ዠውዛ፡ የኮከብ ስም

ዱዛ፡ ዱዝዱዛ የባሕር ቀማኛ

ጉዛ፡ ጭላት ዘ0.19÷4

ጊዛ፡ ዕንቁ

አገዛ፡ ያዝ በ8 ይፈታል አገዝ	ማቲ.7÷25	ወጋይዝት በብ.
አጋዝ ዘ. ዘፍ.38÷17	ወዝነት ሳ. መጋዝ ባ. ዛት.በብ	
አገዝዘ፡ ስርግርግ አለ ማቲ.27÷38	ኤር.38÷9	
አመገዝዘ፡ አጽጉቶ ያዝ ዘፍ.32÷31	ገጠዘ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገጠዝ ዘ.	
ሢራ.25÷18 ሉቃ.11÷53	ገዝዘ፡ አስረ ማቲ.27÷59 ዮሐ.	
አስገዝዘ፡ ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ	19÷49 መግዝዝ ባ. ስንዝ. ሐም.22	
ዘፍ.32÷36፡ ምሳ. 25÷23 ለዎዛዝ	ግዝዝት ሳ. ስንዝ. ሐም.6 እና	
ዘ. ኩፋ.23	መሲ.19 ግዝዝታት በብ.	
አገዝዘ፡ ልብ አሳጣ ዮጲት. 7÷19	ግዕዝ፡ ተጓዝ፤ ተቆጣ፤ ተበሳጩ	
መሳ.8÷4 እንዝዘ ጥ. መዝ.54÷8	ሢራ.41÷4 ሮሜ.3÷9 ማር.16÷14	
አውገዝ፡ ለዮ ስንዝ ዮኪ.2 ወግዝት	ጋዕዝ ግዕዝ ዘ. ዘፍ.11÷1	
ሳ. ግዝት ምእ. ሐኖ.6÷4 1ኅገ.	ሢራ.22÷24 1ጢሞ.6÷4 ግዕዝት	
11÷34	ሳ. ዘ0.17÷7	
አዘዘ፡ አዘዘ ዘፍ.14÷24 ሐኖ.52÷4	ጠረዝ፡ ጠረዝ ጥራዝ ዘ. ስንዝ	
አዘዝ ዘ. ምሳ.12÷4 አዚዝ ወ.	መጋ.13	
ትእዛዝ ቢ.	ፎዝ፡ ወላወላ አርጋ 3 እና 5	
አግዝዘ፡ ነፃ አወጣ ግዕዝ ዘ.	ፎዝ፡ ዘ	
ዘፍ.11÷1 እግዚአ ወ. አጋዕዝት	<u>የዘ ግሥ ምስክር</u>	
በብ. ኤፌ.1÷21 ቂላ.1÷16 ግዕዛን	<u>ረገዝ በ2 ይፈታል</u>	
ምእ.	ረገዝ፡ ወጋ ረገዝ ገጠ. ዘየማን	
አግዝዘ፡ ጀጉላ አሳ.5÷2 ስንዝ	በኩይናት እን. ዮሐ.19÷34	
ኅዳ.24	ረገዝ፡ አቆመ፣ መልሕቅ ጣላ	
አፈርዝዘ፡ በተነ ጥበ.2÷4	ወእምፅፅብ ክህልነ ከመ ናርግዝ	
ከረዝ፡ ስቀላ፣ ለበከ ከረዝ ዘ. ከርዝ	ሐመረነ እን. ዮሐዋ.27÷16	
ጉል መጽ.ምስ. 7.48	<u>አገዝ በ8 ይፈታል</u>	
ኮበዘ፡ ጋገረ ኩቤዝ ዘ.	አገዝ፡ ጀመረ አገዝ አሰሰሰ	
ውዝዘ፡ ፈሰሰ ውጊዝ ዘ. አሢ.	ደሰብክ እን.ማቲ.4÷17	
30÷25 አር.9÷18 ማር.5÷25		

አገዝ፡ ወጠነ አገዝ ከመ ይሕንጽ ቤተ	ከረዝ፡ ዮሐው ስም
መቅደስ እን. 2ዜና.3÷3	ከርዝ፡ መስቀል
አገዝ፡ ያዝ ወሕዝኒ በየማኑ	<u>ሃልሰ</u>
አንራእ.1÷17	መላዚ፡ ስማዕት
አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ	ተከዚ፡ ወንዝ መዝ. 65÷6 ዘ0.1÷22
ሀሎ ዮሴፍ አጉዝ ሆ አን. ኩፋ.132	2ዜና.7÷8 ዘዜ.5.5÷9
ዳግመኛም አጉዝ በጉብላ አምልኮት እን.	ከረዝ፡ ያገር ስም
ዘፍ.22÷13	ኮራዚ፡ አውራጃ ማቲ.11÷21
አገዝ፡ ቄጠረ አገዝ ኩሎ ተዐይኒሆመ	ሉቃ.10÷13
ለደቂቀ እስራኤል እን. ዘጉ.26÷2	ገዛዚ፡ ያገር ስም
አገዝ፡ አዋስ መያገፍ ስጠ አልብዮ አገዝ	<u>ራብዕ</u>
አን. ኢዮ.34÷31	ሱዛ፡ የረድኤት ቦታ ዘፍ.28÷19
አገዝ፡ አቆመ አገዝ እግዚአ መዋግደ	መርኬዛ፡ የሴት ስም ስንዝ. ጥቅ.14
ደጋክ እን.	ሰኬዛ፡ ፈፋ፤ ያገር ስም፤ ፍላፃ
አገዝ፡ ቄረሰ ፈጸመ አወገዝ እግዚአ	2ኅገ.20÷20-36
ብሔር ቃሎ እምኒሆመ እን.	ራዛ፡ የበዳ ዶሮ ስንዝ ኅዳ.29
<u>የዘ ግሥ ነባር</u>	ብሀንዝ፡ እንቢልታ
ዘ፡ ብሢል ዘኩሎ ይአገዝ ኔታ	ብጻዛ፡ ደፋሳ
እግዚአብሔር ሁሉን የሚይዝ ነው፡፡	ብዕዛ፡ ዘጉፍ፤ ቃጭል፤ ጸናጽል
<u>በግዕዝ ዮሐንዋብ ቃል</u>	2ዜና.15÷14 ዳን.3÷5
በዘ፡ ሰላ፤ አንደ ዘፍ.24÷36፤ 40÷15	አዛ፡ በደለኛ 2ሳመ.6÷6
አምዘ፡ እንደ፤ ከ	ከርቤዛ፡ የሴት ብልት
አገዝ፡ ሲ፣ሳ፣ስ፣እየ፣ቸልታ የሐዋ. 2÷1	ኩዛ፡ ጣዖት፤ የሰው ስም ሉቃ.8÷3
ዘዘ፡ እየ ማቲ.25÷32 ዮሐዋ.15÷39	ዛ፡ ይህች ያች መዝ.117÷20
ዘ፡ ዮ፣በ፣ወደ፣እየ	ዠውዛ፡ የኮከብ ስም
<u>ካዕብ</u>	ዱዛ፡ ዱዝዱዛ የባሕር ቀማኛ
ልዘ፡ መልኩ የበት ትል	ጉዛ፡ ጭላት ዘ0.19÷4
ንዚያዝ፡ ያገር ስም ስንዝ ኅዳ.21	ጊዛ፡ ዕንቁ

የዘ ነጠላ ግሥ

208

አገዛዝ፡ ያዘ በ8 ይፈታል አገዛዝ	ማቴ.7÷25	ወጋይዝት በብ.
አጋዝ ዘ. ዘፍ.38÷17	ወገዝት ሲ. መጋዝ ባ. ዛት.በብ	
አገዛዝ፡ ስርግርግ አለ ማቴ.27÷38	ኤር.38÷9	
አመንዝዝ፡ አጽጉቶ ያዘ ዘፍ.32÷31	ገበዝ፡ ሸመ ዘ0.7÷15 ገበዝ ዘ.	
ሢራ.25÷18 ሉቃ.11÷53	ገዝ፡ አሰረ ማቴ.27÷59 ዮሐ.	
አስዖዝዝ፡ ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ	19÷49 መግንዝ ባ. ስንክ. ሐም.22	
ዘፍ.32÷36፡ ምሳ. 25÷23 ሰዖዝዝ	ግንዝት ሲ. ስንክ. ሐም.6 እና	
ዘ. ኩፋ.23	መስ.19 ግንዝታት በብ.	
አንበዝ፡ ልብ አሳጣ ዮዲት. 7÷19	ግዕዝ፡ ተጓዝ፡ ተቆጣ፡ ተበላጪ	
መሳ.8÷4 እንባዜ ጥ. መዝ.54÷8	ሢራ.41÷4 ሮሜ.3÷9 ማር.16÷14	
አውግዝ፡ ሰዩ ስንክ ዮኪ.2 ውግዝት	ጋዕዝ ግዕዝ ዘ. ዘፍ.11÷1	
ሲ. ግዝት ምእ. ሐኖ.6÷4 1ገገ.	ሢራ.22÷24 1ጢሞ.6÷4 ግዕዝት	
11÷34	ሲ. ዘ0.17÷7	
አሰዝ፡ አዘዘ ዘፍ.14÷24 ሐኖ.52÷4	ጠረዝ፡ ጠረዝ ጥራዝ ዘ. ስንክ	
አዘዝ ዘ. ምሳ.12÷4 አዚዝ ው.	መጋ.13	
ትእዛዝ ባ.	ፎዝ፡ ወለወለ አርጋ 3 እና 5	
አግዐዝ፡ ነፃ አወጣ ግዕዝ ዘ.	ፎዝ፡ ዘ	
ዘፍ.11÷1 እግዚእ ው. አጋዕዝት	የዘ ግሥ ምስክር	
በብ. ኤፌ.1÷21 ቴላ.1÷16 ግዕዛን	ረዝ በ2 ይፈታል	
ምእ.	ረዝ፡ ወጋ ረዝ ዝቡ ዘዩማን	
አግዝዝ፡ ጆጉለ ኢሳ.5÷2 ስንክ	በኩይናት እን. ዮሐ.19÷34	
ኅዳ.24	ረዝ፡ አቆመ፡ መልሐቅ ጣለ	
አፈርዝዝ፡ በተነ ጥቢ.2÷4	ወእምዕዕብ ክህልነ ክመ ናርግዝ	
ክረዝ፡ ስቀለ፡ ሰበክ ክረዝ ዘ. ክርዙ	ሐመረነ እን. ዮሐ.27÷16	
ጉል መጽ.ምስ. 7.48	አገዝ በ8 ይፈታል	
ኮበዝ፡ ጋገረ ኩቤዝ ዘ.	አገዝ፡ ጀመረ አገዝ ኢየሱስ	
ውጎዝ፡ ፈሰሰ ውጊዝ ዘ. ኢግ.	ይስብክ እን.ማቴ.4÷17	
30÷25 ኤር.9÷18 ማር.5÷25		

209

የዘ ግሥ ምስክር

አገዝ፡ ወጠነ አገዝ ክመ ይሕንጽ ቤተ	ክረዙ፡ የሰው ስም
መቅደስ እን. 2ዜና.3÷3	ክርዙ፡ መስቀል
አገዝ፡ ያዘ ወአገዝኒ በዩማኑ	ሣልስ
እን.ራኢ.1÷17	መላዚ፡ ሰማዕት
አገዝ፡ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ገበ	ተኮዚ፡ ወንዝ መዝ. 65÷6 ዘ0.1÷22
ሀሎ ዮሴፍ እጉዝ ህዩ እን. ኩፋ.132	2ዜና.7÷8 1ዜና.5÷9
ዳግመኛም እጉዝ በጉብለ አምልኮት እን.	ክረዚ፡ ያገር ስም
ዘፍ.22÷13	ኮራዚ፡ አውራጃ ማቴ.11÷21
አገዝ፡ ጭጠረ አገዝ ኩሎ ተዐይኒሆመ.	ሉቃ.10÷13
ሰደቂቀ እስራኤል እን. ዘጉ.26÷2	ገዛዚ፡ ያገር ስም
አገዝ፡ አዋስ መያዣ ሰጠ አልብዩ አገዝ	ራብዕ
እን. ኢዮ.34÷31	ሉዝ፡ የረድኤት ቦታ ዘፍ.28÷19
አገዝ፡ አቆመ አገዝ እግዚእ መዋግደ	መርኬዛ፡ የሴት ስም ስንክ. ጥቅ.14
ጸጋክ እን.	ሰኬዛ፡ ፈፋ፤ ያገር ስም፡ ፍላፃ
አገዝ፡ ጨረሰ ፈጸመ አወገዝ እግዚእ	2ገገ.20÷20-36
ብሔር ቃሎ እምኒሆመ. እን.	ራዛ፡ የበጋ ዶሮ ስንክ ኅዳ.29
የዘ ግሥ ነባር	ብህንዛ፡ እንቢልታ
ዘ፡ ብሂል ዘኩሎ ይእገዝ ጌታ	ብዴዛ፡ ደፋሳ
እግዚአብሔር ሁሉን የሚይዝ ነው።	ብዕዛ፡ ዘጉፍ፤ ቃጭል፤ ጸናጽል
በግዕዝ ያእግባብ ቃል	2ዜና.15÷14 ዳን.3÷5
በዘ፡ ስለ፤ እንደ ዘፍ.24÷36፤40÷15	አዛ፡ በደለኛ 2ሰመ.6÷6
አምዛ፡ እንደ፤ ከ	ክርቤዛ፡ የሴት ብልት
አገዝ፡ ሲ፡ ላ፤ ስ፡ እዮ፤ ቸልታ የሐዋ. 2÷1	ኩዛ፡ ጣዖት፤ የሰው ስም ሉቃ.8÷3
ዘሰ፡ እዩ ማቴ.25÷32 የሐዋ.15÷39	ዛ፡ ይህች ያች መዝ.117÷20
ዘ፡ የ፤ ያ፤ በ፤ ወደ፤ እዩ	ዝውዛ፡ የኮከብ ስም
ክዕብ	ዱዛ፡ ዱዝዱዛ የባሕር ቀማኛ
ቀልዙ፡ መልዙ የበት ትል	ጉዛ፡ ጭላት ዘ0.19÷4
እንዚናዙ፡ ያገር ስም ስንክ ኅዳ.21	ጊዛ፡ ዕንቁ

ጋዜ፡ የፀብ ምንጭ መሳ.16÷3	መጥሰውዝ፡ ካራ 1፲7.18÷28	ሠመዝ፡ ዲፎ	ጋዜ፡ 210
ዓሞ.1÷6		ሰማዝ፡ መቃ፡ ስንደዶ	
ጠረጴዛ፡ ወንበር 2፲7.4÷10		ሰማዝ፡ ቴጢማ ፣ ፊላ፡ እንደድ	
2፻፬		ኢዮ.40÷16	
ማእዘ፡ መቸ ኢዮ.39÷2 1፳፻.1÷		ቀርመዝ፡ ቶቶ፡	ግምጃ
11 መዝ.40÷5		ኢሳ.1÷18	
እምይእዘ፡ እንግዲህ ከእንግዲህ		ቂፋዝ፡ ያገር ስም መጋ.5÷11	
ወዲህ ሱቃ.1÷48		ቅንፍዝ፡ ጃርት ኢሳ.14÷23	
ዜዛዘ፡ ደስታ		፣34÷11	
ይእዘ፡ አሁን ዛሬ ሱቃ.2÷28		ቀዝ፡ ያገር ስም ስንኳ. ጥር.12	
ይሁ.1÷25		ቡጋዝ፡ የሰው ስም ሩት 2÷1	
ገንዘ፡ ያገር ስም		፣4÷13	
2ዜ ፡ 2ዜ 2፳፻፲.3÷8 መዝ.68÷		ቢዝ ፡ አጥቢያ ኮከብ አብያዝ ቡቢ	
13		ኢዮ.6÷9 2፳፻፲.1÷9	
ሳድስ		ተመዝ፡ ጠየት፡	ሐምሌ
ሐርማዝ፡ ዝሆን አውራሪስ		ሕዝ.8÷14	
ስንኳ.፲፱.10		ተክሪዝ፡ መጽሐፈ ጽጽሰና	
ተንገዝ፡ ቅንድብ ዘሌ.14÷9		ነይሩዝ፡ የዓመት መጀመሪያ	
ሕምዝ፡ መርዝ፡ ጭፍራ፡ ምድር		አቡ.፳.8	
ማር.16÷16 የሐዋ.28÷3 ኤር.8÷		አራዝ፡ ልብስ መዝ.21÷18	
14		አርዝ፡ ዛፍ መዝ.71÷16 ፣103÷1	
ተንገዝ፡ ባላ፡ ምስሶ፡ ግንድ፡		አንገዝ፡ ብሰት	
ሞፈር		አካዝ፡ ገጉሥ 2፲7.16 2ዜ.5. 28÷	
ለውዝ፡ ሽቱ ፣ አንድ አይነት ፍሬ		አዚዝ፡ ጽኑ	
ሆሌ.4÷13 ዘፍ.43÷11 መዝ.12÷5		አፌዝ፡ የወርቅ ሥፍራ ዳን.10÷5	
መቅለዝ፡ መጥረቢያ		ኢዮአካዝ፡ ገጉሥ 2፲7.10÷3	
መቀላላዝ፡ መቂጥቂጫ፡ ገጅሞ		፣13÷1	
መግዝዝ፡ መጋረጃ			

ከመዝ፡ የውኃ እናት	ሁሉ ያሳያል የትንቢት አሥራው
ኩርዝ፡ ከረጢት	አራት ብቻ ናቸው የ፣ተ፣አ፣ነ፣
ክሩዝ፡ መርዝ	ዩ፡ የቅጽል ምእላድ ወይም የስም
ኩርዝ፡ መስቀል፡ ተረንተራ	አርቲክል በሴት አንቀጽ ለሚነገር
ኩቢዝ ፡ ስም	ቃል ሐዳስዩ ድንግልዩ ብሊትዩ
ደምረዝ፡ እንብዋይ	ዕቡርዩ እያለ ይህን በመሰለ ይገባል
ድንግዝ፡ የበገና መምቻ ዘ0.25÷13	ሲፈታም ሐዲሲ ሐዲሲቷ ባልቴቷ
2ዜ.9÷11	ባልቴቷቷ ያሰኛል ይፈጽስዋ
ገውዝ፡ ተካል ሆሌ.4÷13 ሽቱ የኮከብ	መላእክት ለማርያም በውስተ
ስም መጋ.6÷11	ውስጡ መንግሥት ወይብልዋ
ገበዝ፡ ዳር ዘ0.7÷15	በሐኪ ማርያም ሐዳስዩ ጣዕዋ
ግእዝ፡ ቋንቋ፡ ጠባይ፡ባሕርይ	ሰዓታት ዩ... ዩ የሣልስ እና የኃምስ
ግያዝ፡ የሰው ስም 2፲7.5÷20 ፣4÷12	ሥረዮች ዩ፡ የሣልስ ዩ የኃምስ
ሳብሳ	የላልስ የኃምስ ድምጽ ሹሐ ከደና
መንዝ፡ መቅበዝበዝ፡ መጥፋት	ከዩ ወጥቷል ቅጽላቸውም
አርዙ፡ ቁስ	ኢ፡ኤ፡የዩና የዩ ምልክት ነው፡፡
ዚዙ፡ የቀጥር ሰንጠረዥ	ፊደል ሹሐ ያለ የ መሪነት ሣልስና
ዞ፡ ወደል አህያ	ኃምስ አይሆንም ያ፡ የጥሪና የሥም
ጠርዙ፡ ዲያቆን	ምዕላድ ፍቺው ኛ፡የ፡ኬንያ፡
የፆ ግሥ አመል	ሐዋርያ ፡ብልጎተኛ ፣ መንገደኛ
ዩ፡ የእካል ዝርዝር እነ ለሚል ብቻ ለልዩ	፣ኢትዮጵያ፡ እስክንድርያ ፣
ኪያዩኪአዩንፍስዩ	ኢትዮጵያዩት እስክንድርያዩት ያሰኛ
ዩ፡ ሥርጅ ትንቢት የካልአይ አንቀጽ	ል ይህውም በተጻውያ ስም ሲገባ
መነሻ ለሦስት ሰራዊት ለሩቅ ለሩቆች	ነው፡፡
ወንዶችና ሴቶች ግዕዙ ብቻ ስለተነገረ	ዩ፡ አብዝ መእላድ፡ ከንና ከት
ራብሉና ሳድሱ አይቀሩም ይህም ያቀ ፣	እየተደረበ በሣልስ ቅጽል በሣልስ
ያቀ፡የቃ የወውቅ፡ቁ፡ቃ፡ ይወቅ፡አያቀ፡	በስም ይገባል፡፡ ቀታሊ፡ ልያን፡
ቁ፡ቃ፡ ያወውቅ፡ ያወቅ እያለ ሌላውን	ያት፡መምላኪ፡ ክያን፡ ያት
	ብዙዎቹን ወንዶችና ሴቶች በሚያ

212 የፍንጠላ ግሥ
 ስተባብር በመድበል ቅጽል ግን ሆሙ፡ ሆን፡ በማለት ፈንታ
 ተውጦ ተጉርዶ ይቀራል ቀተልት
 መምለክት፡፡
 ይ፡ቃለ ብካይ ወለቂቃው በቁሙ፡ ብካይም
 ይ፡ወፍ፡ወፍ፡ወፍ፡ወ፡ይ፡ብላኝ፡ ብካይም
 ወላሕውም እለ ታፈቅርም
 ይ፡ዩ፡ዩ፡ ዐማኑኤል አምላክን የዐቢ
 ቅዱእ፡፡ ይ፡ ቃለ ትፍስሕት 10፡9
 ወላክክሮ ዕሠይ ኢዮሃ፡ እንሆ፡ዩ፡
 መስቀል ጸገዩ ይ፡ዩ፡ዩ፡
 መንክር፡እንሆ፡ ድንቅ፡ ድን ይ-ዩ
 የቅጽል ምእላድ እንደዊ በጥራና
 በስም እየገባ ወገን የሚያሳይ
 ቅድም ቀዳማይ ይ፡ዩ፡ዩ፡ ይያት
 ፊተኛ የፊት፡ ፈያታይ ታሕታይ፡
 ላሳላይ ታችኛ ላይኛ የላይ የታች
 በላይ በታች ያለ ግባጸይ የግብጽ
 ሰው ቀርናይ ዩ ቀንደኛ ቀንደም
 ባለቀንድ የቀንድ ከብት ተዋጊ፡
 እያሰኘ እንደ ሙሻ ዘር እንደ ሣልስ
 ቅጽል በሚሰማማው ስልት
 ይፈታል፡፡ ምክንያቱም ዊና ዩ
 ሣልሶኝ ስለሆኑ ነው፡፡ በዩ ፈንታ
 ግን ይ መጣፍ ስለተሰመደ ነው፡፡
 እንጂ የሚገባው ሆኖ አይደለም
 ሣልሰና ሳድስ ምን ገጥሞት፡፡
 ዮ፡ያ፡ዮሙ፡ ዮን፡ድርብ ዝርዝር፡
 የገቢር ዐጽፋ በከራት ሰራዊት
 በሩቅ በሩቆች የሚነገር ከያሁ ሃ፡

212 የፍንጠላ ግሥ
 ሐብላዩ፡ በዘበዘ ሐባሊዚ ሕብልያ ጥ.
 ሌላዩ፡ ለዩ ምሳ.16÷38 ኢሣ.21÷12
 ሌሊት ምእ. ማቴ.4÷3 ኢሣ.21÷12
 ዘፍ.1÷5 ለያልይ በብ. ሚክ.3÷3
 ዘፀ.29÷17 መሊሊት ባ.ክ.ም መለያልይ
 በብ.
 ቀለዩ፡ ጥልቅ ሆነ፡ አወቀ ሮሜ 2÷15
 1ነገ.2÷44 1ዮሐ. 3÷21 ቀላይ ዘ. ያት
 በብ ንሀ.9÷11 ኢዮ.28÷16 ቅልየት ሳ.
 በልዩ፡ አረጃ ሢራ.14÷17 ሰቂ.3÷4 ብሌት
 ሳ. ታት በብ መበሰት ባ.ክ.ም ዘፍ.38÷11
 ማር.12÷41
 አለለዩ፡ አማለይ ሉቃ.24÷1፡6÷12
 ማር.1÷35
 አማላዩ፡ ወነጀለ መምሳይ ባ. ማሳላት
 ምእ. መዝ.63÷2
 አቅለለዩ፡ አቅለለ
 ጸሐዩ፡ ለመን ኢሳ.56÷7 ጸሎት ምእ. ታት
 በብ. ጦቢ.12÷8 ጽሌ ጥ. ጽላት በብ
 2ቆር.3÷3 ዘፀ.31÷18 ምጽላይ ባ
 ፈልዩ፡ ቀንጥር ቀንጥር አለ
 ሐመዩ፡ አማ. ሐመጸት ሳ. ሐመይት መድ.
 መዝ.49÷20 ኢራ.9÷4 ምሳ. 10÷18
 ሐመዩ፡ አሠረ በ2ይፈታል ዮሐ.18÷12
 ሐማ.ጥ. ማሕሜ ባ. ሐመይት መድ.
 ሚመዩ፡ ለዩ
 ሰመዩ፡ ስም አወጣ ዘፍ.4÷17 ሆሴ.1÷4
 ስም ዘ. አስማት በብ ምሳ.24÷27

212 የፍንጠላ ግሥ
 ዘፍ.1÷1 ሰማይ ዘ. ያት በብ.
 ዘፍ.1÷6 2ቆር.12÷2
 ረመዩ፡ ወጋ ስንክ. ዮክ. 25 ሮሞየት
 ሳ. ዘሌ.13÷2 ፡ 19÷20 ፡ 10÷18
 ሐሰዩ፡ አሽ ምሳ.16÷15 ሉቃ.6÷1
 መሰዩ፡ መሸ ዘዳ.28÷67 ማቴ.16÷2
 ምሴት ምእ. ታት በብ. መዝ.29÷4
 ምሳ.16÷15
 ሌላዩ፡ መዝ. 1ነገ.18÷13 ዘፍ. 45÷7
 ኢዮ.39÷3 ሲሳይ ዘ. ኢሳ.55÷10
 ያት በብ ሲሊት ምእ. መሲስይ ባ.
 ሲሳይት መድ. ኢዮ.24÷7
 ረሰዩ፡ አደረገ ሚል.6÷9 ዘጉ.31÷3
 ኢዮ.39÷20
 አሰዩ፡ ስብ ምሳ.17÷13 እሊት ምእ.
 ማቴ.6÷2 ታት በብ. 1ቆር. 3÷14
 አናሕሰዩ፡ አቃለለ ግሞ.7÷8
 መዝ.88÷38
 መሰዩ፡ አጠፋ ዘፀ.32÷10 2ሳሙ. 22
 ÷43 ጥሳይ ጥ.
 ንረዩ፡ መረጠ ዮሐ.15÷16
 መዝ.32÷12 ንሬ ጥ. ሮሜ 11÷5
 ንሩት ምእ.
 መረዩ፡ ጠነቂለ ኩፋ.11 ማሪ ዘ.
 ዘፍ.41÷45 ዘፀ.2÷16
 ሰረዩ፡ መድኃኒት አደረገ ጥቢ.16÷
 12 ስራይ ዘ. ያት በብ ኢሳ.1÷6

የፍ ንግሥት ግሥ		214
ዘጸ.32÷33	የሐዋ.8÷9 ማቀድ፡ ሥቃይ አስቻለ ዘፍ.16÷12	
ምስትሥራይ	ባ. ራሕ.18÷7 ሥቃይ ዘ. ያት በብ.	
ሣራ.10÷10	ሠቀይት መድ. ዘ0.1÷13 ዘፍ.3	
ሰረድ፡ ይቅር አለ ሰፊት ምእ. ÷16		
ምስትሰራይ ባ.	ረቀድ፡ ረጪ መክ.10÷11 ኤር.8÷	
ሰረድ፡ በደም አለሰገ ቀለም አገባ	17 ርቅዮት ሳ. 2ዜና.33÷6 መርቂ	
ሰራይ ዘ. ሰራ. ጥ.	ባ. አሳ.4÷4 ኤር.18÷17	
አረድ፡ ተካክለ፡ ለቀመ ሉቃ.3÷5	ቂቀድ፡ ነፈገ ቂቅዮት ሳ. ስንክ	
ዘዜና.19÷5 አራራይ ዘ. ዘሌ.19÷9	መስ.27	
ሩት 2÷2 ማቴ.13÷28 አሬት እሪና	አውቀድ፡ ቂረጠ ውቅዮት ሳ.	
ምእ.	ዐብድ፡ ከፍከፍ አለ ሉቃ.2÷52	
አስተባባሪ፡ አፈራረቀ ዘፍ.45÷22	ጻገ.7÷8 ዮና.1÷2 ዓቢይ ው.	
መዝ.76÷10 እብሬት ምእ. በሬ ጥ.	መዝ.14÷6 ዓባይ ለሴት ዕባይ ዘ.	
አቃረድ፡ ሰዋ ሕዝ.43÷15 ኢሳ.29÷	ዓባይት መድ. ዮሐዋ.26÷28	
1	ዘፍ.1÷16 ራሕ.20÷1	
አጥረድ፡ ዝ ጥር ዘ. ጥሬት ምእ.	አበድ፡ እንቢ አለ ዘ0.16÷28	
ከረድ፡ ቂፈረ ምእ.26÷27 ሕዝ.8÷8	አስ.1÷12 እንቢ ሰባር አንቀጽ	
ክርዮት ሳ. ምክራይ ባ ከረይት	አበድ ጥ.	
መድ	ደርባድ፡ ወጋ 1ሳመ.19÷10 ሕዝ.	
ጸረድ፡ ጠራ ጽርዮት ሳ ዘክ.11÷13	26÷8	
ፈረድ፡ አፈራ ኢዮ.14÷9 ጥቢ.7÷24	ሱትዮ፡ ጠጣ ሩት 3÷3 ኢሳ.22÷13	
ፍራ ጥ. ያት በብ. ኢዮ.15÷33	ስታይ ዘ. ያት በብ ስቴ ጥ. ዘሌ	
ኤር.7÷7 ዘፍ.1÷29 መጋ.7÷14	11÷34 ሆሌ.4÷11 መስቴ ባኤር	
ሐቀድ፡ አፈፈሐ ሐቂ ጥ. ሣራ.	48÷12 ሱተይት መድ.ምእ.23÷20	
51÷3	ሠነድ፡ አማረ ሕዝ.16÷13	
ሠቀድ፡ አጠጣ ዘክ.4÷2 ሣራ.	መጋ.7÷7 ሥን. ዘ.	
24÷31	ሣራ.9÷8፡11÷4 ሠኔ ጥ.	
መሥቂ ባ. ሠቀይት መድ.		

የፍ ንግሥት ግሥ		215
ሠናይት ምእ.	መሠንይ ባ. ዘፍ.2÷9	
ማቴ.5÷17 ሉቃ.8÷15		
ቀነድ፡ ዝ 1ቃኘ በ6 ይፈታል		
ዘፍ.3÷16፡15÷13 ኢሣ.14÷3 ቀን ዘ.		
ቃና፡ ቅኔ ጥ. ያት በብ ገላ.5÷1 ሰቂ.1÷3		
ቅኔት ምእ. አስቴ.7÷4 ዘ0.6÷6 ምቅናይ		
ባ. ቀነይት መድ. ዘ0.20÷2 ዮሐ.2÷1		
አመክነድ፡ አመካኘ ምክንያት ምእ.		
1ጢሞ.5÷14		
ገነድ፡ ተገዛ፡ አስገዛ በ2 ይፈታል		
ሮጺ.10÷3 ጻገ.3÷5 ግናይ ዘ.		
2ዜና.20÷22 ግንዮት ሳ. ግንት ምእ.		
ፕሬፔ		
ርእዮ፡ አዮ ዘፍ.1÷8 ኢሣ.61÷1 ራሕይ ዘ.		
መጋ.1÷7 ርእዮት ሳ.ኤር. 2÷10 አርአያ		
ባ.		
ረዐድ፡ ጠበቀ ዮሐ.24÷6 ሆሌ.13÷5		
መዝ.80÷13 መርጻት ባ. ከ. መራዕይ		
በብ. ዘጻ.28÷34 ኤር.23÷1 ሉቃ.12÷32		
አስተርእዮ፡ ታዮ አሳዮ 1ጢሞ.3÷16		
ዮሐ.4÷18 መዝ.117÷26 አስተርእዮ ጥ.		
ውፊድ፡ ተቃጠሏ ጻገ.3÷19 ምእ.6÷27		
ዋዕይ ዘ. ኢሳ.9÷19 ውፊዮት ሳ.		
ራሕ.18÷18		
ጥፊድ፡ ጻገ ኢዮ.16÷6 ጥፊዮት ሳ. ጥሊና.		
ምእ. ኩፋ.2		
ሐክድ፡ ሰነፈ ምእ.3÷27 ዮሐዋ.25÷11		
ሐካይ ው መሳ.6÷6 ሐክቴት ምእ.		
መክ.10÷18		
ሳክዮ፡ ሳክዮ ተቅጠጠዘ ዘፍ.21÷14		
ሳክ፡ ሳክ፡ ጥ ዘጻ.17÷8 ሣራ.22÷24		
ሰክዮ፡ ክሰሰ ኢሳ.58÷3 ሰክዮት ሳ.		
ፍኔ.43÷6 ምስካይ ባ. ያት በብ.		
ዘጉ.35÷6 ሰክይት መድ.		
በክድ፡ አለቀሰ ኤር.8÷2 ኢዮ.30÷25		
ብካይ ዘ. ያት በብ ምስካይ ባ.		
ነክድ፡ ነካ ኢሳ.11÷9 ማንካቢ.		
ማር.16÷18		
አመስክድ፡ ተጠጋ አስጠጋ ምስካይ		
ዘ. መዝ. 45÷11		
አንክድ፡ ሰጠ		
አክድ፡ ክፋ ሣራ.25÷13፡11÷3 እክይ		
ዘ. መክ.7÷4 ኤር.24÷2 እክዮት በብ.		
እክት ምእ. መሳ.9÷23		
ዘርክድ፡ ሰደበ መዝ.43÷16		
ዋክድ፡ በራ ዋካ ጥ. ዘፍ.4÷7		
ሰመድ፡ ሸተ ማቴ.12÷1 2ሳመ.		
17÷28 ሰዊት ምእ. ኢዮ.5÷11		
ዘጉ.28÷26		
ደመድ፡ ታመመ ኢዮ.24÷23 ዘክ.		
1÷10 ደዌ ጥ. ኢሳ.38፡ፋ ዳይ.ዘ.		
ዳዮን በብ. ማቴ.4÷24		
ረወድ፡ ረካ ምርዋይ ባ ሐጌ.1÷6		
ዓሞ.4÷8		

ጠወቀ: ጠመመ ኢሳ.29÷21 ኤር.	ዓም.7÷14 ሉቃ.7÷39 ትንቢት	216
31÷12 ጠዋይ ው ሆሴ 7÷16	ምእ. ታት በብ. ዕብ.1÷1	
ሲዘዩ: ለየ ሢራ.32÷16	ማቴ.1÷21 2ኡጥ.1÷20	
አቅዬዘዩ: ቅዝዝ፤ ቅዝዝ አለ	ተአርወዩ: አውራ ሆነ ኤር.28÷38	
ተሐሥዩ: ደስ ተሰኘ ሢራ.32÷11	አርዌ ጥ. መዝ.103÷20 አራዊት	
ሐሣት ምእ. ሉቃ.10÷21	በብ. መዝ.78÷3	
ተሰሐዩ: ተጫወተ በ3 ይፈታል	ተዋዥዩ: ተጫወተ ተውኔት ምእ.	
ሢርማ ፈመ 32÷7	ታት በብ. መስተዋንይ ባ.	
ተነሐዩ: ተናዘዘ	ተጋዥዩ: እጅ ተነሳሳ መዝ.99÷4	
ተሐዩዩ: ቸልቸል አለ መዝ.77÷62	ዮና.2÷10	
ተሐበዩ: ዋስ ሆነ ዘፍ.44÷33	ተፋጸዩ: አዳነቀ ሕዝ.27÷36	
ሢራ.8÷13	ጥብ.17 ÷17 ፋጸ ጥ. መጋ.3	
ተመነዩ: ተመኘ ዮሐ.8÷56 ኤር.	አዩዩ: ዞረ፤ ተመላሰሰ አያዮት	
22÷27 ምኔት ተምኔት ምእ. ታት	ምእ.	
በብ ኢዮ.22÷27	ጉዳ:ሸሽ ኤር.28÷6 ማቴ.2÷13	
ተምክለዩ: ሞክሽ ሆነ መኮሰይ ዘ.	ጉይ ዘ. ጉዩት ሳ. ጉያ ጥ.	
ስንክ ታላ.7	ማቴ.24÷20 ምጉያይ ባ. ናሐ.3÷9	
ተሰካተዩ: ተማማለ መዝ.82÷5	ጸሕዩዩ: አረመ ሢራ.12÷11	
የሐዋ. 23÷12	ያዕ.1÷23	
ተረሰዩ: ተሸለመ ኢዮ.29÷11	ሰድዩ: አማረ ሰይዳ ጥ.	
ትርሲት ምእ. ሚክ.2÷9 ኢሳ.	ረድዩ: ከፈለ ዘዳ.23÷20 ርዶ	
61÷10	ጥ.ዘሴ .25÷39 ኤር.9÷5	
ተወሰዩ: ኮራ ሢራ.44÷3:3÷24	ነድዩ: ተቸገረ ሢራ.11÷14	
ትዕቢት ምዕ. 2ዜና.15÷8	ምሳ.24÷32 ንዴት ሳ. ታት በብ	
ሢራ.3÷24 መዝ.100÷7	ነዳይ ግብር ቅጽል መዝ.40÷1	
ተቋናደዩ: ተቀማጠለ ኢዮ.19÷5	አስተዋደዩ: አጣላ ዳን.1÷4	
ተነሰዩ: ተናገረ ኢሳ.11÷2 ነቢይ ው	መስተ ዋድይ ባ. ውዴት ምእ	
ያት በብ. መዝ.104÷15 ዘዳ.18÷15	ራእ.12÷1 ምሳ.18÷17	

አደዩ: ከፈለ አዳ ጥ. ማቴ.18÷27	ፋጸዩ: አፋጨ 177.19÷12
አድያም ምእ. ዘጉ.35÷2 ዳን.9÷16	ሕዝ.27÷36 ፋጸ ጥ. መጋ.3
ወደዩ: ጨመረ በ5 ይፈታል 2ዜና.	ሰፊዩ: ሰፋ ስንክ ንዳ.20 መስፌ ባ.
24÷11 ማር.12÷42 ውዴት ምእ መዳይ	ስንክ. ሚያ.30
ባ. ዘፍ.37÷2 177.25÷18	ነፊዩ: ነፋ መንፌ ባ. ኢሳ.30÷24
ጉንደዩ: ዘገዩ የሐዋ.12÷16	አወፊዩ: ሰጠ ዮሐ.3÷36 አሰ.2÷3
ጸደዩ: ዘመነ በልግ ሆነ ጸደይ ዘ.	ትውፊት ባ.ከ.ም.
ኢዮ.2÷23 ዘክ.10÷11	የየ ግሥ ምስክር
ፊደዩ: ከፈለ በ3 ይፈታል ኢሳ.34÷8	ሐመዩ በ2 ይፈታል
ማቴ.18÷25 ፍዳ. ጥ. ኢዮ.8÷6	ሐመዩ: አማ ዘዮሐሚ ቢጸ በጽሚት
ዘፀ.21÷23 መፍዴ ባ.ዘፍ.23÷16	ኪያሁ ሰደድኩ እን. መዝ.101÷5
ሐዥዩ: ባጅ ሐጋይ ዘ. ዘክ.14÷8 ዘፍ.8÷	ሐመዩ: አሠረ ወሐመይም ስኢዩ
22 ሢራ.36÷9 ሢዮ.1÷11	ሱስ ወወሰድም እን.ማር.15÷1
27ዩ: በደለ ሢራ.48÷6 ጌጋይ ዘ. ያት	ታዥ በ6 ይፈታል
በብ ይሁ.11 ኤር.16÷10	ቀዥዩ: ገዛ ቢጸ ይቀኒ በከንቱ እን.
ጸዥዩ: አበበ ዘፀ.25÷31 መክ.12÷5 ጽጌ	ኤር.22÷13
ጥ. ያት በብ. መጋ.2÷2 ዘፀ. 28÷ 14	ቀዥዩ: ቀማ ቀነይምሙ ለሰሕታ
ኢሳ.35÷1	ውያን ፀፀደ ወይኖሙ እን. ኢዮ. 24÷1
አንጠዩ: ዘበዘበ ዓም.7÷16 ሉቃ.11	ቀዥዩ:አሸነፈ ወይቀዥዩ ለኩሉ ሙ
÷7:18÷5	ጸላእቱ እን.መዝ.10÷5
ሐጸዩ: አጨ ዘፍ.29÷21 ሕጼ ጥ.	ቀዥዩ: ወይፈን አቀና ዕጉልት እንተ
ማቴ.1÷18	ኢተቀዥዩት ወእንተ ኢሰሀ በት
ላጸዩ: ላጨ ኢዮ.1÷20 ዘሌ.21÷10 መላጸ	አርዑተ እን. ዘዳ.21÷3
ባ. ዘጉ.6÷5 ኢሳ.7÷20	ቀዥዩ: አበጅ ሠራ ከመ ይትቀነዩ
ነጸዩ: ነጨ ዕዝ. 9÷3	ለገነት እን.ኩፋ. እምቅኔ እደዊሃ
አጸዩ: ተሳገማዎ ዘፀ.16÷20 የሐዋ. 12÷23	ትሁብ ለነዳያን እን. ዲዲ.14
ኤር.15÷3 አጼ ጥ. ያት በብ. ኢዮ.4÷19	
ምሳ.12÷4	

ቀንዩ፡ ተቀኝ ዘመረ ካህናት	ገዢ፡ አመላገነ አገረ ሰላማዊነት
ይትቀንዩ ዘንተ መዝሙረ በዜማ	ብሔር በአተዩ እንመዝ. 108÷30
እን.	<u>ፈደዩ በ3 ይፈታል</u>
ተሰላሞ፡ ተሰላሞ በ3 ይፈታል	ፈደዩ፡ ሰጠ ወይፈደዩ ለኩሉ
ተሰላሞ፡ ተሰላሞተ እመ ፈቀድን	በከመ ምግባሩ እን. መዝ. 61÷12
ንትሰላሞ ገንቢ ማንሉተ መንፈሳ	ፈደዩ፡ መሰሰ ፈደዩኒ አኪተ
ዊተ እን. ፍ.ኒ. 32÷7	ሆዩንተ ሠናይት እን.መዝ.37÷20
ተሰላሞ፡ ተመላለሰ ማዕበል ሆነ	ፈደዩ፡ ከፈለ ወካዕ ይፈደዩ እን.
መንክር ተሰላሞ ለባሕር እን.	
መዝ.93÷4	<u>የፖሊስ ምስክር</u>
ተሰላሞ፡ ጭንቅ፡ ተፋጀ፡ ተማታ ይት	የ፡ብሄል የማነ እግዚአብሔር
ሰላሞ ወይዘበጡ እን.ተግ.ሣ.19	ገብረት ኃይላ
ወደዩ፡ ጨመረ ወይወዳ ዲቢሁ	የእግዚአብሔር ቀኝ እጅ ኃይልን
ስሐኒ እን.ዘሌ 2÷1	አደረገኝ መዝ.117÷16
ወደዩ፡ እደረገ ኢትደይ እቅፍተ	<u>በገፅዝ የአገግብ ቃል</u>
ቅድመ ዕውር እን.ዘሌ.19÷19	ሆዩ፡ በዚያ ከዚያ ኢሳ.58÷9
ወደዩ፡ ጣላ ወደየት አዕይንተሃ	ዘፍ.2÷8
ላዕላ የሴፍ.እን. ዘፍ. 39÷7	ብዩ፡ አለገገኝ
ወደዩ፡ አገባ ይወዳ እደሁ ውስተ	ነዩ፡ እነሆኝ ዘፍ.22÷1
ግበ አርፎ ምድር እን. ኢሳ. 11÷8	ካንዩ፡ በቃኝ
ወደዩ፡ ጫን ወደዩ እደዋሆሙ	ዝዩ፡ በዚህ፡ ከዚህ መዝ.131÷14
ላዕላሆሙ ወነሥኩ መንፈሰ ቅዱሳ	<u>ካዕብ</u>
እን. የሐ.8÷17	ሐልዩ፡ የፀሐይ አገር ሕዝ.30÷
	17፡ ዘፍ.41÷45
	<u>ገዢ፡ በ2 ይፈታል</u>
ገዢ፡ ተገዛ እገኒ ለክ እግዚአ በኩሉ	መታትዩ፡ ሴንዩ የሰው ስም
ልብዩ እን. መዝ.9÷1	ቆስዩ፡ ምንጭ
	በራክዩ፡ የሰው ስም ማቴ.23÷35
	ዘኪ.1÷1

አብደዩ፡ የሰው ስም 177.18÷3	መቄዶንዩ፡ ያገር ስም ፊልጵ.4÷15
ኢዩ፡ ገጥሥ 277.9÷10 177.19÷16	የሐዋ.16÷9
ኢየሱልዩ፡ መላኸት ዘሌ.25	መንድዩ፡ እጆሙባ የሐ.19÷23
ኤልዩ፡ እዩ፡ ኪልቅዩ የሰው ስም	ሞዓግዩ፡ (ጽር) አሳታዊ
ኢያሱዩ፡ የኤልያስ አባት ስንክ ታን.1	መድዩ፡ መደብ፡ ልብስ
ከነዓንዩ፡ ያገር ስም	መ-ኪርዩ፡(ጽር) ነበልባዊ
አለንትዩ፡ ጡብ	ሚሲዩ፡ ያገር ስም የሐዋ.16÷7
አራልዩ፡ ያገር ስም	ሚያዝዩ፡ ሚያዝዩ
አልንትዩ፡ እግር ብረት 24ሙ. 12÷31	ማርዩ፡ የሴት ስም ሮሚ.16÷6
ፔርልዩ፡ ቀንጠፋ	ምርዩ፡ መድኃኒት
	ምርዩ፡ የተራራ ስም 2ዜና.3÷1
ሢራዩ፡ አላሳ ነካሪ	ሰማርዩ፡ የጠባቂ ግንብ 177. 22÷39
	ሰርዩ፡ ያገር ስም 24ሙ.10÷6
ሀሌሱዩ፡ የዝብ ያለ ዓለምን አሳልፎ	ሰፍዩ፡ ጥበብ፡የሴት ስም፡ ወይ
የሚኖር መዝ.110÷1 ራኢ.19÷6	ዘር፡ እመቤት ስንክ ነሐ.3
ሐራውዩ፡ እሪያ 2ጵጥ.2÷22 ማር.5÷ 11	ርዩ፡ ዓለማ
ሉቃስ 15÷16	ሽራሽዩ፡ ስመ አምላክ
ሐናንዩ፡ የሰው ስም የሐዋ. 23÷1	ቢታንዩ፡ ያገር ስም የሐ.23÷
ሐዋርያ፡የተላከ ዕብ.3÷1	24÷24÷10
ሌዎጵጥርዩ፡ ፊቀን ልሙጥ ድንጊያ	ቆሎንዩ፡ ያገር ስም የሐዋ.16÷12
ሕዝ.24÷7	ቆስዩ፡ ቂሽት
ልብዩ፡ ያገር ስም	ትርዩ፡ የካከብ ስም ኢዩ.9÷9
ልዩ፡ የያዕቆብ ሚስት ዘፍ.29÷16፡	፡38÷31
17÷21፡30÷13	ትብልዩ ወገርት ልብስ ተክህኖ
ልድዩ፡ የሴት ስም የሐዋ. 16÷14	ዘፀ.31÷11
ሉደቅዩ፡ ያገር ስም የሐዋ. 19÷10	ትንንዩ፡ ትንኝ ጥበብ.12÷8 መዝ.
ቴላ.2÷1	104÷31
	ነሆምዩ፡ የሰው ስም ካህ.1÷1 ፡2÷11

ፀሐይ: ገጉሥ
 ጽጋይ: ድሪ
 ማብሰ
 ሐሰስትቶ: ጠጣ: የበዳ አህያ
 ኢዮ.6÷5 ዳገ. 5÷2 መዝ.103÷11
 ሰፊቶ: ከዚህ ወዲህ አሰ
 ሉግቶ: ግምጃ ዘፀ.28÷4
 መድቶ: ጨፈ: ልብሰ ክብር 1ሳመ.
 18÷5
 ሲባቶ: ያገር ስም
 ቀራገቶ: ያገር ስም ማቴ.27÷33
 ማር.15÷22 ዮሐ.19÷17
 ኤልቶ: የራዳይት ስም
 ኤዲድቅስቶ: የአንጫት ስም
 አርቶ: የሰው ስም ማቴ.1÷5
 2ሳመ.12÷9
 ከማገቶ: ግስላ
 ከራግልቶ: አሳማ
 ከበባቸውቶ: መቆሰፊያ ክብስ
 ጥውቶ: ጥልፍ
 ደ 15ኛ ፊደል ጣይ አንቀጽ
 የደ ነጠላ ግሥ
 ሐይ: ቀማ 1ሳመ. 2÷12
 ሉቃ.3÷14 ሐይድ ዘ. ኢሳ.61÷8
 ሐይት ሳ.
 ሐመድ: አክሰሰ ሕዝ.15÷4 ሐመድ
 ዘ. ኢዮ.8÷28 ኢሳ.43÷17 ሐመዳ
 ጥ. ኢዮ.38÷24

ሰገደ: ሰገደ ቄሊ.2÷10 ዳገ.2÷46 አስቲ.
 8÷3 ሰገደት ሳ.ታት በብ ኢሳ.46÷2
 2ዘና.6÷13 መስጊድ ምስጋድ ባ.
 ምስጋዳት በብ. አብጥ.66
 ሮድ: ከበበ 2ዘና 28÷17 ዘካ.10÷5 ሮድ
 ዘ. ሮዳ ሮዶ ጥ. የሐዋ.12÷13
 ሮዶድ: ተገቀጠቀጠ ኢዮ.38÷34 ዳገ.7÷
 15 ረዓድ ዘ. ሮዶድት ሳ መርዕድ ባ. ኢሳ.
 54÷14 ሉቃ.1÷12
 ቀልደድ: መታ
 ቀፊድ: አሠረ ቀፊድ ዘ.
 በዐድ: ለየ ባዕድ ዘ. በ-ዓዶ ጥ. ዘፀ.30÷32
 ዘዳ.4÷35 ኤር.5÷19
 በድብድ: ታመመ ሆሴ.9÷6 ብድብድ ዘ.
 2ሳመ.24÷15 ዘጉ.17÷12
 በረድ: ቀዘቀዘ ኢሳ.13÷8 በረድ ዘ.
 አብራድ በብ. መዝ.147÷6
 ተአገገደ: እንግዳ ሆነ ነግድ ዘ. እንግዳ
 ጥ. ማቴ.27÷7 ሩት.2÷10 አናግድ
 አንጋድ በብ ዘዳ.12÷43 ሕዝ.44÷9
 ተካዳደ: ተማማሰ መዝ.88÷2 2ኀ.
 17÷13 1ሳመ.18÷3 ኪዳን ምእ. ናት
 በብ. 2ኀ.17÷5 ገሊ.3÷15
 ተዋሐደ: አንድ ሆነ ሃይ.አበ. ዋሕድ ው.
 ሉቃ.8÷42 ዮሐ.1÷18 ተዋሕዶ ጥ. በንክ.
 መስ.7 ፍ.ኪ.46
 ዋሕድና ምእ.

አሰይ: ሰበሰበ ዘፀ.5÷12 ዘጉ.11÷8 አሰይ: አጨደ 1ሳሙ. 13÷21
 ምእላድ ባ. ዘፍ.1÷9
 አሰይ: ቆረጠ ኤር.1÷18 ዓምድ ዘ. አፀድ መድ ማቴ.13÷30 ኢሳ.2÷4
 ዘፀ.25÷31 አእማድ በብ. 177.
 17÷6 አማዴ ጥ ኤር.50÷13
 ምእማድ ባ. ዘፀ.26÷25
 አስተዋደደ: አስማማ ሕዝ. 23÷24
 ድድ ዘ. ምሳ. 25÷12 መስተዋድድ
 ባ 1ጢ.ሞ.3÷15 ቂላ.1÷25
 አስተ.ጋደዩ: አቀዳደመ ጋደድ ው.
 ሢራ.36÷6 ፣1ዜና 12÷8
 ዐብይ: ሰነፈ ዳገ.1÷6 የሐዋ.26÷
 24 ዓብድ ዘ. መስተአብድ ባ.
 ዘዳ.28÷28 2ጼጥ.3÷3 አብዳገ በብ.
 አብዳገ ለሴቶች መዝ.13÷1
 አገጉድጉድ: አገጉድጉድ አነዋወጠ
 1ሳሙ. 7÷14 ኢዮ.37÷3
 መዝ.17÷13 ነጉድዳድ ው. ዳት.
 በብ. ኢዮ.37÷2 መዝ.28÷3 ራኢ.
 4÷5
 አኬይ: አበራዩ ምክያድ ባ. ዳት.
 በብ 1ጢ.ሞ. 6÷15 ዘዳ.25÷4
 አፀደደ: ነጭ አደረገ ፀዓድኢድ
 ው. ስንኳ. መስ 28 ፀዓዳ ለወ. ሰሴ.
 አፀደ: ቦታ አደረገ መሐ.8÷11
 177.15÷13 አፀድ ጽድ ዘ. ኢሳ.
 41÷19 መዝ.28÷2 አእዳድ በብ ዳት
 የብዙ ብዙ.
 ወሰይ: መረጠ መጋ.5÷10

ወሰይ: ወሰይ ሕዝ.8÷3 ራኢ.17÷3 ወረደ:
 ወረደ ዘፀ.32÷1 ማቴ.28÷2 ርደት ሳ.
 ታት በብ. ዘዳ.28÷49 ያሬድ መራድ ባ.
 ዘፍ.5÷18 ኢዮ.8÷24 ሉቃ.19÷37
 ገሀይ: ገሰጠ ማር.13÷12 ኤፌ.5÷13
 ገሀድ ዘ. ስንኳ ጥር 10 ገሀደት ሳ.
 ጥቢ.5÷1 ጋዳ ጥ. መዝ.71÷12
 ገመድ: ቂረጠ ገመድ ግማድ ዘ.
 ኢዮ.2÷15 የሐዋ.27÷32 ግማዴ ጥ.
 ጉድጉድ: መታ የዲ.14÷14 ማቴ.7÷8
 ጉድጓድ ዘ
 ጸሐይ: ጠነሰሰ
 ጽሕይ: ለዘበ ጽሕድ ዘ. ምሳ.23÷27
 ጽሕደት ሳ.
 ፀመድ: ፀመድ ሢራ.30÷35 ፀምድ ዘ.
 የሐ.10÷7 ፀማድ ው የሐዋ. 10÷7
 ፈረድ:ፈረደ ፍርድ ዘ. የሐዋ. 28÷4
 ፈቀድ: ወደደ፣ ቂጠረ ሢራ.7÷22 ሕዝ.
 18÷23 ኢሳ.13÷17 ፈቃድ ፍቅድ ዘ.
 ኤፌ.2÷3 መፍቅድ ባ. ፈልጽ.4÷19
 ፈድፈድ: በዛ ዘፍ.41÷40 ፍድፋዴ ጥ.
 መከ.1÷3 ፈድፋድ ዘ. ዘጉ.4÷26
 ፍድፍድና ምእ.
 የደ. ግሥ ምስክር
 ሰመደ በ5 ይፈታል
 ሰመድ: ሰመደ ልሳኖሙ ሰመደ ተናግሮ
 እን. ኤር.9÷5

በግዕዝ የአገባብ ቃል

ወሰይ:ዘንድ፣ ከ፣የ

ገሀደ፡ ፈጽሞ መዝ.49÷3	ምንዳ፡ ደመወዝ ዘፍ.29÷15
ካብ	ሠሌዳ፡ ብራና፡ ልዝብ፡ ፀርብ
መጊዳ፡ የወገዝ ስም	ኢሳ.8÷1 2ጢ.ሞ.4÷13 ዮሐ.1÷62
ቀርዳ፡ ኮረፍታ፡ ዕንቀ፡ ዝግጀር	ኤር.17÷1
ቢስፋዳ፡ ሰይጣን	ሰውዳ፡ ጠባይ፡ እሳታዊ፡ ሐሞት
ናርዳ፡ ሽቱ ኢሳ.3÷20 ማር.14÷3	ሰይዳ፡ ቆንጆ፡ ፤ እመቤታችን
ዮሐ.12÷3	ቤተሰይዳ፡ አውደ ምሕረት ዮሐ.
እቀዳ፡ የገበታ ውሃ	1÷42፤5÷1
ኬረሙራዳ፡ ጋን	ረዳ፡ ሽቱ ኢሳ.35÷1 ጥቢ.2÷8
ካብሳዳ፡ የሰው ስም	ቀለምዴዳ ቀለም ጤዳ፡ ቁልቁል
ዓዳ፡ ዳግመኛ፡ ገና አሁን ዮሐ.20	ቅንጭብ ዳን.3÷22
÷1-7፤8 ዮዲ.8÷30 ፊልጵ.2 ÷27	በብኑዳ፡ የሰው ስም
እብናዳ፡ (ቅብጥ) ስመ እምላክ	ተቅዳ፡ ድንብላል ዘፀ.16÷31
ጀዲ፡ የክክብ ስም	ዘጉ.11÷7
ገብርናዳ፡ ያገር ስም	ቴዳ፡ ስመ እምላክ ስንክ ጥቅ.18
ጋዲ፡ አውራጃ፡ የወይን ሀገር	አስፈሬዳ፡ እንቅብ ዳን.13÷38
ራብፅ	የሐዋ.9÷25
ሐመዳ፡ ሞግ መዝ.148÷6 ኢዮ.38	እርሲመትራዳ፡ የባሕታውያን
÷2	አለቃ
ሄርድያዳ፡ የሴት ስም ማቴ.14÷8	አርዳ፡ አራተኛ
ቀለምዴዳ፡ የቁልቁል ደም	አነዳ፡ ዳባ ስንክ ሐም.5 ጥቅ.17
ላሚዳ፡ ያውድማ ማንን	አገዳ፡ እግር፤ አገዳ ዘክ.11÷16
ልዳ፡ ያገር ስም የሐዋ.9÷32	ዘሊ.11 ÷21
መርሙዳ፡ የግብጽ 8ኛ ወር	አግረዳዳ፡ የሰው ስም
ሚያዝያ	አጽላዳ፡ እሺ
መከዳ፡ ትራስ መደገፊያ ሕዝ.13	ኤልዳ፡ ያገር ስም ኩፋ.5÷5
÷18	ኤዲሞዳ፡ ዕብነ በረድ ሕዝ.41÷2
	እንግዳ፡ በቀሙ

ከላሚዳ፡ ቀይ ግምጃ ማቴ.27÷28	ላሚዳ፡ ስመ እምላክ፡ የፊደል ስም
ከስዳ፡ የሴት ስም	መዝ.118÷89
ዘልታቴዳ፡ ዳቢት	ልሕድ፡ አሮጊት
ይሁዳ፡ ምሥጋና ኢሳ.6÷6 መዝ.11	ልስድ፡ ቅቤ፡ ጭማቂ ምሳ.30÷33
3÷2፤75÷1 ማቴ.2÷21 ፤3÷5	ልድ፡ ቤተሰብ
ይሁዳ ከተማ ዮሐ.4÷2፤7÷1	መስወድ፡ መጫሪያ
ዮዳ፡ ስመ እምላክ	መስተአድ፡ የወርቅ ስቅላ
ደስዴዳ፡ ጥንቸል ዘሊ.11÷5 ዘዳ.14÷7	መረግድ፡ የከበረ ድንጊያ ኢዮ.28÷16
ጋዳ፡ እጅ መንሻ ማቴ.17÷25 መዝ.71	ዘፀ.27÷7
÷12	መርዴድ፡ ስልቻ
ፀላዳ፡ ነጭ መጋ.4÷10	መቃርድ፡ ዳካ
2ምስ	መዘድ፡ ቁርባ ብቻ
መፍዴ፡ ሚዛን የፀራ ወርቅ ዘፍ.23÷6	መጽሙድ፡ መጫኛ
ርዴ፡ አራጣ መዝ.14÷5 ዘሊ.25÷39	መዕቀድ፡ መዋቅር
ኤር.9÷5	ማኅፊድ፡ አዳራሽ ዘፍ.11÷4
ርዴ፡ የሴት ስም የሐዋ.12÷13	ኢሳ.2÷15 ሚክ.4÷8
ቀፋዴ፡ ጽዋ	ማዕድ፡ ማዕድ ምሳ.9÷3 2ሳሙ.
ዴዴ፡ ደጅ አደባባይ ሉቃ.16÷20 ኤር.1	9÷7 1ነገ.4÷22 ማቴ.25÷27
÷15	ሜድ፡ ቋንቋ የሐዋ.2÷9
ጥብሳዴ፡ ሰይጣን	ሞገድ፡ የባሕር አዝዋሪት እስ.3÷2
ዳዴ፡ ስመ እምላክ፡ የፊደል ስም	ማቴ.14÷24 ያዕ.1÷6
መዝ.118÷137	ሰለጽአድ፡ የሰው ስም ዘጉ.26÷33
ማዴስ	ሰክርአድ፡ ስም ስንክ ኅዳ.27
ሐይድ፡ ብረት	ስጉርግድ፡ ቀይ ሽንኩርት ዘጉ.1÷5
ጉዳድ፡ ቁልፍ፡ ቀለበት	ሳሬድ፡ ወስፋት
ሐድ፡ የሴም ልጅ ዘፍ.10÷22	ሰፋልድ፡ የእንግዲህ ልጅ
ሳዕድ፡ ሰስታ ቅቤ፡ ቅምጥል ድልድል	በረድ፡ በረድ ኢዮ.10÷11
	በርዣድ፡ ሀመልሚል

ባሕድ፡ ጸመ ገሀድ	ክርዳድ፡ አገዛርዳድ ማቴ.13÷36
ባሪድ፡ ምዕራፍ	ኢዮ.31÷40
ናፃድ፡ የሰው ስም መሳ.3÷15 ስንክ	ወፊድ፡ የብርሃን የወርቅ ጸሕል
ነሐ.7	ዘምሩድ የክብር ደገደ
ዐምድ፡ ምስሰ 1፡7.7÷11 ፡7÷15	ያሬድ፡ መውረድ ወረዳ ዘፍ.5÷18
አሰድ፡ የክብር ስም	ስንክ ግን.11
አስፈሪድ፡ አንቅብ ማቴ.15÷37	የካብድ፡ የሴት ስም ዘፀ.6÷20
ማር.8÷8	ዘጉ.26÷59
አርፋክስድ፡ የሰው ስም ዘፍ.10÷	የድ፡ ስመ አምላክ ፡ የፊደል ስም
22	መዝ.118÷73 ሰፈ.1÷10
አቀድ፡ ጉልላት	ዱድ፡ አጉት
አፍቂድ፡ ቁብ	ዳናድ፡ ሦስተኛ
አብዩድ፡ የሰው ስም ዘፀ.6÷23	ድጋድ፡ ልግም
ዘሌ.10÷2	ድድ፡ መሠረት ቴሊ.1÷23 1ጢሞ.
ኢያሰጺድ፡ የክብር ደገደ	3÷15
ኢየቤድ፡ የሰው ስም ሩት 4÷17	ድድ፡ የማድግዳ ራስ ድምጽ
ኤጲሞድ፡ ዕብነ በረድ	ጽዕድ፡ ማድጋድስት ምሳ.23÷22
ኤፋድ፡ ከህን፡ ምስል፡ ገናር፡ በፍታ	ገለፃድ፡ የደጋ አገር ስም
ዘፀ.28÷4 1ሳሙ.22÷18 መሳ.14÷	ዘጉ.26÷30 መሳ.7÷3 1፡7.17÷1
12	ጋድ፡ ደገንት ዘፍ.30÷9፡46÷16
ዕቀድ፡ የታሰረ	ጉንድ፡ ግንድ ሥር የሐ.15÷4
እድ፡ እጅ፡ ከንድ፡ ሥልጣን፡	ማቴ.3÷10
ቃል፡ ሥራ መዝ.143÷9 ኤር.44÷	ገልፃድ፡ የሰው ስም 1ሳሙ.17÷4
2 ሐጌ.1÷1	ጽዕድ፡ ማድጋ ምሳ.23÷27
ዕድ፡ ወንድ	ማግኔ
ክብድ፡ ሆድ 1ጢሞ.5÷23	ሀድ፡ ነቢይ ዘኢ.1÷1
ከግድ፡ አንገት ኢዮ.30÷18 ምሳ.16	ሀድ፡ የቀትር እሳት
÷18 ዘጸ.31÷27	ሀድድ፡ እውር መሪ

መጊድ፡ መንገድ መሳ.5÷19 1፡7.9÷15	ሰፍነገ፡ አጠጣ ሰፍነገ ዘ.
ቀድ፡ የእሳት ራት	ማር.15÷36 ማቴ.27÷48 የሐ.19÷29
በደድ፡ ኩፍኝ	ሰፍነጌ ሰፍነጌ ጥ.
አብድ፡ ቀት	በግብገ፡ ታመመ በግቢ ግ ዘ. ብግባጌ
ዘርቢድ፡ ጅግራ	ጥ. ዓሞ.4÷11
ደድ፡ የመንጠር እሳት	ተንተገ፡ ተረከሰ ትንታግ ዘ. ዘኢ.3÷2
ጉርድ፡ ለክት፡ ጡብኛ	ዓሞ.4÷11 ትንታጌ ጥ.
7 16 ኛ ፊደል ዐቢይ አንተጽ	ተዛወገ፡ ጉረቡት ሆነ ምሳ.28÷7
የገ ነባር ግሥ	ዘውግ ዘ. ለወ.ለሐ. ሉቃ.2÷24
ሐመገ፡ ደፈረሰ ሕዝ.34÷19 ጥቢ.11÷7	መሳ.17÷10 አዝዋግ በብ.
ሕመግ.ዘ.	ተዳረገ፡ አነድ ሆነ ዘፀ.37÷13 ደርግ
ጎደገ፡ ተወ፡ ቀጻ ማቴ.6÷12 ሢራ.6÷27	ድርጎ ዘ.ዘፀ.37÷13 ድርገት ሳታት
ሕዳግ.ዘ. መዝ.77÷65 ሕድግት ሳ. ኤር.	በብ ፊልክ.44
41÷8 ዘሌ.27÷17	ተጸወገ፡ ተከፋ አስከፋ ጸዋግ ው
ሐንገ፡ ሕግ ሰራ ዘፀ.24÷8 ሮሜ.2÷12	መዝ.33÷21 ምሳ.29÷19 ሢራ.2÷
ሕግ ዘ. ዘፀ.20÷1፡ ዘሌ.19÷18 ማቴ.5÷	14 ጸዋጋን በብ. ምሳ.29÷19
21 ሕግን በ1 በብ ሕገጋት በብ.	ነሰገ፡ ቴላፊ የሐዋ.5÷23 ዘፀ.26÷28
ሉገ፡ ጠመዘዘ ሉግ ዘ. ዘሌ.14÷10	ንስገት ሳ. መንስግ ሳ. መጋ.5÷5
ለግለገ፡ ታመመ ለግለግ.ዘ.	ኢዮ.38÷1 ሢራ.28÷25 መናስግት
መዘገ፡ ነጠቀ ስንክ ታግ.12 ምዝገት	በብ. መዝ.147÷20
ሳ.ምዝጋና ምኢ.	ነትገ፡ ጉደለ ገላ.5÷12 ዘፍ.8÷8
መረገ፡ መረገ ዘሐ፡ 14÷22 ዘጸ.23÷2	የሐዋ.20÷31 ንትገት ሳ. ንትጋ
መርግ ዘ.	ነታጌ ጥ. 2ቆር.8÷14
ሰረገ፡ ሥርግርግ አለ ሕዝ.16÷11	ጉራጅ
ሢራ.42÷21 ሰርግ ዘ.ሥርግት ሳ.	አሰገ፡ ሰበሰበ እልገት ሳ. እሳጌ ጥ.
ሰግጉጉ፡ አሳጠረ 1፡7.7÷31 1፡7.8÷56	ዘጸ.33÷29 ኢዮ.36÷6
ስንገጌ ጥ.	ዐርገ፡ ወጣ፡ ዘመተ ሢራ.50÷11
ሰነገ፡ አሠረ	1ዘፍ.26÷16 ሢራግ ዘ.ኤር.5÷27

አፍጉ ስፍጉ፡ ደሀ የደሀ ልጅ	አፍጉ ስፍጉ፡ ደሀ የደሀ ልጅ
ከሰጉ፡ ሠራዊት	ከሰጉ፡ ሠራዊት
መጋ፡ የሴት ስም	መጋ፡ የሴት ስም
አፍርገጌ፡ ያገር ስም	አፍርገጌ፡ ያገር ስም
የጌ፡ ወይ፡ አሁን፡ እንግዲህ ሉቃ.11፥20	የጌ፡ ወይ፡ አሁን፡ እንግዲህ ሉቃ.11፥20
እስቴ.4፥14	እስቴ.4፥14
የጌ፡ ዳግመኛ፡ ያን ጊዜ፡ እስኪ እንዲሆን	የጌ፡ ዳግመኛ፡ ያን ጊዜ፡ እስኪ እንዲሆን
እስ.4፥14 ሢራ.7፥6 :19፥16	እስ.4፥14 ሢራ.7፥6 :19፥16
ገአርጌ፡ የሰው ስም ስንክ ግንባ.28	ገአርጌ፡ የሰው ስም ስንክ ግንባ.28
ጊዮርጌ፡ ከፊል ስም ስንክ ሚያ.23	ጊዮርጌ፡ ከፊል ስም ስንክ ሚያ.23
ቴሮጋ፡ እርጉ፡ ያገር ስም ዘፍ.18፥7	ቴሮጋ፡ እርጉ፡ ያገር ስም ዘፍ.18፥7
2ሳሙ.17፥28	2ሳሙ.17፥28
አራጋ፡ ሰሳ፡ጅራተ ቀጭን ዘፍ.14፥5	አራጋ፡ ሰሳ፡ጅራተ ቀጭን ዘፍ.14፥5
አርጋ፡ ጉጉት	አርጋ፡ ጉጉት
እንጋ፡ እንዴት፡ ምንጽ፡ እስኪ፡	እንጋ፡ እንዴት፡ ምንጽ፡ እስኪ፡
ወይ፡ እንጃ፡ ሲሆን፡ እንኪያ፡ በውኑ፡	ወይ፡ እንጃ፡ ሲሆን፡ እንኪያ፡ በውኑ፡
አሰን	አሰን
አሚጋ፡ የፊደል ስም ራእ.1፥8 :22፥13	አሚጋ፡ የፊደል ስም ራእ.1፥8 :22፥13
ዋልጋ፡ ቀበሮ፡ ዋልጋ	ዋልጋ፡ ቀበሮ፡ ዋልጋ
ጉጋ፡ የሌት ወፍ፡ ቀንጫ መዝ.101፥6	ጉጋ፡ የሌት ወፍ፡ ቀንጫ መዝ.101፥6
ዘሌ.11፥17	ዘሌ.11፥17
ጋጋ፡ ዛግጅር፡ እግር ብረት ዘፍ.28፥48	ጋጋ፡ ዛግጅር፡ እግር ብረት ዘፍ.28፥48
1ሃገ.12፥4፥9፥10	1ሃገ.12፥4፥9፥10
ን፡ እኮን፡ ስንኪ፡ መንቀር ኢሳ.14፥10	ን፡ እኮን፡ ስንኪ፡ መንቀር ኢሳ.14፥10
ሉቃ.15፥31	ሉቃ.15፥31

ዐሪጋ ጥ. ሰርገት ሳ. ታት በብ. ዳጉ፡ ጋጢአት ሠራ ዘፀ.21፥7	ዐሪጋ ጥ. ሰርገት ሳ. ታት በብ. ዳጉ፡ ጋጢአት ሠራ ዘፀ.21፥7
ሉቃ. 24፥50 የሐዋ.1፥9 ምዕራግ ጽጉጥ ጽግ ዘ. ዘፀ.21፥19	ሉቃ. 24፥50 የሐዋ.1፥9 ምዕራግ ጽጉጥ ጽግ ዘ. ዘፀ.21፥19
ማዓርግ ሳ. ጋት. በብ	ማዓርግ ሳ. ጋት. በብ
አረገ፡ ሽመገለ ዘፍ.19፥31 ሢራ.	አረገ፡ ሽመገለ ዘፍ.19፥31 ሢራ.
42፥8 እረግ ለወለሱ. አዕሩግ በብ	42፥8 እረግ ለወለሱ. አዕሩግ በብ
እርግና ምእ.ፍኅ.16	እርግና ምእ.ፍኅ.16
አነገ፡ አሠረ እነግ ዘ. አእኑግ በብ.	አነገ፡ አሠረ እነግ ዘ. አእኑግ በብ.
ኢሳ. 3፥20 ዘፍ.24፥22 መኃ.4	ኢሳ. 3፥20 ዘፍ.24፥22 መኃ.4
አንገሰገ፡ አከማቸ መዝ. 2፥1	አንገሰገ፡ አከማቸ መዝ. 2፥1
ኤር.30፥9 እንግልጋ ጥ. ምሳ.5፥	ኤር.30፥9 እንግልጋ ጥ. ምሳ.5፥
14 ሢራ.26፥5	14 ሢራ.26፥5
አያገ፡ መነጫ አይግ ዘ. አያግ በብ	አያገ፡ መነጫ አይግ ዘ. አያግ በብ
ዘፀ. 7፥19 ዘሌ.11፥36 ሐኖ.89፥	ዘፀ. 7፥19 ዘሌ.11፥36 ሐኖ.89፥
23	23
ወትገ፡ ሳብ፡ ቀማ ኢሳ.16፥4	ወትገ፡ ሳብ፡ ቀማ ኢሳ.16፥4
ኤር.4፥29 ውታጌ. ጥ.	ኤር.4፥29 ውታጌ. ጥ.
ዘንጉጉ፡ አሽጫጠ ማቴ.5፥11፡	ዘንጉጉ፡ አሽጫጠ ማቴ.5፥11፡
27፥44 እስ.4፥11 ዝንንጌ ጥ.	27፥44 እስ.4፥11 ዝንንጌ ጥ.
ዘፍ.30፥23 ሕዝ.47፥6	ዘፍ.30፥23 ሕዝ.47፥6
ደሰገ፡ ከረፋ ከ-4.37 ዳልጋ ድላጌ	ደሰገ፡ ከረፋ ከ-4.37 ዳልጋ ድላጌ
ጥ.	ጥ.
ደንገገ፡ ደነገ ድንጋግ ዘ. ጋጋት	ደንገገ፡ ደነገ ድንጋግ ዘ. ጋጋት
በብ. ዘፍ.22፥17 ሕዝ.47፥6 ድንጋጌ	በብ. ዘፍ.22፥17 ሕዝ.47፥6 ድንጋጌ
ጥ.	ጥ.
ደንደገ፡ ከሣ በ2 ይፈታል	ደንደገ፡ ከሣ በ2 ይፈታል
ዘፍ.41፥3 ድግ ደግ ዲግ ዘ.	ዘፍ.41፥3 ድግ ደግ ዲግ ዘ.
ምሳ.31፥21 ድን ጥ. ሃይ.አበ.	ምሳ.31፥21 ድን ጥ. ሃይ.አበ.

ዐሪጋ ጥ. ሰርገት ሳ. ታት በብ. ዳጉ፡ ጋጢአት ሠራ ዘፀ.21፥7	ዐሪጋ ጥ. ሰርገት ሳ. ታት በብ. ዳጉ፡ ጋጢአት ሠራ ዘፀ.21፥7
ሉቃ. 24፥50 የሐዋ.1፥9 ምዕራግ ጽጉጥ ጽግ ዘ. ዘፀ.21፥19	ሉቃ. 24፥50 የሐዋ.1፥9 ምዕራግ ጽጉጥ ጽግ ዘ. ዘፀ.21፥19
ማዓርግ ሳ. ጋት. በብ	ማዓርግ ሳ. ጋት. በብ
አረገ፡ ሽመገለ ዘፍ.19፥31 ሢራ.	አረገ፡ ሽመገለ ዘፍ.19፥31 ሢራ.
42፥8 እረግ ለወለሱ. አዕሩግ በብ	42፥8 እረግ ለወለሱ. አዕሩግ በብ
እርግና ምእ.ፍኅ.16	እርግና ምእ.ፍኅ.16
አነገ፡ አሠረ እነግ ዘ. አእኑግ በብ.	አነገ፡ አሠረ እነግ ዘ. አእኑግ በብ.
ኢሳ. 3፥20 ዘፍ.24፥22 መኃ.4	ኢሳ. 3፥20 ዘፍ.24፥22 መኃ.4
አንገሰገ፡ አከማቸ መዝ. 2፥1	አንገሰገ፡ አከማቸ መዝ. 2፥1
ኤር.30፥9 እንግልጋ ጥ. ምሳ.5፥	ኤር.30፥9 እንግልጋ ጥ. ምሳ.5፥
14 ሢራ.26፥5	14 ሢራ.26፥5
አያገ፡ መነጫ አይግ ዘ. አያግ በብ	አያገ፡ መነጫ አይግ ዘ. አያግ በብ
ዘፀ. 7፥19 ዘሌ.11፥36 ሐኖ.89፥	ዘፀ. 7፥19 ዘሌ.11፥36 ሐኖ.89፥
23	23
ወትገ፡ ሳብ፡ ቀማ ኢሳ.16፥4	ወትገ፡ ሳብ፡ ቀማ ኢሳ.16፥4
ኤር.4፥29 ውታጌ. ጥ.	ኤር.4፥29 ውታጌ. ጥ.
ዘንጉጉ፡ አሽጫጠ ማቴ.5፥11፡	ዘንጉጉ፡ አሽጫጠ ማቴ.5፥11፡
27፥44 እስ.4፥11 ዝንንጌ ጥ.	27፥44 እስ.4፥11 ዝንንጌ ጥ.
ዘፍ.30፥23 ሕዝ.47፥6	ዘፍ.30፥23 ሕዝ.47፥6
ደሰገ፡ ከረፋ ከ-4.37 ዳልጋ ድላጌ	ደሰገ፡ ከረፋ ከ-4.37 ዳልጋ ድላጌ
ጥ.	ጥ.
ደንገገ፡ ደነገ ድንጋግ ዘ. ጋጋት	ደንገገ፡ ደነገ ድንጋግ ዘ. ጋጋት
በብ. ዘፍ.22፥17 ሕዝ.47፥6 ድንጋጌ	በብ. ዘፍ.22፥17 ሕዝ.47፥6 ድንጋጌ
ጥ.	ጥ.
ደንደገ፡ ከሣ በ2 ይፈታል	ደንደገ፡ ከሣ በ2 ይፈታል
ዘፍ.41፥3 ድግ ደግ ዲግ ዘ.	ዘፍ.41፥3 ድግ ደግ ዲግ ዘ.
ምሳ.31፥21 ድን ጥ. ሃይ.አበ.	ምሳ.31፥21 ድን ጥ. ሃይ.አበ.

ሰዓላጥ: ሽቱ በባሕር የሚበቅል	ዳሌጥ: ስመ አምላክ: የፊደል
ኢ.ሳ.3÷21 ስንክ. ጥቅ.6	ስም መዝ. 118÷25 ሰቴ.1÷4
ሳንጥ: ሽንብራ	፤2÷4
ስሊጥ: ዝግጣ	ጦሪጥ: አማልክት
ስጥ: ቀጭኔ	ጽኢጥ: ቅባ ቅዱስ ዘፀ.30÷25
ሮማይስጥ: ቋንቋ ሉቃ.23÷38	ግብፅ
ዮሐ.19÷20	መሊጦ: መጠምጠሚያ: ቀጽላ
ቀፍጥ: እራት	መስክጦ: ቀስብ
ቁስጥ: ሽቱ	ቀርንዝብጦ: ቀንደ መለሽት ዘኁ.
ቀራጥ: የግርሻ ዓይነት	10÷2
ቀጠጥ: ታናሽ ጣት 1ኅ.12÷10	ዝብጦ: ሰንተል: ነጋሪት 2ዜ.9÷
ቅብጥ: ያገር ስም ራኢ.9÷11	15 መዝ.97÷6
ባሉጥ: ወይራ ሆሴ.4÷13	ጳ 18ኛ ፊደል በቤ.፩ አንቀጽ
ናባጥ: የሰው ስም 1ኅ.12÷2	የጳጳስ ግሥ
አስፈላጊጥ: ስሊጥ: የምድር ዝፍት	
ኢየሳፍጥ: የሰው ስም 2ዜ.20÷	ሂጽ: ነደፈ ሂጽ ዜ. ሂጽት ሳ ሂጽ
24 ኢ.ዩ.3÷2:12	ጥ. ሂጽን ምኢ.
ኤልሳቤጥ: የሴት ስም ሉቃ.1÷5	ሐርጽጽ: ፊጪ
አብራይስጥ: ቋንቋ ኢ.ሳ.36÷11	ሰሐጽ: ነካ
2ዜ.32÷18 ዮሐ.19÷19	ሰረጽ: ቀደስ ሰረጽ ዜ.
አንቁጥ: አፍንጫ	ቀለጽ: ሞጠ ዓም.9÷3
አንኩጥ: ጣሳ	ቆርጽጽ: ቆረጠመ ቆርጽጽ ጥ.
ወለጥ: ደፄ	ቀልጽጽ: ሞጠ
ውስጥ: ውስጥ	አክረጽ: አነፃ
ገብጥ: ቁንጣን: ሆድ ህመም	ዘረጽ: ሰደበ ዝርጽ ዜ.
ሲራ.37÷30 ፤34÷20	ጌጽ: በረረ: ጌጽ ጥ.
ግርጣጥ: አንቢልታ መለሽት	ጉንጽ: ጉሽመጠ ምጉህጻ ሳ.
	ገለጽ: ሰገባ አሠራ

የጳጳስ ምሥክር

ጋምስ

ሂጽ: ገመሰ ወሂጽ ናሁ ሰጉልያድ 1ሳመ.	ቀጽጽ: አስስት ዘሌ.11÷30
17÷50	አንባሊት ምሳ.30÷28
ጳ: በሂል ጳራቅሊጦስ መንፈስ ጽድቅ	ኢ.ዮጽ: ያገር ስም 2ዜ.2÷16 ዮና.
ጳራቅሊጦስ የእውነት መንፈስ ነው::	1÷3
	አንጻጽ: ቁስሰ ሥጋ ኢ.ዮ.7÷5
ሁስጽ: ሀሽክት: አመድማዶ: ስሚዛ	ማድስ
ዘሌ.14÷4 ዮሐ.19÷29	ስሁጽ: የሚነቅፍ ሆሴ.7÷5
ሐጽ: ሕማም	አክረጽ: ንጽሕ
ሐጽ.ላጽ: ደጀ ሠላም	ወልጽ: ቀበሮ
ሀስጽ: አንድድ	ግራጽ: አምራ
አጸሊጽ: ቤተ መቅደስ ሕዝ.41÷12	ሳብፅ
ኤልጻጽ: ደፄ	ሂጽ: ዲያቆን
ክጽ: ሽቱ	መልጻጽ: ዱባ ኢ.ሳ.1÷8 ዘኁ.11÷5
	ቀልጽጽ: ጉመን ምሳ. 15÷16
	ጳ 19ኛ ፊደል በቤ.፩ አንቀጽ
	የጳ ስጦላ ግሥ
ሂጻጽ: ታላቅ አምራ: የማይበር ፤ ሽመላ	ሐፅ: ጉደሰ ምሳ.9÷4 ዘፍ.8÷3
ዘጸ.14÷17 ኤር.8÷7	ሕፀፀ ሐፅ ዜ. መዝ.17÷14
ምጉንጽ: ሽፋፍ መዝ.10÷2	ኢ.ሳ.7÷24 ሕፀት ሳ. ጥቢ.13÷1
ምጽጽ: ግንብ ኢ.ዮ. 51÷38	ሐ.ፃፃ ጥ.ፍ.ኦ.31 ታሕፃፅ አሕፃ ሳ.
ቀለቡጽ: የሰው ስም ዮሐ.19÷25 ሉቃ.	መዝ.7÷14
24÷15	ሐረጽ: ፊጪ ዘፀ.32÷20 ማቴ.24
አግሪጽ: የሰው ስም ዮሐ.፳.25÷13	÷41 ሐረጽ ዜ. ዘኁ.5÷15 ማሕረጽ
ወግሪጽ: ሽመላ ዘሌ.11÷19	ሳ. ጻት በብ. ዘፀ.11÷5 ኢ.ሳ.47÷2
ጌጽ: አምራ አገጻ ሰበር ኢ.ሳ.34÷15	ዘኁ.11÷8
ዘሌ.11÷19 ዘጸ.14÷12	ሐክፀ: ሠራ ኢ.ሳ.9÷10 ማቴ.24÷2
ግሪጽ: ገደ ዘሌ.11÷13 ዘጸ.14÷13	ሕንፃ ሕንፃ ጥ. 2ሳመ.5÷11

ሕንፃት ሲ. ሐነፅት መድ. 1ቆር.	ርጽ: ሮጠ ኤር.4÷6 ዕብ.12÷1
3÷9 ሕዝ.27÷4	ሩፀት ሲ. ኤር.8÷16 ምርዋጽ ባ.
ሐንፈጽ: አንሰበ በ2 ይፈታል	ጻት በብ የሐዋ. 1÷12 ጥበ.17÷18
ሉቃ.22÷31 ሕንፃጽ ጥ.	ርህጽ: ተበላጫ፤ ወዛ ዘጸ.28÷54
ሐንጻጽ: አረጋገፈ ሉቃ.22÷31	2ነገ.6÷11 ራህጽ ዘ. ርህጽት ሲ.
ሐሳጽ: ጉበኝ ዘፍ.50÷25 ሕዋጽ	ዘጸ.28÷56
ጥ. ጥበ.3÷7፤9 ሐወጽት መድ.	ረምጽ: ጋሰ ያዕ.3÷6 ረመጽ ዘ.
ነዋጽ: ወጋ ዳን.6÷11 ኢዮ.39÷29	ረዩጽ: ገራ ሢራ.30÷8
ኃጽ ዘ. ኢሲ.7÷24 መዝ.90÷5	ረገጽ: ረገጠ የሐዋ.9÷5 ምርጋጽ
ለምጽ: ለምጽ ሆነ ኢዮ.14÷19	ተርጋጽ ባ. ዮሐ. 20÷12
ለምጽ ዘ. 2ነገ. 5÷25 ዘኁ.12÷10	ቀረጽ: ሸለተ ኩፋ.16÷24 ቅርጽት
ዘሌ.13÷14፤1÷32	ሲ. ዘፀ.36÷39 መቅረጽ ባ. ዓሞ.
ለጽለጽ: መዘነ ለጽሊጽ ዘ. ምሲ.	8÷1 ቀረጽት መድ ኢሲ.44÷13
16÷11	ቀብጽ: ተስፋ አጣ በ6 ይፈታል
መጳ: በነ ኢሲ.18÷5 መጺጽ ዘ.	ጣቢ.10÷7 ሢራ.22÷22 ቅብጽት
ምጽት ሲ. ኩፋ.49 መጻጽ ጥ.	ሲ. ስንክ ዮክ.3
ምሲ.25÷20	ቀነጽ: ዘለለ መጋ.2÷8 1ሳሙ.24÷
መሐፀ: ቄረጠ ዘጸ.28÷34 ማሕፃ	15
ጥ. 2ነገ.6÷5 ማቴ.3÷10 መዝ.	ቀፈጽ: ጀጉለ ሕዝ.16÷25 ኢዮ.
73÷7	49÷4 ኢሲ.3÷17
ሞርያጽ: አሚጨ ሞርያጽ ዘ.	በረጽ: ብልጭ አለ ቅዱሳሊ..
ሥሕጽ: ጥልቅልቅ አለ ሆሴ.7÷5	በቆጽ: ጫረ ኢሲ.54÷16 ዮሐ.18÷
ሮሜ.1÷30 ሥሕጽት ሲ.	18 ቁይጽ ዘ. ዮሐ.19÷31 አቆያጽ:
ሠረፀ: በቀለ ሉቃ.21÷30 ዘፍ.	በብ
1÷20 ሠርፀ ዘ. ዓሞ.9÷13	ቤጽ: ለዮ ዘፍ.40÷40 ሕዝ.20÷38
ሕዝ.16÷7 ሥርዋፀ ስር ሥርጽት	ቢጽ ዘ. ዘሌ.19÷18 ኢሲ.8÷5
ሲ.	ዮሐ.2÷10 አብያጽ በብ ዳን.7÷20
	ዘካ.3÷8 ማቴ.11÷16

ተማመፀ: ተነካሰ ሢራ.27÷21 ሞላ ጥ.	ደምፀ: ተሰማ አሰማ ኤር.5÷22
1ሳሙ.6÷3 ነፋ+8	ዕዝ.ሉቱ.4÷5 መዝ.41÷4 ድምፀ ዘ.
ተጋዋጽ: ተጊያያጠ፤ ተጣላ ዘፀ.23÷	ጥበ.1÷9 ሕዝ.1÷24 ድምፀት ሲ.
ኢዮ.20÷26	ደረጽ: ወጋ፤ ቀማ ድርጻ ጥ.
ተባዩጽ: ባልአንጀራ ሆነ ስንክሐ ም.28	ደነፀ: ነፈገ ደነፀ ዘ. ኢሲ.7÷11
ፍ.ነ.4	ደንገጽ: ደነገጠ ኢሲ.13÷7 ዮዱ.15÷1
ነቂጽ : ጫረ ኢሲ.54÷16 ዮሐ.18÷18	ድንጋጻ ጥ. ኤር. 41÷2 ዳን.10÷7
ነቀጽ. ዘ.	መደንግፀ ባ. መጋ.6÷4
ነቅጽ: ደረቀ ምሲ.17÷27 መዝ.101÷4	ደጉጽ: መታ ሢራ.22÷19 2ቆር.12÷
ነፍጽ: ሸሽ ዘፍ.31÷40 ዘፀ.14÷5 ነፍጽ ዘ.	7 መድጉጽ ባ. መክ.12÷11
	ጉራጽ
ዐፅ: ዱር ሆነ ዓፅ ዕፅ ዘ. መዝ.1÷3	ገሰጽ: ተቂጣ መዝ.117÷18 ሢራ.
ዕፅው በብ. ዋት የብዙ ብዙ መዝ.103	18÷13 ፤7÷23 ግሣጽ ጥ ስንክ
÷16 ዕፅት ሲ.	ጥቅ.21 ተግሣጽ ባ. ምሲ.25÷29
አሙፀ: በደለ ሮሜ . 3÷5 ያዕ.5÷4 አመፃ	ሢራ. 8÷9
ጥ. መዝ.7÷16፤44÷7	ገፅጽ: በደለ ስንክ. ነሐ.3 ግማጽ.
አመቅጽ: አጣላ 1ጢሞ.5÷1 መጽጉዕ	ጥ.
ምእ.መዝ.13÷4 ማቴ.4÷24 ማር.2÷3	ጉቶጽ: ተናጻ ጉይጽ ዘ. ጉዮጽ በ
ሉቃ.5÷18	አንድ በብ.
አስተሐየጽ: አመላከተ ኢዮ.39÷29	ገገጽ: አፈገፈገ ኢዮ. 32÷31፤ 34÷19
አንፈርፃፀ: ዘለለ ኢሲ.55÷12 ጥበ. 17÷18	የጸ ግሥ ምስክር
ነፈርፃጽ ዘ.ራእ.18÷3	ሐንፈጽ: ነፋ ሰአለ የሐንፍጽከሙ
አዕቀጽ: አስነካሰ መዝ.19÷8 አዕቀጽ ዘ.	ከመ አለስ እንሉቃ.22÷32
ዕቅጽት ሲ. ምሲ.11÷3	አንፈጽ: አጉሳበ ዘርሕ አለስ አመ
ድነፀ: ዳጥ ሆነ ኢዮ.18÷7 ሢራ.20÷ 18	ተሐንፈጽ ይበውሕ ንበ ዘርሐ ሰባ
ዳነፀ ዘ. መዝ.34÷6 ዳን.11÷32 ድኅፃ	ዘርእም እኚ.
ጥ. ድነፀት ሲ.	ሠረፀ: ተገኘ፤ ወጣ ዘሠረፀ እምአብ
	እን. የሐዋ. 15÷26

ቀብጽ: በፊ ደፈታል		ራብፊ
ቀብጽ: አጣ ቀብጽት ነፍሰየ	ጉዳ: አሸዋ ዘፍ.22÷17	
ትፍሥራት እን.መዝ.76÷3	ቀላውጽ: እናት ዝንጀር	
ቀብጽ: ተስፋ ቄረጠ ተግግሡ	ቀዳ: የአሳት እራት፣ እየሞተ	
ወኪትቅብጽ እን. ሄርማ 5÷20	የሚሰሩ ወፍ	
ቀብጽ: ረሳ ቀብጽኒ እምልብ ከመ	ቃውዳ: ውጫሳ	
ዘሞተ እን. መዝ.30÷12	ናርዳ: አፋፍ ቅጽል	
ቀብጽ: ተመረረ ኢትቅብጽዋ ለዛቲ	አሕዳ: ፍላግ መዝ.17÷14	
ሕማምክሙ እን.1ተሰሎ.3÷3	ዊዳ: ንድቅ	
ቀብጽ: ናቀ ይቅብጽዎ ለዘከሠተ	ደርዳ: የዝንጀር አገር	
ምክረ ቢጽ እን. ሢራ.27÷21	ዳርዳ: ቀማኛ	
ቀብጽ: ተቸገረ: አዘነ ቅቡጽን	ጽጎገዳ: የበገና መምቻ ስንክ.ጥቅ.	
ይደመሩ ውስተ ትፍትስሕተ	27	
እግዚአብሔር እን. ኢሳ.20÷19	ፈንጽጽ: ኩፍኝ	
የጸ ግሥ ነበር		2ምስ
ጸ: ብሂል ጸጋ ወክብር ተውሀበ ለነ	ሙሉናጽ: ስመ አምላክ	
የሐ.1÷14 ጸጋና ክብር ተሰጠን	ቅጽቃጽ: ሕማም	
ፀ: ብሂል ፀሐየ ጽድቅ እግዚአ	አፍጽ: የሰው ስም ስንክ 77.29	
ብሔር እግዚአብሔር የእውነት	ዕዲ: ትል ኢየ.4÷19 መዝ.21÷5	
ፀሐይ ነው:: ሚል.4÷2	ዓዲ: ነቀዝ: ብል ማቴ.6÷19	
ካፊብ		ሚፍብ
መሊጽ: ቀጽ ዝንጀር	ሐርገጽ: አዞ ዘሌ.11÷29	
አባሊጽ: የምጣድ ብልጭልጭታ፣	ሐፅ: ብረት፣ ፍላግ 1ሳሙ. 17÷6	
የቤት ዙሪያ ሕዝ.41÷12	2ዜና 26÷19 ኢሳ.7÷24	
ሚልብ		ሚፍብ
ሉጺ: የሰው ስም፣ ደንገጠር	ለገጽ: መታጠቂያ የሐ.13÷4	
መላጺ: ምላጭ መዝ.51÷2	ለጽሊጽ: ልሳነ ሚዛን፣ ከሰላ	
	ምሳ.16÷11 ጥብ.11÷23	

ፈ 20ኛ ፊደል ዐቢይ አገታጽ		የፈ ነጠላ ግሥ
መስተዳጽ፡ አነካኪ ሢራ.28÷14	መቃይጽ፡ ዋጣ፣አዝማሪ	
መጉረጽ፡ መጉረጥ፣ ጥፍር	መጉረጽ፡ ስንጣሪ ክፍል ፣ ቡቃያ	
ሥርዋጽ፡ 2ነገ.18÷21 ኢሳ.39÷6	ረመጽ፡ ረመጥ	
ቀለምጽ፡ የምጣድ ብልጭልጭታ	ጥብ.23÷11 ፣ 2÷2 ፣ 3÷7፣ 11÷19	
ቀዳጽ፡ ጭን የሐ.19÷32 መጋ.5÷15	ሕዝ.16÷25	
ናሕጽ፡ እረፍት	ዓምጽ፡ ሽክም 2ነገ.19÷2 ዓም.1÷ 11	
ኢሳ.11÷1	አንቀጽ፡ ደጃፍ አናቅጽ በብ ማቴ.7÷13	
መዝ.117÷20	ቀንጽ፡ ቀንጫ 1ሳሙ.24÷15	
አፍቁጽ፡ ቁብ ዶሮ	ዕፅ፡ እንጨት፣በትር፣ ጉመድ ፣ ዳር	
ዘፍ.1÷11 ፣ 2÷9 ዕፀው በብ. መክ.2÷5	ኢር.3÷6 እመቤታችን፣	
ደንጽ፡ ቁም በቀል ኢሳ.7÷11	ግብጽ፡ የአገር ስም መዝ.104÷23	
ዘፍ.12÷10 ሆሌ.11÷1	ሚፍብ	
ማዕደ፡ መዝጊያ መዝ.140÷3	ምንክዖ፡ ቁጤማ ኢየ.8÷10	
ሐብ፡ ሄደ በፊ ይፈታል ማቴ.2÷13		
መክ.3÷8 የሐ.9÷1 ሕልፈት ሲታት.		
በብ. ምሕላፍ ትሕላፍ ባ. ሐሰፍት መድ.		
ሐቀፊ፡ አቀፊ ዘፍ.29÷13 መጋ.2÷6		
ሕቅፊት ሳ. ታት. በብ. ምሕቃፍ ባ. ሕዝ.27÷8		
ሐደፊ፡ አስተማረ፣ ቀዘፊ ምሳ.23÷		
34 ጥብ.10÷4 ሐዳፍ ው.		
ራሕ.18÷17 ሕዝ.27÷8		
ሰክፊ፡ ነካ ማቴ.23÷4 አስ.4÷11		
ሰፊ፡ ጸፊ ልፋፍ ዘ. ስንክ መጋ.7		
ሰባ፡ ቄረጠ መዝ.44÷5 ራሕ.1÷16		
ሰይፍ ዘ. አስይፍት በብ 1ሳሙ.		
13÷19 መዝ.149÷6 ሰያፍ፡ ሐር		
ሰረፊ፡ በሳ፡ሰሳ ሱራፊ ዘ. ስንክ		
ጥቅ.17 ሱራፊል ስመ ነገድ		
ራሕ.4÷4 ኢሳ.6÷2 መስረፍ ባ. ስንክ		
ጥር 15		
ሰፊ፡ ተንኳፊፊ ምሳ.3÷10 ኢየ.		
22÷24 ሰፊፍ ዘ.		
ቄሰፊ፡ ቄላፍ ሆነ ቄላፍ ው. ዘፀ.		
12÷48 1ሳሙ.18÷25 ቄልፍ ዘ.		
ፍ.ኦ. 49		
ቀሠፊ፡ ገረፊ፣ ቀሠፊ በ4 ይፈታል		
ራሕ.19÷15 ኢር.20÷6 ኢየ.42÷6		

ቅበራት ሲ. ታት. በብ የሐዋ. ነደፈ.፡ ወጋ ራኢ.9÷5 ዘፋ.1÷41
 16÷33 መቅሠፍት ባ. ከ. ም. ናሆ. ንድፈት ሲ. መጋ.5÷8 ምንጻፍ ባ.
 3÷1 ዘፍ.21÷16
 ቀረፈ.፡ ሳጠ ዘፍ.12÷17 ዘተ.16÷ ነገፈ.፡ ረገፈ. በ4 ይፈታል ማቴ.10
 46 ቅርፈት ሲ. ቅርፍት ምእ. ÷14 ኢሲ.1÷30 ንጋፍ ዘ. ኢሲ.29
 2ገገ.6÷6 ÷5 ንግፈት ሲ.
 ቀጠፈ.፡ ሠረቀ ሕዝ.17÷4 ነጠፈ.፡ ኮላ፤ ለበጠ ማቴ.23÷24
 ተገባፈ.፡ ተነጋገረ በ2 ይፈታል ሚገፈ.3÷3 ንግፈት ሲ. መንጠፍት
 ተሰሐፈ.፡ እዘነ፤ ተጫወተ፤ ተናገረ ባ.ከ.ም. ሢራ.27÷4
 ጠቢ.5÷21 ተልሐፍ ዘ. 1ቆሮ.5÷12 ነጻፈ.፡ እነጠፈ ማቴ.21÷8 ምሳ.7÷
 ተሳተፈ.፡ እንድ ሆነ ዕብ.10÷33 16 ንጽፈት ሲ. መንጻፍ ባ.
 1ዮሐ.1÷3 ሱታፌ ጥ. ራኢ.1÷9 ዘፋ.22÷15
 ኢሲ.8÷13 ሱታፍ ዘ. 3ዮሐ. 8 ንጽፈ.፡ ደረቀ ኢሲ.11÷15
 ተርፈ.፡ ቀረ ዘፀ.36÷7 ሕዝ.48÷21 ነፍነፈ.፡ አካፋ ዘፀ.9÷33 ነፍነፍ ዘ
 ማቴ.14÷20 ተረፍ ትራፍ ዘ. ሚክ.2÷11 ኢዮ.24÷8 መጋ.5÷2
 ሰፎ.2÷7 ሚገፈ.1÷1 ዕገ.1÷1 ጉራጅ
 ትራፋት በብ. ኢሲ.2÷6 አሰፈ.፡ ፄጠረ አሌፍ እልፍ ዘ
 መዝ.16÷14 ዘፋ.5÷10 መዝ. 118÷1 አሰላፍ
 ተዐቅፈ.፡ ተለነካከለ መዝ.90÷11 በብ. ፋት የበዙ ብዙ ዘፀ.34÷
 ኢር.13÷16 ዕቅፍት ምእ ጻገ.11÷12 ምእልፊት ትእልፊት
 ዘሌ.19÷19 1ሳሙ. 18÷21 ባ.ከ.ም. ጥቢ.12÷22 ሄዮ.1÷9
 ተአጽፈ.፡ ለበሰ የሐዋ.12÷8 እስተሐሰፈ.፡ አዋጅ ነገረ በ2
 ዮጲ.10÷7 አጽፍ ዘ. ሕዝ.9÷3 ይፈታል ዘፍ.48÷18 ኢሲ.3÷
 ተወክፈ.፡ ተቀበለ ማቴ.10÷40 ተሕላፍ ዘ.
 ኢሲ.42÷1 መትከፍት ባ.ከ.ም. አስተናጸፈ.፡ በገረ፤ አስበገረ
 መትከፍ፡ ሙከፍ ባ. መታከፍት መሠረት ጣባ 1ቆሮ. 3÷10
 በብ. መስተናጽፍ ባ.
 ነቀፈ.፡ ነቀፈ. 2ገገ. 6÷6 ነቀፋ ጥ.

አንዝፍዘፈ.፡ እንዘፈዘፈ ስንክ. ጥቅ.20 መዝ.140÷7 ሕዝ.41÷25 ግዘፈት ሲ.
 አንገፈ.፡ አዳነ ኤር.21÷4 ዓሞ.3÷12 ታት በብ.
 አንጻፍጸፈ.፡ አንጸፈጸፈ ኢዮ.16÷20 ገረፈ.፡ አጠመደ ገረፍ ዘ.
 ሕዝ.3÷7 ጻፍጻፍ ጻፍጻፍ ዘ. 2ዜዮ.7÷3 ማቴ.13÷47
 አሲ.1÷6 ጸሐፈ.፡ ጸፈ. በ9 ይፈታል ፊልሞ.19
 አሰፈፈ.፡ አረፈ ዘፍ.2÷2 ራኢ.14÷13 ምሳ.3÷3 ጽሕፈት ሲ. ታት በብ.
 ማቴ.26÷45 ምዕራፍ ባ. ፋት በብ ሱታ.2÷1 የሐዋ.5÷37 ጸሐፍት መድ
 ኢሲ.11÷10 መዝ.131÷13 አረፍት የሐ.19÷19 ማቴ.22÷35 ሱታ.11÷45
 አረፍት ምእ. ዕብ.4÷1 አረፋት በብ. መጽሐፍ ባ. ዮሐ.7÷38 ሮሜ.1÷2
 አረፍት መድ ዳገ.1÷4 መጻሕፍት በብ.
 አውቀፈ.፡ ሠራሕውቃፍ ዘ. ሕዝ.16÷ 11 የሐዋ.9÷2፤ 26÷24
 ዘፀ.37÷13 ጸረፈ.፡ ሰደበ ኢሲ.52÷5 ጽርፈት ሲ.
 አንዘበፈ.፡ እዘወተረ ማቴ.10÷22 ዘልፍ ዘ. ራኢ. 13÷5 ታት በብ ጸረፍት መድ
 ዝላፋ ጉል አዳዋ.፡ ጸዮፍ ሆነ ፀዮፍ ዘ. ዘፀ. 4÷10 ኢሲ.29÷32
 አሸፈ.፡ አከረረ ኢሲ.38÷12 ጸድፈ.፡ ወደቀ የሐዋ.20÷9 ማር.5÷
 ከልተፈ.፡ አሠረ ክልታፍ ዘ. 13 ጸድፍ ዘ. ሱታ.16÷26 ዘካ.14÷4
 ወጸፈ.፡ ወነጫፈ. 1ሳሙ.17÷49 ወጸፍ ዘ. ጸፍጸፈ.፡ ሠራ ጸፍጸፍ ዘ. ሕዝ.40÷
 ሢራ.47÷4 ሞጸፍ ባ መሳ.20÷16 18 ዮሐ.19÷13 አሲ.1÷6
 መዋጽፍት በብ ምሳ.26÷8 ዘካ.9÷15 ፈልሰፈ.፡ ብልሀተኛ ሆነ አቡሻ 50
 ዘላፈ.፡ ሰደበ ምሳ. 9÷8 ኢዮ.15÷6 ፍልሳፌ ፈላስፋ ጥ. ስንክ. ታገ.8
 ዘፍ.31÷37 ዘልፍ ዘ. ዘላፋ ጥ. ምሳ.27÷5 የፈ. ግ/ሥ ምስክር
 ገሠፈ.፡ ጠረገ፤ በተነ ጥቢ.5÷15 ሕሰፈ. በ6 ይፈታል
 ገላፈ.፡ ጣዖት ሠራ ዘፀ.28÷9 ኢሲ.45 ÷20 ኃላፈ.፡ አሰፈ ስማይ ወምድር
 ኢዮ.19÷24 ግልፎ ጥ. 1ገገ.7÷22 ፎዋት የገልፍ ወቃልየሰ ኢዮገልፍ እን.
 በብ መክ.1÷7 ማቴ.5÷18፤ 24÷35
 ገደፈ.፡ ጣባ ዘፍ. 21÷15 ዘፀ.4÷3 ግድፈት
 ሲ. ታት በብ ምንጻፍ ባ. ገዢ.፤ ደነደነ
 2ዜዮ.10÷10 ግዝፍ ግዝፍ ዘ.

ገለፈ፡ ናፈቀ ገለፈት ነፍሰዩ ውስተ
አድገኖትክ እን. መዝ.118 ÷ 86
ገለፈ፡ ሞተ ወርአዩ ኩሉ
ትዕይንት ከመ ገለፈ አርን
ወበከይም እን. ዘጉ.20÷29
ገለፈ፡ አቀና አስመ ገሉፍ ገጸመ
ለኢየሩሳሌም እን. ሉቃ.9÷53
ገለፈ፡ አደባ ከሆናት ሕሉፋን
ፍናት እመንቱ እን.ሆሴ.6÷9
ገለፈ፡ ወጋ፡ ገባ ጎፅ የጎልፍ
ውስተ ሥጋሁ እን. ኢዮ.20÷25
ቀሠፈ በ4 ይፈታል
ቀሠፈ፡ ገረፈ ወቀሠፎ ኢላጦስ
ለኢየሱስ እን. ማቴ.27÷26 ዮሐ.
19÷1
ቀሠፈ፡ አጠፋ ቅሥፎመ. በመፃት
ወበአሳት እን.ሢራ.33÷11
ቀሠፈ፡ ቀሠፈ ወቀሠፎ መልከክ
እግዚአብሔር እን. ዮሐዋ.12÷23
ቀሠፈ፡ መታ ወተቀሥፈት ፀሐይ
እን. ራእ.8÷12
ተገለፈ፡ ተነጋገረ ኢትጉለፊ
ገቢየ አሕትየ እን.ጦቢ.5÷21
ተገለፈ፡ ነገርን አጸና ፡ አበዛ
፡ አበረታ ወአፈድፈደ ተገልፎተ
ጸጥሮስ እን. ማር.14÷31

አስተገለፈ በ2 ይፈታል
ገለፈ እዴሁ ለባርኮተ ኤፍሬም
ወምናሴ እን.ዘፍ.48÷14
አስተገለፈ፡ ለፈፈ ፡ አዋጅ ነገረ
በኦ ጸሐፍት ማእከለ ትዕይንት
ወአስተገለፈ ለሕዝብ እን.
ኢያ.3÷2
ነገረ በ4 ይፈታል
ነገረ፡ ረገፈ ወቄጽላኒ ኢይትነገፍ
እን.መዝ.1÷3
ነገረ፡ አራገፈ ገግፋ ጸበሰ
እገሪከመ እን. ማቴ.10÷14
ነገረ፡ ጣለ አንገፎ መጥባሕቶ
እምእዴሁ እን. ሕዝ.30÷22
ነገረ፡ ተጽናና መንገፈ ለላሕይየ
እን.ዘፍ.24÷58
ጸሐፈ በ9 ይፈታል
ጸሐፈ፡ ጸፈ ወጸሐፈ ኢላጦስ
መጽሐፈ ወአንበረ ዲበ መስቀለ
ዮሐ.19÷19
ጸሐፈ፡ ቄጠረ ይጽሕፎመ ሕፃን
ገዑስ እስመ ውጉዳን እመን
ዘተርፋ እምዕፀወ ገዳም እን. ኢሳ
10÷19
ጸሐፈ፡ ቄጠረ ወኢይጸሐፋ ምስክር
ጸድቃን እን.መዝ.68÷28.

ጸሐፈ፡ አወጋ፡ ተረተ፡ ስማ ለዳቢር
ትካት ሀገረ መጻሕፍት እን.ኢያ.15÷15
መሲ.1÷11
ጸሐፈ፡ ተናገረ አብዝሆ መጻሕፍት
ያዘነግዕ ልበ እን. ዮሐዋ.26÷24
ጸሐፈ፡አጠፋ ጠስየኒ እመጽሐፍ
ዘጸሐፍከኒ እን. ዘፀ.32÷32
ጸሐፈ፡ አስተማረ መጻሕፍቱን ብውሐን
እን.
ጸሐፈ፡ ደመነ ናሁ ወረደት ሐዳስ
መጽሐፍ ውስተ ኢየሩሳሌም
ጸሐፈ፡ ቄጠረ ጸሐፊዮ ለወልድኪ ከመ
ዘሞተ እን. ኤር.22÷30
የፌ.ግ.ሥ. ነባር
ፈ፡በሃፈፈ ፈጠረ ስማ ወምድረ
ጌታ ስማይገና ምድርን ፈጠረ
በግዕዝ የአገባብ ቃል
አፈ፡ ጊዜ
ነቀብ
ለዝላፋ ለዝላፋ ወትሮ አዘውትሮ
መዝ.48÷9
ጸፋ፡ ስመ አምላክ ያገር ስም
ድርቃፋ፡ ጋለሞታ
ግልበ
ሐናፈ፡ ስመ ነገድ፡ እስላም
ሆነፈ፡ የሰው ስም ስንክ ግን.7
ሉፈ፡ መስከረም
ሞፈ፡ መክፈልት

ሱራፊ፡ መልአክ ሱራፊል በብ. ኢሳ.
6÷2 ሄኖ.20÷38
በትላፊ፡ ምንቸት
ታውፈ፡ ጥቅምት
አካፊ፡ ሙጅ ማጅ ጥራጊ
ክነፊ፡ ደርቻ፡ ክንፍ፡ ዳር
ገናፊ፡ ሸማ አጠቢ
ጸናፊ፡ ጽንፍ፡ዳርቻ ሩት .3÷9
ፊብፊ
ሐረፋ፡ አረፋት፡ የጎመን ዘር
ቀያፋ፡ የካህን ስም ማቴ.26÷3
ሉቃ.3÷2 ዮሐ.18÷28 ፡ 11÷50
ሐገፋ፡ ጋሻ 2ዜና 9÷16 1ዝ.10÷16
መሴፋ፡ ያገር ስም
ማየዘለፋ፡ አስተናግር ዘጉ.12÷5
ሰንዳፋ፡ ያገር ስም
ሱራፋ፡ የሴት ስም
ሩጻፋ፡ ምንታምር
ሩፋ፡ የሴት ስም
ራፋ፡ አርበኛ ነዊት ቆም
1ሳመ.21÷17 ዘዲ.2÷20
ቆርፋ፡ የመጽሐፍ ስም
አልፋ ፡ ስመ አምላክ ራእ.1÷8÷22
÷13
እስጢፋ፡ ከፊለ ስም
ከሊፋ፡ የእስላም ሹም
ከፋ፡ ዓለት ደኘኒያ ማቴ.16÷17
ዮሐ.1÷43

ገለፈ: ናፈቀ ገለፈት ነፍሱ ውስተ
አድኅኖት አን. መዝ.118 ÷ 86
ገለፈ: ሞተ ወርሃዩ ኩሉ
ትዕይንት ከመ ገለፈ አርገ
መከይዎ አን. ዘት.20÷29
ገለፈ: አቀና እስመ ኅሉፍ ገጾሙ
ላኢየሩሳሌም አን. ሉቃ.9÷53
ገለፈ: አደባ ካሳት ሕሉፋን
ፍኖት እመንታት አን.ሆሊ.6÷9
ገለፈ: ወጋ፤ ገባ ገፅ የገልፍ
ውስተ ሥጋሁ አን. ኢዮ.20÷25
ቀሠፈ በ4 ይፈታል
ቀሠፈ: ገረፈ ወቀሠፎ እላጠባ
ላኢየሱስ አን. ማቴ.27÷26 ዮሐ.
19÷1
ቀሠፈ: እጠፋ ቅሥፎሙ በመፃት
ወበአላት አን.ሚራ.33÷11
ቀሠፈ: ቀሠፈ ወቀሠፎ መልእክ
እግዚአብሔር አን. ዮሐዋ.12÷23
ቀሠፈ: መታ ወተቀሥፈት ፀሐይ
አን. ራእ.8÷12
ተገለፈ በ2 ይፈታል
ተገለፈ: ተነጋገረ ኢትትገለፈ
ገቢዩ እስትዮ አን.ጠቢ.5÷21
ተገለፈ: ነገርን አጸና ፤ አጠዛ
፤ አበረታ ወአፈድፈደ ተገልፎት
ጸግሮስ አን. ማር.14÷31

አስተገለፈ በ2 ይፈታል

አስተገለፈ: አስተላላፊ ወአስተ
ገለፈ እደሁ ለበርካተ ኤፍሬም
ወምናሉ አን.ዘፍ.48÷14
አስተገለፈ: ለፈፈ ፤ አዋጅ ነገረ
ባሉ ጸሐፍት ማእከላ ትዕይንት
ወአስተገለፈ ለሕዝብ አን.
ኢያ.3÷2
ነገረ በ4 ይፈታል
ነገረ: ረገፈ ወቄጽላኒ ኢይትነገፍ
አን.መዝ.1÷3
ነገረ: አራገፈ ንግፋ ጸበላ
እገረክሙ አን. ማቴ.10÷14
ነገረ: ባለ አንገፎ መግባት
እምእደሁ አን. ሕዝ.30÷22
ነገረ: ተጽኖና መንገፈ ለላኦይዩ
አን.ዘፍ.24÷58
ጸሐፈ በ9 ይፈታል
ጸሐፈ: ጸፈ ወጸሐፈ እላጠባ
መጽሐፈ ወአንባረ ዲበ መብቀሉ
ዮሐ.19÷19
ጸሐፈ: ቂጠረ ይጽሕፎሙ ሕፃን
ገዑስ እስመ ውትዳን እመንታት
ዘተርፋ እምዕፀወ ገዳም አን. ኢሳ
10÷19
ጸሐፈ: ቂጠረ ወእይጸሐፋ ምህ
ጸድቃን አን.መዝ.68÷28.

ጸሐፈ: አወጋ፤ ተረተ፤ ስማ ለዳቢር
ትካት ሀገረ መጻሕፍት አን.ኢያ.15÷15
መሳ.1÷11
ጸሐፈ: ተናገረ አብዝሆ መጻሕፍት
ያዘነገረ ልባ አን. ዮሐዋ.26÷24
ጸሐፈ:አጠፋ ጠባሂ እመጽሐፍ
ዘጸሐፍከኒ አን. ዘፀ.32÷32
ጸሐፈ: አስተማረ መጻሕፍቱን ብወሐን
አን.
ጸሐፈ: ደመነ ናሁ ወረደት ሐዳስ
መጽሐፍ ውስተ ኢየሩሳሌም
ጸሐፈ: ቂጠረ ጸሐፊዮ ለወልድኪ ከመ
ዘሞተ አን. ኤር.22÷30
የፌ.ግ.ሥ. ነገር
ፈ:የሃል ፈጠረ ስማ ወምድረ
ጌታ ስግደገና ምድርን ፈጠረ
በግዕዝ የአገባብ ቃል
አፈ: ጊዜ ካብ
ለዝላፋ ለዝላፋ ወትሮ አዘውትሮ
መዝ.48÷9
ጸፋ: ስመ እምላክ ያገር ስም
ድርቃፋ: ጋለሞታ
ሃልብ
ሐክናፈ: ስመ ነገድ፤ አለላም
ሆነፈ: የሰው ስም ስንክ ግን.7
ሐፈ: መስከረም
ሞፈ: መካፈልት

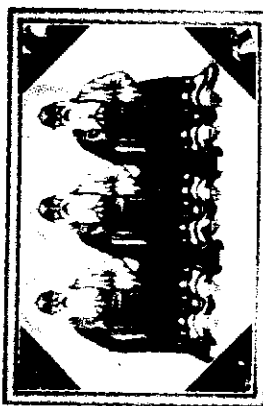
ሱራፈ: መልእክ ሱራፈል በቢ. ኢሳ.
6÷2 ሄኖ.20÷38
ሱትላፈ: ምንቸት
ታወፈ: ጥቅምት
አካፈ: ሙጅ ሚጅ ጥራጊ
ካነፈ: ደርቻ፤ ካንፍ፤ ዳር
ገናፈ: ሽማ አጣቢ
ጸናፈ: ጽንፍ፤ ዳርቻ ሩት. 3÷9
ራብፀ
ሐረፋ: አረፋት፤ የገመን ዘር
ቀያፋ: የካህን ስም ማቴ.26÷3
ሉቃ.3÷2 ዮሐ.18÷28 ፤ 11÷50
ሐገፋ : ጋሻ ጊዜ 9÷16 1ካ.10÷16
መሌፋ: ያገር ስም
ማየዘላፋ: አስተናግር ዘት.12÷5
ሰንዳፋ: ያገር ስም
ሱራፋ: የሌት ስም
ሩዳፋ: ምንታምር
ሩፋ: የሌት ስም
ራፋ: አርበኛ ነዊሳ ቆም
1ሳሙ.21÷17 ዘጸ.2÷20
ቆርፋ: የመጽሐፍ ስም
አልፋ : ስመ እምላክ ራክ.1÷8÷22
÷13
አስጠፋ: ከፊል ስም
ከሊፋ: የአለም ሹም
ከፋ: ዓለት ድግጊያ ማቴ.16÷17
ዮሐ.1÷43

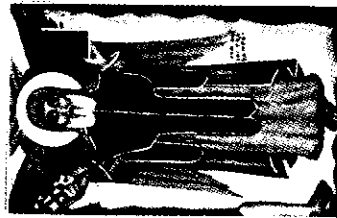
ገረፋ: ከንቱ	ምዕራፍ :ክፍል ሉቃ.24÷13
ገረፋ: ፍዳ የገቢረ ኃጢአት ቅጣት	መዝ.131÷13 ኢሳ.11÷10
ፈላስፋ: ብልህ	ሰደፍ: የዕንቁ ደንጊያ
ፋርፋ: ወንዝ 277.5÷12	ሲፍ: ግንቦት 177.6÷1
290	ቃፍ: ስመ አምላክ መጋፈያ ኢዮ.
ሐናፌ: የአሰላም ወገን	16÷13
ሰፊ: ወሰፌ: ወዲያ ወዲህ ዮሐ.	ቴላፍ: ኮልታፋ ዘ0.6÷12
19÷18 ዘ0.2÷12	ቆፍ: ስመ አምላክ መዝ.118÷145
መስፌ: ወሰፌ ስንኳ. ሚያ.30	ሰቴ.1÷19 :2÷19
መንፌ: ወንፌት ፈልክ.189	አሉፍ: ስመ አምላክ የፌደል ስም
መክፌ: ዝናር ዮሐ.13÷4	መዝ.118÷1 ሰቴ.1÷1:2÷1
ሰዴፍፌ: መንፈስ ቅዱስ	አሪፍ: አምና
ንታፌ: ያለ ሀላብ መብተን	አሰፍ: የመዘምራን አለቃ ዘኔ5.
ማበላሸት	25÷1 ዕዝ.2÷41
ፌ: ስመ አምላክ መዝ.118÷129	አንፍ: አፍንጫ አለፍፍ በብ.
ሣደስ	መጋ.7÷54 ዘጉ.11÷20
ሐሪፍ: ጎመን ዘርጥአምና	አፍ: አፍ ዘ0.4÷16 መዝ.118÷
ሐዳፍ: ጫንቃ ኤሊ.19÷15 አሐዳፍ	108 ማቴ.12 ÷34
በብ. መዝ.128÷4	አውቃፍ: አምባር ዘፍ.24÷22
አሰፍ: ፎና አንገት የቁሰል	አጲፍ: ሐምሌ
ሄሱያሌፍ: የከብ ስም	ኢፍ: መስፈሪያ ዘክ.5÷6 ዘሌ.5÷1
መስፍ: አንጥረኛ ቀጥቃጭ ኢሳ.41	ኤዘፍ: የዕረፍት ምድር
÷7	አልፍ: ቊጥር ወገን ዘዱ.5÷10
መቃድፍ: መቅዘፊያ ስንኳ ጥቅ.9	ሢራ.6÷6 :41÷12
መትክፍ: ትክሻ ኢሳ.49÷22	ዕስቁፍ: ቄሰገበዝ ስንኳ. ነሐ.29
ሢራ.6÷25 ዘፍ.21÷14	ዕጥሃፍ: ያገር ስም
ማዕከፍ: አብሻት: ሽሐት	ዖፍ: ወፍ አለዋፍ በብ. ዘፍ.1÷20
ምሃፍ: ያገር ስም	ኢዮ.12:7 ኢሳ.31÷5 ማቴ.6÷26

ክፍ: ስመ አምላክ: የፌደል ስም: ስኮና:	ፕ 215 ፌደል ዐቢይ አንተጽ
ሚማ መዝ.118÷81 ሕዝ.1÷7	የፕ ነጠላ ግግር
ሰቴ.1÷11:2÷11	ሐፕ: ቤሩ
ከንፍ: ከንፍ :ዳር:አከፍፍ በብ.	ሄሰተፕ: አረሰ: ሄሰቅፒ ጥ.
መዝ.54÷6 ሕዝ.16÷16 መዝ.138÷9	ሰላፕ: ወገን ሆነ ሰላፕ ዘ. ሰላፕ ጥ.
ወርፍ: የሴት ስም	ሰረፕ: ቀደደ ሰረፕ ዘ
ወቅፍ: አልቦ	ሮፕ: ጸና ሮፕ ዘ
ዝሰፍ: ዕንቁ	ተፕ: ደበበ ቲፕ ዘ.
የሴፍ: ያሰወጋጅ ጨማሪ ዘፍ.30÷	ቲረፕ: አጠመደ ቲረፕ ዘ.
22:24 ማቴ.1÷16:27÷57	ቲሮፕ: በዛ ቲራፕ ዘ.
ገረፍ: ወገመድ: ዘንድሮ	አስኮተፕ: አረሰ አስኮተፕ ጥ.
ጣዕፍ: ጤፍ	አፕፕ : ወደደ ኤፓፒ ጥ.
ጥሃፍ: ዙሪያ	ከተፕ: ጻፈ ክታፕ ዘ. ክታፒ ጥ.
ጻዕፍ: ጉሽ ጠጅ የሐዋ.2÷13 ሉቃ.5÷39	ዴፕ : ሽመቀ ዲፕ ዘ.
ጽነፍ: ድሪ :ጫርቶ ዘ0.36÷24 ዘጉ.	ጌረፕ: አጠመደ
15÷38	የፕ ግግር ነገር
ጽንጉፍ: ከባድ ምሳ.27÷3	ፕ: ብሢል ፖፖኤል ስመ ለአምላክ
ጽንፍ: ዳር ሩት 3÷9 ሢራ.40÷46	ፖፖኤል ማለት የአምላክ ስም
አጽናፍ በብ. መዝ.18÷3	ነው::
ጽንፈፍ: ጅራት	ሣልስ
ፈሱሰፍ: ፈላስፋ ስንኳ.ታ.ገ.8	ፓፒ: ድባብ
ሣብዕ	ትሮፒ: ብዙ
አፎ: አንዴት: ምንጃ: ምን አረገ	አሳፒ: የሰው ስም
ማቴ.6÷23 ኢሳ.1÷21 ሉቃ.12÷56	ዝራፒ: ጽራን
ቀፎ: በቁመ. 1ሳመ.14÷25	ዱራፒ: ነጭሐር
ገንጾፎ: ያገር ስም	ራብዕ
ግልፎ: ጣዖት መዝ.96÷7	ላፖ: ሣር
	ላምፖ: ቀንዳል

ዲፓ: ሽመቃ 1ሳሙ.15÷5 መሳ. ቅራጥ: ወጥመድ
 ትሮፕ: ብዙ
 ናፕናፕ: ፍሬ
 ኖፕ: ዲያቆን ጽኑ
 ኖፕናፕ: ዘላላ
 አሌፕፕ: የቤት ዙሪያ
 አፕ: አርበኛ
 አልሳፕ: ወገን
 ኤልኮረፕ: ሥጋ
 ኤሳፕ: የሰው ስም
 ኤስፕ: ወዳጅ
 አልኮረፕ: መስኮት
 አንኮፕ: ዘቢብ፣ ዓሣ
 ከረፕ: ገላ
 ኩፕ: ብርሃን ፣ አፍንጫ
 ክታፕ: አንጨት
 ክትፕ: ጽሕፈት
 ውሉፕ: ቀበር
 ዘራካፕ: ጌገፕ
 ዝርፕ: የጅብ ግልገል
 ይፕ: የሰው ስም
 ዱራፕ ቀለም፣ አለቃ
 ጽራፕ: ጥሩር
 በዘየ ተፈጸመ
 ግፕም
 የሀም ሦስትነት አንደ ሦስት
 ቅዳሴ፣
 ወይም አንደ አዳም አርአያ ሥላሴ
 ፤

አንድ አ እንዳይበቃው ስትግራ ለአማራ፣ በልባችን ሽገጉ ገብኢ አድርጋችሁ።
 አልፋ ወያ ብሉ ሹለቱንም ጠራ።
 ሠና ሰ ጸና ፀም አራቱ ቀለም፣
 አዳምና ሔዋን ሔዋንና አዳም።
 ከበገና አውታሮች ከአሥሩ ጀማት፣
 ሁለቱ ሊቃውንት ሁለቱ አማራት።
 ምንም አንድ ቢሆኑ የድምጻቸው ስልት፣
 በውስጥ አለውና ልዩ ልዩነት።
 ሹሉም ካልተገኙ በሁለትነት፣
 አንድ አንዱ እንዳይበቃ ለበገናነት።
 ፊደልም እንዲህ ነው በቋንቋ ሥርዓት፣
 ከሄኖስ ጀምሮ ከሰባአ ትካት።
 ከአሠርቱ ቃላት አንዱ ቢጉድል
 ትምህርቱና ሕጉ ሕጽጽ ይባላል።
 እነምን አለበት አነሁሉ ቀኝ ፣
 በትግራይ መንፈስ ፊደልን ሲቃኝ።
 ከግእዝ ለይተን አማርኛን ሁሉ ፣
 ባንድ አ ባንድ ሀ (ለጸ) እንጣፍ የሚሉ።
 የትውልዱ ሀገር የሚሳብበት ፣
 ሰባቱ ስማያት ሰባቱ ሃብታት።
 ፍፁም እንደሆነ ይህ ሰባት ቀጥፕ፣
 አምላክ ነቢያት እርሱ ይመስከር።
 እንደምን ይቻላል በቀንጸ ፊደል፣
 የቋንቋውን ሞክሼ ማወቅ መነጠል።
 ጥንቱን ፊደላችን ሲማጭ በገና፣
 ሹሉት ሹሉት ሆኖ ለምን ተሠራና።
 ከካያ በድስቱ ወንዶች ፊደላት፣
 እርግዝላሁና መዝገበ ቃላት።
 ከህ እስከ ፕ ድረስ ካያ ስድስ ታችሁ፣

መቅደሙ ክብረ በዓል

በቤተክርስቲያን ልዩ ልዩ የቤተክርስቲያን መታሰቢያዎች አሉ። ከእነዚህም አንዳንዶች በቅዱሳን ስም ቤተክርስቲያን መሥራት በዓል ማክበር መጽሐፍ መጽሐፍ ናቸው።

መሠረቱም ልዑል እግዚአብሔር ሰንበትን ስለሚጠብቁ ደስ የሚያሳኝ ጥንም ነገር ስለሚመርጡ ቃል ኪዳንን ስለሚይዙ ቅንደረቦች እንዲህ ይላልና። «በቤተና በቅጥሬ ውስጥ ከወንዶችና ከሴቶች ልጆች ይልቅ የሚበልጥ መታሰቢያ ስም እስጣቸዋለሁ።» የሚለው ነው። ኢሳ.56፥4

1. ክብረ በዓል ሕዝብ የሚያከብረው ታላቅ በዓል ክብረ በዓል ሲባል በተለይ በበዓሉ ዕለት የሚደረገውን ወግና ሥርዓት የመለከታል።

/ሕዝ.46፥9፥11/ የክብረ በዓሉም ሥርዓት በማጎሌት ጊዜ ካህናት በጸናጽልና በክብር በመቆሚያ የሚያጅቡት ነው። ጌታ እግዚአብሔር እንዲህ ይላል በእጅህ አጩብጭብ በእግርህም አሸብሽብ (ሕዝ.6፥11) ካህናት መቆሚያና ጸናጽል ተሽክመው ወደፊትና ወደኋላ እየተመለሱ የሚያሳዩት መዝሙር ክርስቶስ በጀርባውና በደረቱ የመውደቁ ምሳሌ ነው። ካህናቱም ከፈጸሙ በኋላ የሰንበት ተማሪዎች መቀጠላቸው ለስምዖን ቀሬናዊ ምሳሌ በመሆን ነው። ክርስቶስ መስቀሉን በመሸከም ሲደክም አግዞት ነበርና። (ሉቃ.23፥26) ካህናት የክርስቶስ ተማሪዎች የስምዖን መቆሚያ የመስቀል ምሳሌዎች ናቸው። በብሉይ ኪዳን ሌቶችና ወንዶች በአንድነት እግዚአብሔርን በጸናጽልና በክብር በበገናም ያመሰግኑት ነበር። (ዘኢ.25፥5 ዕዝ.2፥64)

2. ወርን በዓል ማለት ከ አንድ አስከ ሠላሳ በየውሩ የሚከበር በዓል (ዘጸ.13፥10) የዚህም መሰረቱ መባቻ ነው። መባቻ ማለት የውሩ የቀን መጀመሪያ ነው። (መዝ.80፥3 ኢሳ.1፥13 ቆላ.2፥11)

3. ዓውደ ዓመት በየዓመቱ የሚከበር በዓመት ዞር የሚደርስ የዓመት በዓል (ኢሳ.30፥29)

4. ዓመት በዓል አዲስ ልብስ የሚለበስበት ልደት፣ ጥምቀትን

የመሰለ። (ኢ.ሳ.3÷21)

5. ፋሲካ (ትምሃኤ) በአይሁድ ይከበር የነበረ አሁንም በክርስቲያኖች የሚከበር (ዘፀ.12÷1-13) ኢየሱስ ክርስቶስ የተሰቀለበት የፋሲካ ሳምንት ነበረ (ሉቃ.22÷14-16 ዮሐ.18÷38-40) ርሱም ገጽሕ ደሙን ለላፈሰሰልን ፋሲካችን ተባለ። (1ቆሮ.5÷7 1ኢጥ.1÷18)።

6. ሰንበተ አይሁድ በዕብራይስጥ የቃሉ ትርጉም ማቆም መተው ማለት ነው። በሳምንት እንዲከበር ታዟል(ዘጸ.20÷8-11) ሰንበትን አለማክበር ከባድ ቅጣት ያስከትል ነበር። (ዘኁ.15÷32-36) ኢየሱስ ሰንበትን አክብሮአል (ሉቃ.4÷16)

7. አሁድ ሰንበተ ክርስቲያን ከሳምንቱ በመጀመሪያው ቀን ክርስቶስ ስለተነሣ ተከታዮቹ በዚህ ቀን መሰብሰብ ጀመሩ የእግዚአብሔርንም ቀን በሳምንቱ መጀመሪያ እከበሩ ቀኑም የጌታ ቀን ተባለ።(ሉቃ.24÷1 የሐዋ.20÷7 1ቆሮ.16÷2 ራዕ.1÷10) ሰንበት እንዲከበር በፈረሳውያን ወግ እስከ 1 ኪ.ሜ.የህል መሄድ የተፈቀደ ነበር የሐዋ.1÷12 ኢ.ሳ.58÷13) በጌታችንና በእመቤታችን በመላእክት በጸድቃንና በሰማዕታት በዓል መመጽወትና ደግሰ ማብላት በብሉይ፣ በሐዲስ የተለመደ ነው (እስ.9÷22 ሉቃ.14÷1 ራእ.11÷10)

የተባረከ የግንቦት ወር መዓልቱ እሥራ አራት ሰዓት ሲሆን ሌሊቱ ግን አሥር ነው

ምዕራፍ 1 ቍጥር 1

ገንቦት 1 ቀን ልደታ ለማርያም

መጻክሰዋና መወለድዋ መሠረተ ቃል፡- «ትወጽእ በትር እምሥርወ እሴይ ወይዓርግ ጽጌ እምኒሃ ከእሴይ ሥር (አባትነት) በትር ትወጣለች አበባም ከእስዋ ይወጣል (ኢ.ሳ.11÷1) ይህ ቃል እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም በትውልድ ከእሴይ ከዳዊት ጊሳም ከኢያቂምና ሐና እንድትገኝ ኢያቂምና ሐና መካኖች እንደ ነበሩ ታሪክ ይናገራል /መዝ.88÷1/። ግን በፆም በጸሎት በሕጉ ፀንተው ከኖሩ በኋላ በብጽኦት በእግዚአብሔር ቸርነት እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም ነሐሴ 7 ቀን በብሥራተ መልአክ ተፀንሳ ግንቦት 1 ቀን ተወልዳለች ስለዚህ ነሐሴ 7 ቀን ፀንክ የመጻክሰዋ በዓል ግንቦት 1 ቀን ልደታ የመወለድዋ በዓል በቤተክርስቲያን ይከበራል

ነገረ ማርያምን ሳይማሩ ምሥጢረ ሥጋዊን ቢማሩ አምላክ ከማን ሰው ሆነ የማንንስ ሥጋ ለበሰ ይባል። ነገረ ማርያምን ግን አስቀድሞ ተምሮ ገጽሕናዋን ድንግልናዋን ተምሮ ዐውቆ ከዚች ከቅድስት ድንግል ማርያም አምላክ ሰው ሆነ ሥጋ ለበሰ ብሎ ሚስጢረ ሥጋዊን ለመማር ለማስተማር ይመቻል ከነገረ ነቢያት ቀጥሎ ከምሥጢረ ሥጋዊ አስቀድሞ ነገረ ማርያም የትውልዱ የነገዱ ነገርስ እንዴት ነው ቢሉ ጳጥሪቃና ቴክታ የሚባሉ ሰዎች በኢየሩሳሌም ባንድነት ተጋብተው ይኖሩ ነበር። እነዚህም ጳጥሪቃና ቴክታ ለሰውም ለእግዚአብሔርም የበቁ ሰዎች ባለፀጉች ነበሩ። ነገር ግን የሚወርሳቸው ልጅ አልነበራቸውም መካን ነበሩ ከዕለታት አንድ

ቀን ጳጥረቃ ወደ ቤተ መዛግብቱ ገብቶ ደብዳቤውን አይቶ ሀብቱን ስፍር ቁጥሮ ከቤት ሂዶ እህቱ ሆይ የወርቃችን የብራችን የግምጃችን የመጋረጃችን ብዛት ስፍር ቁጥር የለውም አላት በንዚንስ ዕንቁና የወርቅ ወገን ብቻ 6 ዕንቁ ባስርይ 7 ዕንቁ ስምንት 8 ዕንቁ ስፍር 9 ዕንቁ ያካንት 20 ዕንቁ ከርከዶን 30 ዕንቁ ስርዶስ 60 ዕንቁ ወራውራ 70 ዕንቁ እከማስ 100 ዕንቁ ስፕፔር 200 መቶ ዕንቁ እያስጸድ አልፍ ዕንቁ ቢረሉ አልፍ እንቁ መረግድ 2 አልፍ አጸሎግዮን እባይቶች አዕናቄ የተባሉ እነዚህ ናቸው። ንዑሳኑ ስፍሩ ቁጥር የለውም አላት በንዚንስ የአዕናቄ ወገን ይቅርና የረረብ የሠረገለው የግመሱ ያህያው የበጉ የላመሱ ስፍር ቁጥር የለውም አላት። እሱም እህቱ ሆይ ይህን ሁሉ የሰበሰብነውን የዘገብነውን ገንዘቦችን ምን እናደርገዋለን ልጅ የለን የሚወርስ እንቺ መካን እኔ ካንቺ በቀር ሌላ ሌት አላውቅም አላት ርዕሷም እቤቱ ጌታዬ ሆይ እምላክ እስራኤል ላኔ ልጅ ቢነሳኝ አንተም እንደነው ትቀራለህን ከሌላ ደርሰህ ውለድ እንጂ ብላ ብታሰናብተው ርሱም። እንዲህ ያለ ነገር በንዚንስ እኔ ላደርገው በልብናዬ እንደማሳለበው እምላክ እስራኤል ያውቅብኛል አላት ርዕሷም እቤቱ ጌታዬ እምላክ እስራኤል የሚያደርገውን ነገር የሚያወቀው የለም ትላንትና ማታ በእልማ ሃጭ ጥጃ ከማህፀኔ ስትወጣ ያችም ሃጭ ጥጃ ሃጭ ጥጃ ስትወልድ እንዲህ 7 ትውልድ ሲዋለዱ ስባተኛይቱ ጨረቃን ስትወልድ ጨረቃ ፀሐይን ስትወልድ አየሁ አላችው ርሱም ራዕይሽ ደግ ነው የሚፈታልን የለም እንጂ ብሎ በማግሥቱ ከእልም ፈቺ ዘንድ ሂዶ የነገራችውን ሁሉ ነገረው። ያም ሕልም ፈቺ እግዚአብሔር በምሕረቱ አይቷችኋል በላህሱ መግባችኋል ገት እንስት ጥጆች መውለዳቸው 7 ሌቶች ልጆች ትወልዳላችሁ ከቤታችሁ ፊተኛይቱ ጨረቃ መውለዱ ከሰው የበለጠኝ ከመላዕክት የከበረች ደግ ፍጥረት ትወልዳላችሁ የፀሐይ ነገር ግን አልታወቀኝም አለው። ርሱም የነገረውን ሁሉ ሂዶ ነገራት ርዕሷም እንጂ እምላክ እስራኤል የሚያደርገውን ነገር ግን

ያውቃል ብላ ዝም አለች። በዚያም ወራት ቲክታ ፀነሰች በ9 ወር ሴት ልጅ ወለደች በፍኛው ቀን ስሟንም ሄሜን ብለው አወጡላት ይህችም ሄሜን በስርዓት በቅጣት እደገች ለአዕምሮ ስትበቃ እካለ መጠን ስትደርስ ባል አጋቢት ሴት ልጅ ወለደች በፍኛው ቀን ስሟንም ደርዲ ብለው አወጡላት ደርዲ ማለት ምን ማለት ነው ቢሉ ራዕይ እይተን ነገር እግኝተን የወለድናት ማለት ነው። ይህችም ደርዲ በሥርዓት በቅጣት እደገች ለአዕምሮ ስትበቃ ለእካለ መጠን ስትደርስ ባል አጋቢት። ሴት ልጅም ወለደች። በፍኛው ቀን ስሟንም ቶና ብለው አወጡላት። ይህችም ቶና በሥርዓት በቅጣት እደገች ለአዕምሮ ስትበቃ ለእካለ መጠን ስትደርስ ባል አጋቢት ሴት ልጅ ወለደች በፍኛው ቀን ስሟንም ሴትና ብለው አወጡላት ሴትና ማለት ምን ማለት ነው ቢሉ ሙያዋ የሚረ ምግባሯ የሰመረ በጉ ቆንጆ ማለት ነው። ይህችም ሴትና በሥርዓት በቅጣት እደገች ለአዕምሮ ስትበቃ ባል አጋቢት ሴት ወለደች በፍኛው ቀን ስሟንም ሔርሚላ ብለው አወጡላት ሔርሚላ በስርዓት በቅጣት እደገች ለአዕምሮ ስትበቃ ለእካለ መጠን ስትደርስ ባል አጋቢት ሴት ልጅ ወለደች በፍኛው ቀን ስሟንም ሐና ብለው አወጡላት ሐና ማለት ምን ማለት ነው ቢሉ በሃይማኖት በምግባር የፀናች በንጽሕና በቅድስና የተሸለመች በርኩት ከብርት ልዕልት ደግ ፍጥረት ማለት ነው ከጳጥረቃና ከቲክታ የተወለዱ ወንዶች ልጆች አሉ የእመቤታችን የእግዚአብሔር ማርያም ትውልድ ለመቁጠር ትንቢት አልተነገረላቸውም ለብዔ አልተቆጠረላቸውምና አልተጻፈም የእመቤታችን የእግዚአብሔር ማርያም ትውልድ ለመቁጠር ትንቢት የተነገረላቸው ሱብዔ የተቆጠረላቸው ግን እነዚህ 7 (ሰባት) ሌቶች ልጆች ናቸው።

ይህችም ሐና በሥርዓት በቅጣት አደገች ለአዕምሮ

ስትብቃ ለአካል መጠን ስትደርስ ከቤተ መንግሥት የተወለደውን ከቡር ባድቅ ኢያቂም የሚባል ባል አጋቧት እነዚህም ኢያቂምና ሐና ባንድነት ሲኖሩ ልጅ አጡ ከዕለታትም አንድ ቀን ወደ ቤተ እግዚአብሔር ሂደው ሲጸልዩ ሲያዝኑ ዋሉ ጋዘናቸውስ እንዴት ነው ቢሉ ኢያቂም አቤቱ ጌታዬ የአባቶቹ የእስራኤል አምላክ እነ ባረያህን እለምንሃለሁ አትጣለኝ አትናቀኝ ጸሎቴን ስማኝ ፈቃዴን ፈጽሞልኝ ለዓይኔ ማረፊያ ለልቤ ተስፋ የሚሆን የተባረከ ወንጭ ልጅ ስጠኝ ብሎ ሲለምነው ዋለ። ሐናም በበኩሏ አቤቱ ጌታዬ የአባቶቹ የእስራኤል አምላክ እነ ባረያህ እለምንሃለሁ አትጣለኝ አትናቀኝ ጸሎቴን ስማኝ ፈቃዴን ፈጽሞልኝ ለዓይኔ ማረፊያ ለልቤ ተስፋ የምትሆነኝ የተባረከች ሴት ልጅ የማህፀኔን ፍሬ ስጠኝ ብላ ስትለምነው ዋለች እንዲህ ብለው ሲያዝኑ ሲጸልዩ ውሰው ርግብ ከልጇቿ ጋር ስትጫወት እይታ ሐና አቤቱ ጌታዬ ለዚች ግዕዛን ስለላት እንስሰ ልጅ የሰጠህ አምላክ ምነው ለኔ ልጅ ነሳቸኝ ብላ ምርር ብላ አለቀሰች እንዲህ ብለው ሲያዝኑ ሲጸልዩ ውሰው ከዘከርያስ ከሊቀ ካህናቱ ሄደው አቤቱ ጌታችን ሆይ ወንድ ልጅ ብንወልድ ተምሮ ቤተክርስቲያን አገልግሎ እንዲኖር እንሰጣለን ሴት ልጅም ብንወልድ ማይ ቀድታ መባብ ወርቅ ስፍታ መጋረጃ ፈትላ ካህናትን አገልግላ እንድትኖር እንሰጣለን አሉት ዘከርያስም እግዚአብሔር ጸሎታችሁን ይሰማላችሁ ስእለታችሁን ይቀበልላችሁ ቢሉት ልቦናችሁን ይፈጽማላችሁ ብሎ አሳረገላቸው። ከዚህም በኋላ እንዲህ ብለው ሂደው ዕለቱን ራዕይ አይተው ነገር አግኝተው አደሩ ራዕዩስ እንዴት ነው ቢሉ ኢያቂም ፖቲ(ሰባቱ) ስማያት እንደ መጋረጃ ተገልጠው ከላይኛው ስማይ ነጭ ወፍ ወርዶ በራሱ ላይ ሲቀመጥ አየሁ አላት።

ወፍ የተባለው ጌታችን እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ነጭነቱ ንጽሐ ባሕርዩ ነው ከላይኛው ስማይ ነጭ ወፍ ወርዶ በራሱ

ላይ ሲቀመጥ አየሁ ማለቱም የኢያቂምን ባሕርይ እንዳደረገው ዕውቅ ሲል ነው ፖቲ(ሰባቱ) ስማያት የተባሉት የጌታችን ምልዓቱ ስፋቱ ርቀቱ ልዕልናው ዕበዩ መንግሥቱ ናቸው። ሐናም እኔም አየሁ አላችው ምን አየሽ አላት ነጭ ርግብ መጥታ በራሱ ላይ ተቀምጣ ከራሱ ወርዶ በጆሮዬ ገብታ በማህፀኔ ስትተኛ አየሁ ማለቷ ብሥራተ ገብርኤልን በጆሮዋ ስምታ እመቤታችን እግዚአትነ ማርያም ጌታችን መጽነሷ ነው። ይህንንም ራዕይ ያዩት ሐምሌ 30 ቀን ነው እነሱም እንዲህ ያለ ራዕይ ካየን ብለው ዕለቱን በሩካቤ ሥጋ አልተገናኝም ፈቃድ እግዚአብሔር ቢሆን አዳምን ሔዋንን ብዝተ ወተባዝኒ ወምልዕዋ ለምድር ብሎ ያበሰረ አምላክ ለእኛስ ይልክልን የለምን ብለው ዕለቱን አልጋ ምንጣፍ ላይተው እስከ 7 (ሰባት) ቀን ድረስ አየባቻቸው ስነባቱ።

ነሐሴ በባተ በሰባተኛው ቀን ከሰው የበለጠች ከመላዕክት የክብረች ዓለሙ ሁሉ ተሰብስቦ ቢመዝን አንድ የራሷን ጠገር የማያህል ደግ ፍጥረት ትወልዳላችሁና ሣሬ በሩካቤ ሥጋ ተገናኙ ብሏችኋል ጌታ ብሎ መላኩ ለሐና ነገራት በፈቃድ እግዚአብሔር በብሥራተ መልአክ እመቤታችን እግዚአትነ ማርያም እሁድ ተፀኅሶች እመቤታችን እግዚአትነ ማርያም የተፀነሰች ዕለት እይሁድ ቀንተው ተነሱባቸው ቅናቱስ እንዴት ነው ቢሉ ሳምናስ የሚባል አንድ የጦሊቅ ልጅ ከሳይቅ አጉቱ ቤት ሂዶ ሞተ እነርሱም እንቀብራለን ብለው ባልጋ ይዘው ሲሔዱ ከመንገድ አሳረፉት የሐናም የአጉቷ ልጅ ነበረና ለማልቀስ ብትደርስ ዘመዶቿ ሁሉ ተሰብስበው ሲላቀሱ እርሷም አብራ እየዞረች ስታሰቅስ ጥላዋ ቢያርፍበት መገንዝ ፍቱልኝ ሳይል ብድግ ብሎ ተነሥቶ ስብሐት ለኪ (እሙ ለዕሐየ ጽድቅ) ማርያም ሆይ ለአብ መሽራው ለወልድ ወላጁቱ ለመንፈስ ቅዱስ

ጽርሐ ቤቱ ተፈሥሖ ደስ ይበልሽ ብሎ ሰገደለት አይሁድም ከዚያው ነብዩና ምኒው ሳምናስ ምን አየህ ምን ትላለህ አሉት ከዚ ከሐና ማህፀን የምትወጣይቱ ሕፃን ሰማይ ምድርን እመቅ አየር የፈጠረ እምላክን ትወልዳለች እያሉ መላእክት ሁሉ ሲያመሰግኗል ሰማጌቸው እኔንም ያነሳችኝ የፈወሰችኝ ያዳኝችኝ እርሷ ናት አላቸደ በል ተወው ሰማንህ ብለው ቅናት ጀመሩ። መላኩም ወደ ሊባኖ እንዲሄዱ በራክይ ነገራቸው መጋ.4÷8 በዚያም እመቤታች እግዝአትነ ማርያም በተፀነሰች በ9 ወር የግንባት መባቻ ዕለት ተወለደች ቤቱንም ብርሃን መላው በፍኛው ቀን ስማንንም ማርያም ብለው አወጡላት ስለምን ማርያም ብለው አወጡላት ቢሉ እነሆ በዚህ ዓለም የሚመገቡት ለአፍ የሚጥም ለልብ የሚመጥን ማህከው በገነትም በሕይወት በተዘጋጁ ጸድቃን ቅዱሳን ያም የሚባሉ ምግብ አላቸው ከዚህም ሁሉ የበለጥሽ የክብርሽ ነሽ ሲሉ ስለዚህ ማርያም ብለው አወጡላት ይኸውም የእመቤታችን ስም ተነበ ሳይተረጎም ይቀር ዘንድ እይገባም ማ፡ ማለት ማህደረ መለኮት ማለት ነው ር፡ ማለት ርግብዩ ይቤላ ማለት ነው ያ፡ ማለት ያንቀዳዱ ሀቢኪ ኩሉ ፍጥረት ማለት ነው። ም ማለት ምስሐል ወምስጋድ ወምላትሥራዮ ኃጢአት ማለት ነው። ዳግመኛ ማርያም ማለት ተፈሥሖ ቤተ ይሁዳ ወተሐሠዩ ቤተ እስራኤል ማለት ነው። እንደም ማርያም ማለት ክብርት እምፍጥረታት ንጽሕት እምኃጢአት መልክ ከደም ግባት የተሰጣት ማለት ነው። እንደም ማርያም ማለት መርሕ ለመንሥተ ሰማያት ማለት ነው። ይህስ እንዴት ነው ቢሉ እነሆ ዛሬ በዚህ ዓለም ለዕውር መሪ፣ ለእንክብ በትር እንዲለጡት ሁሉ እርሷም በጣዕመ ቅፍሯ የሰውን ሁሉ ኃጢአት ክፋት ፍቃ ከልጅዋ አስታርቃ ከገነመ እሳት አውጥታ መንግሥተ ሰማያት የምታገባ ስለሆነች ስለዚህ መርህ ለመንግሥተ ሰማያት እሳት የእመቤታችን ረድኤትና በረከት በኛ ላይ ይደር ። አሜን።

ሁለተኛም በዚህ ቀን ከፖቱ ሲቃን መላእክት እንዴ የሆነው

ራገኤል ይክበራል

መስከረም 1 ቀን በዓለ ሣመቱ ነው። ሄኖ.6÷4 ኤልያስን ይመገበ 1ኃ.19÷4 ድርሳነ ኤልያስ 1ጽ 42 ይመልከቱ።

ጥር 2 ታኅሣሥ 1 ቀን የነቢዩ ኤልያስ ልደት፡በነቢዩ ኤልያስ የተፈጸመ ስብደናቂ ተፃምራቶች እንደሚከተለው ነው።

1. ዝናም እንዳቆመ 1ኃ.17÷1-2
 2. ዝናም እንዳዘነመ 1ኃ.18÷41-46
 3. አሞሮች ምግብ እንዳመጡላት 1ኃ.17÷6-7
 4. ለድጋዋ እንዳበረከተ 1ኃ.17÷16 -24
 5. የሞተውን ልጅ እንዳሥነሣ 1ኃ.17÷20-23
 6. የቦል ካህናትን እንዳዋረዳቸው 1ኃ.18÷20-29
 7. መስዋዕቱን እንዳላረገ 1ኃ.18÷30-40
 8. የ40 ቀን ጉዞ 1ኃ.19÷5-7
 9. ጠላቶቹን በእሳት እንዳቃጠለ 2ኃ.1÷9-13
 10. በደረቅ ዮርዳኖስን እንደተሻገረ 2ኃ.2÷6-9
 11. ሳይሞት በሕይወቱ በእሳት ለረገላ ወደ ሰማይ እንዳረገ 2ኃ.2÷11
 12. ከአረገ በኋላ ለእያራም በግመቱ ደብዳቤ ላከ 2ክ.5.21÷12
 13. በደብረ ታቦር ከክርስቶስ ጋር እንደተነጋገረ ማቴ.17÷2
 14. እንደገና በዕለተ ምጽአት መጥቶ ወንጌል ያስተምራል ሚል.4÷5
 15. በሰማእትነት ይሞታል ከ3ቀን በኋላ ይነሣል ራእ.11÷3-11
- ልደቱ ታኅሣሥ 1 እርገቱ ጥር 6 ስንክ ይመልከቱ የነቢዩ ረድኤቱና በረከቱ ከሁላችን ጋር ይደር።አሜን።
- ምዕራፍ 2 ቀጥር 3
- ሐምሌ 2 ቀን የሐዋርያው የቅዱስ ታዲሞስ እረፍት

ቅዱስ ታዲሞስ በሐዋርያት ዝርዝር በማቴዎስ እና በማርቆስ ወንጌል ታዲሞስ (ልብደኖስ) ተብሎ ሊጠራ በሉቃስ ወንጌል የያዕቆብ ይሁዳ ማቴ.10÷1-4 ማር.3÷13 በሐዋርያት ሥራ ደግሞ የያዕቆብ ልጅ ይሁዳ ይለዋል የሐዋ.1÷13 የጌታችን ወንድሞች ከተባሉት መካከል አንዱ ነው። በ4ቱ የሐዋርያት ዝርዝር የአሥረኛ ቦታ ይዞ ይገኛል። በቤተ ክርስቲያን እውነት መሠረት የታዲሞስ አገረ ስብከቱ ሰርያ ነው። ከኢየሩሳሌም 150 ኤሜ እርቀት ላይ ይሆናል። ጴጥሮስ ሐሐዋርያት እንደ አባት የሚታይ በመሆኑ ታዲሞስን ወደ አገረ ስብከቱ ለማድረስ አብሮት ተገዞ ነበር። በከተማዋ አጠገብ ሲደርሱ አንድ ሽማግሌ አገኙ እና ቅዱስ ጴጥሮስ ጣጋ ብሎ እባክዎ የምንባለው ነገር ይስጡን በማለት ጠየቃቸው እኛ ም ሽማግሌ ደግ ስለነበሩ ከቤቱ እስከ አመጣላችሁ ድረስ በሮቼን ጠብቄልኝ ብለው ወደ መንደር ገቡ ሁለቱ ሐዋርያት የገበሬውን ደግነት ተመልከተው ታዲሞስ ጠምዶ ሲያር ቅዱስ ጴጥሮስ መዝራት ጀመረ «ታዲሞስ ቀነተ ከመ ይህርስ ገራህተ ወጹጥሮስ ዘራፃ ሠላሣ አትልምተ በቂል ስቢሃ ወፈረየ ሰዊተ ሰብስ ሀገር አንኮሩ እስመ ርዕዩ ዘንተ» እንዳለ ደራሲ «የተዘራው እህል በአንድ ቀን በቅሱ አሽቶ ገበሬው ምግብ ይዞ ሊመለስ ጠበቀው ይህንን ታላቅ ተጻምር የተመለከተው ገበሬ ባየው ነገር ሁሉ እየተደነቀ ሁለቱንም ሐዋርያት እናንተ ከሰማይ የወረዳችሁ አማልክት ናችሁን ብሎ ጠየቃቸው እነርሱም የመጡበትን ምክንያት እና አገር አስረዱት ወንጌልንም ለበኩላት ገበሬው በአድናቆት እሸቱን ታቅፎ ለሚስተኛ ሊያሣይ ወደ ቤቱ ሮጠ ለከተማውም ለዎች ነገረ ሰዎችም ገርሟቸዋል ከበቡት ርሱም ያየውንና የሰማውን ተረካላቸው ከዚህም በኋላ ቅዱስ ጴጥሮስ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሰ የከተማዋ መኳንንትም ነገሩ በሰሙ ጊዜ ይህ ከ12 አስማተኞች ወገን ሳይሆን አይቀርምና ወገኑ ከተማችን እንዳይገባ ምን እናድረግ ተባበሩ። ከመካከላቸው አንዱ እነዚህ 12ቱ አስማተኞች ዝሙትን ይፈጽማሉና ዘማዊት ሴ

በከተማችን በር እናቁም ብሎ ስለመከራቸው በከተማቸው በር መግቢያ ላይ የታወቀች ዘማዊት አድረገው አቆምዋት ሐዋርያው ታዲሞስ ገበር ገጠሩን ሲያስተምር ውሱ ወደ ማታ ወደ ከተማዋ ሲመጣ ያቺን ዘማዊት ሱት በከተማው በር ቆማ አያት የምታደርገው ሁሉ የሚያፀይፍ ነበር። ያን ጊዜ ወደ እግዚአብሔር ጸለየ በዚህ ሰዓት ወደ አየር ወጥታ በኑፋስ አውታር ተንጠለጠለች የሐንሩ ሰዎችም በሚያዩት ነገር እስከገረሙ ድረስ ትሙኽ ነበር። ርእሱም ወደ ከተማዋ ገብቶ ወንጌልን መስበክ ጀመረ ያቺንም ሱት ከተንጠለጠለችበት አውርዶ አሳምኖ በማጥመቅ በቤቷ የክርስቲያኖችን ጉባዔ መስርቷል በከተማዋ ውስጥም እያስተማረ ለአያሌ ቀናት ሰነበተ አንድ ቀን ባለፀጋ መንግሥተ ሰማያት ከሚገባ ግመል በመርፈ ቀዳዳ ብታልፍ ይቀላል አያሌ ሲያስተምር አንድ ባለፀጋ ሰማና በአጠገቡ ወደ ሚያልፋት የግመል ነጋድያን እያመለከተ እስኪ የተናገርከውን አድርገህ አላየኝ በማለት ጠየቀው ሐዋርያው ታዲሞስም አንድ ብረት አንግረ ክርስቲያን ወዳጅ ነበረውና መርፈ ሰርቶ እንዲያመጣለት ላከበት ያም ወዳጅ የጠቀመው መስሎት ቀዳዳውን እስፍቶ ሰጠው ታዲሞስ ግን ቀዳዳውን እንደሌላው መርፈ እንደሆነ አስደርጉ ስመ አግዚአብሔርን ጠርቶ ላመነ ሁሉ ይቻላል አለውና ግመሊን በመርፈ ቀዳዳ አሸልኮ አሳየው በዚህም የተነሣ በዙሪያው የነበሩት ሁሉ በትምህርቱ አመኑ ሐዋርያው ቅዱስ ታዲሞስ ከሥርያ ከወጣ በኋላ በፕርሺያ አወራጃዎች ሲያስተምር ቆይቶ ሐምሌ 2 ቀን በሰማፅትነት አርፏል። አስቀድመን በሐዋርያው ቶማስ ታሪክ እንዳየነው እዴላ (ኩር) በቶማስ ደቀመዝሙር በታዲሞስ (ከሰባ ሁለቱ አርድኢት ወገን መሆኑ ነው) ስብከትና በገጥሥ አብጋር ኡኑማ ጥረት ያመነች ከተማ በመሆኗ ሐዋርያው ታዲሞስ በዚህች አገር ሰብኮ ቢሆን ኖሮ መልካም አቀባበል በጠበቀው ነበር። ስለዚህም ሐዋርያው ታዲሞስ የሰበከው በእዴላ ነው ለማለት ያስቸግራል። ምንክልባት ከተማዋ ታዋቂ የንጉሥ መናገሻ በመሆኗ

አካባቢው ግዛቷ በሙሉ በስሟ ተጠርቶ ሊሆን ይችላል።

ለምሳሌ አንዳንድ ጊዜ የአስራኤልን ምድር እየሩሳሌም እንደምንገለው ማለት ነው። ሐዋርያው ታዴሞስ በፐርሺያ በሰፊው ማስተማሩንና በሰማዕትነት ያረፈውም በዚያ መሆኑን የቤተክርስቲያን ሊቃውንት ተስማምተውባታል ስንኳሐም.2 ገድላ ሐዋርያት ገጽ251 -254 ትንሣኤ 104 178 ገጽ 6 ይመ. አጽሙ የፈለሰበት ሐም.29 ቀን ነው። የሐዋርያው ረድኤትና ቢረከት በሁላችን ላይ ይደር አማን።

ምዕራፍ 3 ቍ.4

ታህሣሥ 3 ቀን በአታ ሰማርያም

መሠረተ ቃል « እበውስ ቤተክ ምስክ መባዕዩ ውእሁብ ብጽዓትዮ ዘነብብኩ በአፋዩ ዘእቢ በከናፍርዮ አመ ምንጸቢዮ መባዩን ይገዢ ወደ ቤትህ እገባለሁ። በእፌ የተናገርኩትን ስእሰቴንም እሠጣለሁ በመከራዬ ጊዜ በከንፈርቼ እሠጣለሁ ያልሁትን።» መዝ 65 ÷13፤14 የካቢዩ የሳሙኤል አናት ነቢይት ሐና በእግዚአብሔር ፊት የተላለችው ስዕላት ይህ ነበር። በእዚህም ሳሙኤልን በወለደች ጊዜ የጡት መጥባቱን ወራት ሲጨርስ ወደ ቤተ መቅደስ አስገባችው። በዚያው አድጓል። ጌላም የእግዚአብሔር ነህን ሆኖክል መጽ. ሳሙ. ቀዳ. 1÷1-28። በዚህ አንጻር ቅድስት ድንግል እመቤታችንን የወለዱ ቅዱስ ኢያቄምና ቅድስት ሐና ልጅ በማጣታቸው ምክንያት በሐዘን ሳሉ እግዚአብሔር አምላካችን ልጅ ቢሠጠን ለእርሱ አገልጋይ እናደርገዋለን ብለው ተብለው ነበርና እመቤታችን በተወለደችላቸው ጊዜ ጡት የመጥባትዋ ወራት ሲፈፀም ወስደው ለቤተ እግዚአብሔር ሰጡአት ይህም የሆነው ታህሣሥ 3 ቀን ነው። በዚህ መሠረት (በአታ) ወደ ቤተ እግዚአብሔር መግባትዋ በቤተክርስቲያን በዓል ሆኖ ሲከበር ይኖራል። እመቤታችን ከዚህ ጊዜ ጀምሮ በእግዚአብሔር ቤተ መቅደስ ለደናግሰ አስራኤል በተወሠነው ህግና ሥርዓት እየተጠበቀች አድጋለች።

እመቤታችን መዋዕለ ጥብ እስከታደርስ ድረስ ባባት እናቷ ቤት 3 ዓመት ተቀመሰች።

ከዚያም በጌላ በ3 ዓመት ግዕዝ ሕጻናትን ፈጽመች እባ እመ እያለች ትጫወት ጀመር እነርሱም ከአንግዲህ ወዲህማ ከስእሳት መሳሳት ይሆንብን የለምን ወስደን እንከጥ ብለው ይዘዋት ወደ ቤተ መቅደስ ሲሄዱ ዘካርያስም ሕዝቡን ሠብስቦ ጉባዔ አድርጎ ሲያስተምር ቆያቸው። ከዚያም ደርሰው እነሆ ተቀበሉን አሏቸው። እነርሱም እንቀበላለን ብለው ቢያዩዋት ከፀሀይ 7 እጅ አብርታ ከመብረቅ 7 እጅ አስፈርታ የምታብራ ዕንፋሪ ባሕርይ መሳላ ታዩቻቸው። እነርሱም እኛ ይህችን የመለለች ፍጡር ምን እናደርጋታለን ምን እናበላታለን ምን እናጠጣታለን ምን እናነጥፍላታለን ምን እናደርግላታለን ብለው ሲጨነቁ እመቤታችን እግዚዕትነ ማርያም መንፈሳዊ ረሃብ ተነስቶባት ምርር ብላ አለቀሰች ያን ጊዜ መላኩ ሀብስትና ወይን ይዞ ረቦ ታዩ ሕዝቡም ዘካርያስን አባታችን ይህ የወረደው ክብር ላንተ እንደሆነ ተነስተህ ታጥቀህ እጅ ነስተህ ሰግደህ ተቀበል አሉት።

ዘካርያስም እሺ ብሎ እጅ ነስቶ ሠግዶ እቀበላለሁ ብሎ ሲያይ ወደ ሰማይ አፋቀው መጠቀ ከሕዝቡም እያንዳንዱ እየተነሱ እንቀበላለን ብለው ቢያዩ ወደ ሰማይ ራቃቸው መጠቃቸው።

ከዚያም በጌላ ዘካርያስ ሐናን ጦርቶ ለናንተ ለአንግዶች የወረደ ክብር እንደሆነ ሕዝቡን ይዘሽ ወደዚያ ፈቅ ብለሽ ተቀመጧ አላት። ርሷም ሕዝቷን ይዛ ወደዚያ ፈቅ ብላ ተቀመጠች። መልእክም ከራሳቸው ላይ ረቦ አልወርድም አለ። ሁለተኛም ዘካርያስ ሐናን ጦርቶ አምላክ እስራኤል የሚያደርገውን ነገር የሚያውቅ የለም ሕዝቷን ከዚያው ትተሽ አንቺ ወደ እኔ ነይ አላት። እንደዚህም ማለቱ በልጅሽ ክብር አደለሽ ሲላት ነው። ርሷም እሺ ብላ ሕዝቷን ከዚያ ትታ ወደ እነሱ ሄደች ያን ጊዜ መልእክ ፋትኤል ወርዶ 1 ክንፋን ጋርዶ 1 ክንፋን እጉናጽፎ ሀብስቲን

አብልቷት ወይኑን አጠጥቷት አመቤቱ ሆይ መንገድ ባስመታሁሽ ማረኝ ብሎ የብርሃን መሰብ የብርሃን ጽዋ ይዞ ወደ ሰማይ አረገ። ሕዝቡም የምግባማ ነገር ከተያዘ ከሰው ጋር ምን ያጋፋታል ቤታዋ ከቤተ መቅደስ ይሁን እንጂ ብለው ዙፋኑን ዘርግተው ምንጣፏን አንጥፈው ተቀበሏት ይኸውም የተደረገው የታኅሣሥ በኦታ አላት ነው።

አመ ሠሉሉ ለታኅሣሥ በኦታ ለማርያም እቅዱን መቅድመ ተአምር እመቤታችን እግዝእትነ ማርያም ኅብስት ሠማያዊ እየተመገቦች ስቲ ሕይወት እየጠጣች ከመላእክት ጋር እየተጫወተች 12 ዓመት በቤተ መቅደስ ተቀመጠች። ከመዝ-ኸበርኪ 1ተ ወጀት ዓመት እንዝ ትትናዘዚ እምገባ መላእክት ስቲኪኒ ስቲ ሕይወት ውስቲ ወመብልኪኒ ኅብስት ሰማያዊ (እንዳለ ቅዱስ ያሬድ)

እመቤታችን እግዝእትነ ማርያም በቤተ መቅደስ ላለች ትባለው የነበረ ሀብስት ሰማያዊ ትጠጣው የነበረ ስቲ ሕይወት ከሰማይ የተገኘ ነው ቢሉ በነበረ እጅ ያልተዘራ በቤተ ሰብ እጅ ያልተሠራ በእግዚአብሔር እጅ የተፈጠረ ያማረ የተመረጠ ነው እንጂ።

ኦ ድንግል አኮ ሀብስተ ምድራዌ ዘተሰብይኪ አላ ሀብስተ ሰማያዊ እምሰማየ ሰማያት ዘበለለ ኦ ድንግል አኮ ስቲ ምድራዌ ዘስተይኪ አላ ስቲ ሰማያዊ እምሰማየ ሰማያት ዘተቀድሃ (እንዳለ አባ ሕርያቆስ)

እመቤታችን እግዝእትነ ማርያም በቤተ መቅደስ ላለች አይሁድ ተሠብሥበው መከሩ። ምክሩስ እንዴት ነው ቢሉ ቀደም ሳሚናስ ሙቶ የተነሣ ፅለት የነገረንን ነገር እረላችሁት ሰማይ ምድርን አመቅ አየርን የፈጠረ አምላክን ትወሰዳላች ብሎ ነግሮን አልነበረምን? የኢያቄምና የሐና ልጅ እኛን እስከመቼ ድረስ ባሮች አድርጋ ትገዛናላች። ያ አምላክ የሚባለውን ሳትወልድ ይኸን ጊዜ ገድላችሁ እውሃ ጣሏ ብለው ለዎችን ለደጁቸው። እነርሱም

እንገለገሉን ብለው ቢሄዱ ቤተ መቅደሱ 4 ማዕዘን አላት ሆኖ መላእክትም ለይፍ ለይፋቸውን መዘው ረበው ታዩላቸው። እነርሱም እርሷን አላት ፈጃት ብለው ተመልሠው ወደየቤታቸው ሄዱ። በነጋውም አይሁድ በቤተ መቅደስ ለደርሱ እመቤታችን እግዝእትነ ማርያምን ደህናዋን እኩላት። ተመልሠው ሄደው እነዚያን የላኳቸውን ሰዎች ጠርተው ምነው ገድላችሁ ከውኃ ጣሏት ብለናችሁ አልነበረምን? ምነው ትታችኋት መጣችሁ? አሁንም ሂዳችሁ ግደሉና ከውሃ ጣሏት ብለው ለደጁቸው። እነርሱም እንገለገሉን ብለው ቢሄዱ መንገዳቸው ዱር ገደል ባህር ሆኖ ቆያቸው። ተመልሠው ሄደው ቢነግሯቸው ይህን ሁሉ የምትጫወትብን በአስማቷ አይደለምን የእሷን አሰማት የሚያጠፋ አሰማተኝ እንጂ ብለው እየራሳቸው ተበታተኑ መጥቁል የሚባል አሰማተኝ በምትሐት መጫኛ የሚያቆም አገኘኝ። ከዚያም ደርሠው በሐናና በኢያቄም በኛ መካከል ትፈርድብን ብለን መጥተናል እነርሱ ጌቶች እኛን ባሮች አድርገው ቢቀሩ ስረይ ይሰርያሉ አሉት።

ፍታህ ማዕዘኑን ወማዕዘሰ ኢያቄም ወሐና (እንዳለ በነገረ ማርያም) ከነላቸው የበለጠች ልጃቸው አሰማተኝ መቅደላችንን አላት መንገዳችንን ዱር ገደል ባህር አያደረገች አላችግራናላችና እሷን ታጠፋልን ብለን መጥተናል አሉት።) ርሱም ይህማ ምን ይቸግረኛል እግዚአብሔርን ቅሎ እረ አዘዋሁና ብለው ይመጣል፤ ሂድ ብለው ይሄዳል ዋጋይንማ ከሠጣችሁኝ እኪ እርሷን አጠፋላችኋለሁ አላቸው።

ለእግዚአብሔር እነ አመልኮ ከመገብር እመ እብሎ ሐር የሐውር (እንዳለ በነገረ ማርያም) እነርሱም ርሷንም ካጠፋሁልን ዋጋጉን አንካ ተቀበለን ብለው 30 ምዝምዝ ወርቅ 30 ብር 40 በግ 70 ፍየል 60 ጊደር 300 አልባላት አድርገው ሠጡት። መልክ ቤቶ ወርቀ ወብሩረ ወአልባላት ቀጠንት ዘአልባ ጉልቀ ወመብፈርት (እንዳለ በነገረ ማርያም)

ልጅስ ትወልዳለችን ቤት ትሠራለችን ብለው ከእስራኤል ወገን

እኔ እጠብቃታለሁ እኔ አኖራታለሁ የምትል ሰው ጠላ ተናገር አለ።

ይህች በቤተ መቅደስ ተደላደላ ተቀማጭ ያደገች ምን ታደርግልን ምን ትፈጥርልን ብለው ሲጨነቁ ጌላ የእኛ ልጅ እንዲያውን ትቀራለችን ብለው ሚስት ለማግባት የደረሱትን ሚስቶቻቸውን የፈቱትን ሚስቶቻቸው የሞቱባቸው 1985 በትርጉ ስብስቦ ዘካርያስ ከቤተ መቅደስ አግብቶ ሲጸልይበት አደረ፤ በነጋው አውጥተው ቢያዩት የየሴፍ በትር እብባ አፍርታ ዕቅባ ኦ የሴፍ ለማርያም ፍሠርትከ የሚል ደብዳቤ ተጽፎበት ጫፉም ላይ የስንዴ ዘለላ የወይን ዘለላ አፍርታ ተገኝቶ። የሴፍ ታድለህል ላንተ ደርሳሃለች ከቤትህ ወስደህ ጠብቃት አለት።

የሴፍም የሚጠብቃት የሚያኖራት አገኛችሁላት አላቸው የሴፍስ ስለምን እንዲህ አላቸው ቢሉ የሴፍ እራሱ ተመልሶ ዓይኑ አመጭምጮ ደርባው ጉብባ ነበርና ስለዚህ እንዲህ አላቸው አንድም የሴፍና እመቤታችን ቤተ ዘመድ ነበሩና ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት ታሪክ ዳግመኛ ሙሴ ሕግ ስርቶ ነበርና ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት ታሪክ ለሰለጸአድ 5 ሴቶች ልጆች ነበሩት። እነርሱም ግብጽ ወርደው ርስት ሲካፈሉ አቤት ጌታችን ሆይ እግዚአብሔር ያሳይህ ፍትህ ይገለጻልህ ቀድሞ አባታችን ርስት የሚካፈልልን ወንድ ልጅ አልወለደልንም ዛሬም እኛም ርስት የሚካፈል ወንድ ልጅ አጥተን ርስታችንን ተነቅለን ልንቀር ሆነ ብለው ለኢያሱ ቢነግሩት ርስም ቆዩ ሉባዔ ገብቼ ከእግዚአብሔር ዘንድ ነገር አግኝቼ እነግራችኋለሁ ብሎ ሉባዔ ቢገባ በ3፡ በ3 ትውልድ እያጋባሃቸው ባሉቻቸው ተካፍለዋቸው ይነሩ የሚል አግኝቷል (ኢያ. 17፡3 ፣ ዘኁ. 27፡1-11፣ 1ኛ ዜና. 7፡15) ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት ዳግመኛም በጽርዕ በሜዶን በፋርስ በባቢሎን ወንዱ በጦር አልቆ ሌቱ በዝቶ ይኖር ነበር እነዚህም ሴቶች ዘማዊ በሆኑ ጊዜ በዲንጋይ ወግረው በሽመል ቀጥቶጠው በጦር ወግተው ይገድሏቸው ነበርና እነርሱም አቤቱ ከጥል ከስድብ ከሞት

አድኑህ ገንዘባችንን ለብስን ገንዘባችንን በልተን እንኖራለን ሲሉ 7 ሴቶች ልጆች አንድ ጉብዝ አግብተው ይኖሩ ነበር።

ወሰብሎ አንስት አጋዛ ጆደ ወሬዛ ልብስ ዚላን ገሰብስ ወእከስ ዚላን ገበልፅ አላ ይሰመይ ስምክ ጠሐሴን ዘአድነንክነ እምፅሰት በመጽሐፈ ነቢያት ደጉች ናቸው ቀድሞም መንፈሳዊ ነገር እንጂ ሥጋዊ ነገር አልተናገረም ለብሎ አንስት የተባሉት ምእመናን ናቸው ጆደ ወሬዛ የተባለው ጌታችን እግዚእን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው ልብስ ዚላን ገሰብስ ማለታቸው በጥምቀት ብርሃን ለብስን ብርሃን ተገናኝፈን እንኖራለን ሲሉ ነው።አላ ይሰመይ ስምክ ጠሐሴን ማለታቸው ክርስቶስ ተብሎ ክርስቶሳውያን አሰኝህን ሲሉ ነው። ዘአድሐንክነ እምፅሰትን ማለታቸው አግብርተ ዲያብሱስ ከመባል አዳንክን ሲሉት ነው (ኢሳ.4፡1) መንፈሳዊ ነገር የሚያሰኘው ይህ ነው ዳግመኛም አበው ሕግ ሠርተው ነበርና ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት አንድም የሴፍና እመቤታችን ቤተ ዘመድ ነበሩና መከራ ከዘመድ ጋር እንጂ ከዐድ ጋር አይቻልም ሲሉ ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት ከዚህም በኋላ እመቤታችን እግዚአብሔርን ማርያም ግብፅ ወርዶ 3 ዓመት ከመንፈቅ ተሰዳ ሳለ የሴፍም አብሮ ተሰዶ መከራዋን ይቀበላል ልቦናዋን ያረጋጋል ሲሉ ስለዚህ ለየሴፍ አስጠብቋት ይኸውም ከአብርሃም እስከ እመቤታችን 44 ይሆናል ከአዳም አብርሃም 20ውኛና 44ቱን ቢገኙሙት 64 ይሆናል ቅዱስ ኤፍሬምም የውዳሴ ማርያምን ቁጥር በ64 መድረሱ ስለዚህ ነው ከአሁድ እስከ አርብ መጀመሪያው ድረስ ቢቆጥሩት 49 ይሆናል ይኸውም ጌታችን ሲሰቀል የእመቤታችን ዕድሜ 49 ነበረ ማለት ነው ከአርብ ውዳሴ ማርያም ሁለተኛው አንስቶ እስከ ቀዳሚት መጨረሻ ቢቆጥሩ 15 ይሆናል በዮሐንስ ቤት 15 ዓመት ኖራለችና 49 እና 15= 64 ይሆናል (ዮሐ 19፡26-27) የእመቤታችን ዕድሜ ይህ ነው። ረድኤቷና በረከቷ በኛ ላይ ይደር። አሜን።

ፋ. 5. በዚህ ዕለት ከሰዓቱ ሊታገ መሳሰሉት አንዱ

የሆነው የፋኑኤል የበዓሉ መታሰቢያ ነው

ራዕ.15÷8 ይህ መላክ ስይጣናትን ከሰዎች ልጆች ለሰውጥቶ የሚሰድና ንስሐ ገብተው የዘላለም ሕይወት እንዲወርሱ የሚያድጉና የሚረዳ መላክ ነው ሄኖክ 10÷8 ና 15 መላኩ ፋኑኤል ጸዋራ መና ነው ነብዩ ኤልያስ ከኤልዛቤል ተጣልቶ ነፍሱን ሊያድን እንድ ቀን ያህል መንገድ በምድረ በዳ ሄደ መጥቶም ከከትከታ ዛፍ በታች ተቀምጦ ላለ የተጋገረ እንጉቻና በማሠሮ ውኃ አምጥቶ የመገበውና ያጠጣው ከተኛ በጊላ ከእንቅልፉ ቀስቅሶ የምትሔድበት መንገድ ሩቅ ነውና ተነሣና ብላ ብሎ የመገበው ቅዱስ ፋኑኤል ነው 1ነገ. 19÷3-8 እንዲሁም እመቤታችንን ኅብስት ለማያዊ ወይን ለማያዊ እያመጣ ይመግባት የነበረውና እንዲሁም በቅዱሳን አባቶች ገዳማዉያን ለነ ለሱነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ለሌሎችም ባሕታዉያን መና ያወርድላቸው የነበረው ቅዱስ ፋኑኤል ነው።

ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን እኛንም በፋኑኤል አማላጅነት ይማረን በረከቱም ከእኛ ጋር ለዘላለሙ ይኑር አመኝ።

ለላም ለሣመትከ እም እግዚአብሔር በደዴ፡ ማዐርገ ጸሎት ትኩን ወስደጣነ ውዴት ሰዳዴ፡ ፋኑኤል ንሥኢኒ ዘማኅሌትዮ በ-ዓዴ፡ ከመ ይንሥኢ ረባሐ መካልይ መፍዴ፡ እስ ይለቅሐ ወርቆመ በርዴ፡፡

ምእራፍ 4 ፋ-ጥር 6

ጥር 4 ቀን ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ነው

ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ብዙ ስሞች ያሉት ሐዋርያ ነው።

1. ጌታ ይወደው የነበረ (ፍቄረ እግዚእ) በሕይወቱና በኑሮው ጌታን ለመምሰል ይጥር ስለነበር ጌታ ይወደው ነበር። በሁተከርስተያን ትውፊት እንደሚነገረው እንድ ቀን ጌታችን መታጠቂያውን ፈትቶ ባስቀመጠበት ወቅት እንሥቶ በመታጠቁ ፍትወት ሥጋዊ ወደማዊ ጠፍቶለት ኑሮው እንደመለከት ሆኖለታል።

2. ወልደ ዘበዴዎስ የታላቁ ያዕቆብ ታናሽ ወንድም ስለሆነና አባቱ ዘበዴዎስ ስለሚባል ዮሐንስ ወልደ ዘበዴዎስ ተብሎ ይጠራል።

3. ወልደ ነጉድጓድ ለጌታችን ባለው ኃይል ቅንጉትና ከወንድሙ ጋር ሆነው ባላዩት የኃይል ሥራ ጌታችን ወልደ ነጉድጓድ (በኤኔርጊስ) ብሏቸዋል ማር 3÷17 ሉቃ 9÷49-54 በተጨማሪም የትምህርቱ ጥልቀት ኃይልና የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን አምላካነት በመግለጡ ወልደ ነጉድጓድ ተብሎኦል።

4. ነባቤ መስኮት (ታኦጉሎስ) ነገረ መስኮትን በበለጠ አምልቶ ለስፍቶ ስልቆ አጥልቆ በማስተማሩ ነባቤ መስኮት ተሰኝቷል።

5. ለቡተለምሊስ ቃሉ የግሪክ ሲሆን (ባለ ራኔይ) ማለት ነው። ኃላፊያትንና መጻኤቃትን በራዕዩ ለሰገሰጠ ዮሐንስ ለቡተለምሊስ ተብሏል።

6. ቶዶረ ገጽ (ፊቱ በሐዘን የተፋጠረ) በዕለተ ዓርብ በእግረ መስቀሉ ተገኝቶ የጌታችን መከራ መስቀል በማየቱ ከዚያች ዕለት ጀምሮ ፊቱ በሐዘን ተቆጥሮ ይኖር ስለነበር ይህ ስም ተሰጥቶታል።

የቅዱስ ዮሐንስ ነገሩ በገሊላ ለውራጃ ነው ከወንድሙ ከቅዱስ ያዕቆብና ከአባቱ ከዘበዴዎስ ጋር ዓሣ እያጠመደ ይኖር ነበር የቤተክስቲያን ትውፊት እናቱ ማርያም እንደምትባል እና ከ36ቱ ቅዱሳት እንስት አንዷ እንደነበረች ይገልጣል ማቴ. 27÷55

ቅዱስ ዮሐንስ ጌታን በመከራው ሰዓት ሳይሸሽ እስከ እግረ መስቀል የተከተለ ሐዋርያ ነው። እንዲያውም በዚች በዕለተ ዓርብ ያየው የጌታ መከራ ትዝ እያለው ተረፈ ዕድሜውን የፈጸመው በዕንባ ነው። የተጠራው ገና በወጣትነት ዕድሜው ሲሆን በዚህ ምድር ላይ የኖረው ፋለም ዓመታት ያህል ነው።

ቅዱስ ዮሐንስና እመቤታችን

ሐዋርያው ቅዱስ ዮሐንስ ጌታን እስከ እግረ መስቀሉ በመከተሉ ለክርስቲያኖች የእመቤታችንን እናትነት ከጌታ ተቀብሎአል። ዮሐ 19፥25-27። እመቤታችን ከዮሐንስ ጋር 16 ዓመት ተቀምጣ በ49 ዓ.ም ዐርፋላች። ከዚያም በጌላ በሦስተኛው ቀን እንደ ልጁ ተነሥታ ዐርጋለች ቅዱስ ዮሐንስ ርቆ ያልሄደው ርሷን የመጠበቅ አደራ ስለነበረበት ነው።

ቅዱስ ዮሐንስና የጌታ ሥዕል

ለጌታ ሥዕል ምንጭ ከሆኑት አንዱ ዮሐንስ ወንጌላዊ ነው። ጌታ በተሰቀለበት ዘመን የሮማ ንጉሥ የነበረው ጢባርየስ ቄሣር ከ1437 ዓ.ም ልጁ በቨተኛ ስለነበር የጌታን የማዳን ሥራ እየሰማ እነ ጴሊሞስ የጳፋስትንም ደብዳቤ እየተመሰከተ ከዚያ ደግ ሰው መቃብር ልጁን ወስዶ ማን ባዳላል እያለ ይመኝ ነበር። በመጨረሻም ልጁን ወስደው በጌታ መቃብር ላይ ሲያኖሩት ከሕመሙ ስለተፈወሰለት ለጌታ ያለውን ፍቅር ለመግለጥ የጌታን ስዕል የሚስልለት ሰው ሲያፈላልግ ዮሐንስ ወልደ ነጉድንድን ተገኝ ልክ በዕለተ ዓርብ እንዳየው አድርጎ ሥሎ ሰጠው።

ዮሐንስ ወንጌላዊ እመቤታችን ካረፈች በጌላ ወደ ታናሺ እስያ ሄዶ እስተምሯል ዋና መንበሩን በኦፊሶን አድርጎ በተሳይ ጢያ ዘመን ከአውሮፓ ወደ መካከለኛው ምስራቅ በሚወስደው መንገድ ዳር በተቆረቆሩት ከተሞች እየተዘዋወረ አብያተ ክርስቲያናትን በማስተካከል ጳጳሳትን በመሸም የወንጌልን ብርሃን አብርቶላቸዋል።

በመጨረሻም በጭካኔው በሚታወቀው በንጉሥ ድምጽናና በዘመን ከ81-96 ዓ.ም ወንጌል በማስተማሩ የተነሣ በጣዖት እምላኪዎች ተከሮ ለፍርድ ከቀረበ በጌላ በፍል ውሃ ተስቃይቶ በፍጥሞ ደሴት ግዞት ተፈረደበት ራዕዩን ያየውና የጻፈውም ጢያ ቦታ ነው ቅዱስ ዮሐንስ ድምጽናናና (በ96 ዓ.ም) ሲገደል ከግዞት ተመልሶ ሦስቱን መልእክታቱንና ወንጌሉን እንደጻፈ ይነገራል።

ቅዱስ ዮሐንስ ከሐዋርያት ሁሉ ይልቅ ረዥም ዕድሜ (ወደ 99 ዓመት) በምድር ላይ የቆየ ሐዋርያ ነው። ከሐዋርያት ቀድሞ ያረፈው ታላቅ ወንድሙ ቅዱስ ያዕቆብ ሲሆን ከሐዋርያት መጨረሻ ከዚህ ምድር የተለየው የቅዱስ ያዕቆብ ወንድም ቅዱስ ዮሐንስ ወንጌላዊ ነው። አስቀድሞ ጌታ በግለሰብ ቃል ኪዳን መሠረት (ዮሐ 21 ፥22) ዮሐንስ ሞትን አልቀመሰም ። ነገር ግን እንደነ ኤልያስና ሄናክ ሞትን እንዳያይ እግዚአብሔር ወደ ብሔረ ሕያዋን ወስዶታል። መስከረም 4 ልደቱ 29 ኦፊሶን ገብቶ ያስተማረበት 30 ከወንድሙ ያዕቆብ ጋር የተመረጠበት ጥር 4 ያረገበት ነው የሐዋርያው ረድኤትና በረከት በኛ ላይ ይደር። አሜን።

ምዕራፍ 5 ቀጥር 7

መጋቢት 5 ቀን የእቡን ገብረ መንጌስ ቅዱስ ዕረፍት

እቡን ገብረ መንጌስ ቅዱስ አገራቸው ግብጽ ልዩ ቦታቸው ንዚላ ይባላል። አባታቸው ስምአን እናታቸው አቅሊስያ ናቸው አባትና እናታቸው የተገኙት ከደጋጉቹ ምእመናን ነው ልጆቻቸው እንደ አያቶቻቸው በእግዚአብሔር ፊት ደጋጉች ነበሩ። የእቡን ገብረ መንጌስ ቅዱስ እናት አቅሊስያ መካን ሆኖ ልጅ ስለአጣች አያላቀሰች ሠላሳ ዓመት። ኖረች ንጽሕናን የሚወድ ልጅ ስጦኝ እያለች በሥዕላ ሥላሴ ተማፀነች እግዚአብሔርም ክብሩ ከፍ ያለ ልጅ ትወልዳለች አላት። ከዚህ በጌላ አቅሊስያ በመጋቢት 29 ቀን ፀነሰች በታኅሣሥ 29 ቀን ደም ግባቱ ያማረ ልጅ ወለደች ኢ.ሳ.65፥22፤49፥6 መልእክ ቅዱስ ገብርኤልም በሰው እምሳል መጥቶ የዚህ ልዩ ስሙ ገብረመንጌስ ቅዱስ ይሁን አላት ከዚያ ጊዜ ጀምሮ መልእክ እንዳወጣላቸው ገብረ መንጌስ ቅዱስ ተብለው ተጠሩ። በዚያም ቀን ሕዋት ገብረ መንጌስ ቅዱስ ተነሥተው ከእናታቸው ጭን ወርደው በእግዚአብሔር ሦስት ጊዜ ሰንዱ ምስጋናም አቀረቡ ከአምስት ዓመት በጌላ እግዚአብሔር መልእክ ቅዱስ ገብርኤልን ሕፃን ከእናቱ ክንድ ተቀበል ብዙ ገዳማውያን ወደ አሱባት ገዳም ውሰድና አብረህ አስቀምጠው

እስምኔቱንም (የገዳሙ አለቃ) ሕፃኑን ከበር አንስተህ ከእናንተ ዘንድ አኑረው ስለ ልብሱ ስለ ምግቡ አታስቡ ሕፃኑ የመንፈስ ቅዱስ ማደራያ ነውና ምግቡም መንፈሳዊ ነው ብለህ ንገረው ብሎ አዘዘው መልእክትም ሕፃኑን ወደ እግዚአብሔር እቅርቦ ከእግዚአብሔር ቡራኬ እንዲያገኙ አደረጋቸው።

ከዚያም መልእክት ከእግዚአብሔር እንደ ታዘዘው አባ ዘመደ ብርሃን ወደ ሚባል መምህር ዘንድ ወስዶ አስቀመጣቸውና ከዘመደ ብርሃን መዝሙረ ዳዊትንና ሌሎችን የቤተክርስቲያን መጽሕፍት እየተማሩ እደጉ ትምህርታቸውንም ከጨረሱ በኋላ አባ አብረዋል ከሚባሉ ጳጳስ ዲቆና ተሾሙ ከዚያም አመነኩሱዋቸውና የቅስና ስልጣን ከህጎች ተቀብሉ በያም በጸሎት በብዙ አገልግሎት ተወስነው በገዳም ብቻቸውን ኖሩ እንደ ሐዋርያትየተአምራትና የፈውስ ሀብት ተሰጣቸው ስለዚህም አጋንንትን ሲያወጡ ድውያንን ሲፈውሱ ለምዳዎችን ሲያገዱ መኖራቸው ተጽፎዋል በእግዚአብሔር ትዕዛዝ በበረሃ ሲኖሩ አንበሳችና ነብሮች አብረዋቸው ሲኖሩ ነበር እሱን ንብረ መንፈስ ቅዱስ ዕድሜያቸው 300 ዓመት ሲሆን ከእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ከተቀበሉ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ ሂድ በዚያ ከደይን የምታወጣቸው ነፍሳት አሉ አላቸው ከዚያም በኋላ ወደ ኢትዮጵያ መጡ በመልእክት በቅዱስ ንብርኤል እየተመሩ አክሱም ደረሱ ያን ጊዜ ንጉሥ ላሊበላ ጋር በላስታ ሮሃ ተገናኝተው ላለ ንጉሡ አብያተ ክርስቲያናትን እየባረኩና የሀገሩን ሕዝብ እያስተማሩ ይቀመጡ ቢላቸው እግዚአብሔር ያዘዘልኝ ቦታ የደብረታብር አምላል በሆነው በዝቋላ ነው ብለው ተነሱ ንጉሡም ከርሳቸው ጋር አብሮ ሄደ ከደረሱም በኋላ በጣታቸው እየአመለከቱ በቅድስት ድንግል ማርያም ስም አዳዴ በተባለው ቦታ ከቋጥኝ ድንጋይ ቤተክርስቲያን ስርተህ ተመለስ በኋላ ዘመን በስምህ ቆፍቱ በሚባል ቦታ ላይ ቤተ መቅደስ ይሰራል ብለው ነገሩት ንጉሡም ቦታቸው ዳሩ እሳት መካከሉ ነገት እንዲሆን ወስኛለሁ ብሎ ተመለስ በ97 ዓመቱ ሲያርፍም ጸሎተ ፍትሐት አድርገው የቀበሩት እርሳቸው እንደሆኑ

ታሪክ ያስረዳል አባታችንም በዚህ ቦታ ወደ ባሕርም ተወርውረው ተዘቅዝቀው ቆመው እርባ ቀን በጸሎት ቆዩ ስምህን የጠራውን መታሰቢያህን ያደረገውን እምርልሃለሁ የሚል ቃል ወደ አባታችን ወደ እሱን ንብረ መንፈስ ቅዱስ መጣ ርሱም በመላ ኢትዮጵያን ካልማርከልኝ ከዚህ ባሕር አልወጣም ብለው ለመልእክት ነገሩት መልእክትም ከርሳቸው ዘንድ ከሐዲ በኋላ እሱን ዝ/መንፈስ ቅዱስ በዚያ ባሕር ውስጥ 1 ዓመት ኖሩ ከዚህ በኋላ ጌታችን ወደርሳቸው መጥቶ ከባሕር ዳር ቆመና ተነሥ ውጣ መላ ኢትዮጵያን ምሬልሃለሁ አላቸውና ወደ ምድረ ከብድ ላካቸው በዚያም ለባት ዓመት ቆመውና ወደ ሰማይ እንጋጠው ሲጸልዩ ሲደግን በቁራ ተመስሎ የንብርኤል ከእግዚአብሔር ተልከው መጥተው ዓይናቸው ላይ እፍ አሉባቸውና ዓይናቸው እንደ ቀድሞው እየ መላእክቱም ወደ ዝቋላ ሑደህ ጠላቶችህ አጋንንትን ተበቀል አሉዋቸውና ወደ ሰማይ ዐረጉ እርሳቸውም ወደ ዝቋላ ሲመለሱ እግዚአብሔር ለአብርሃም በመምራ አጸድ በእንደነቱ ሐዋርያትነቱ እንደተገለጸለት ለርሳቸው ተገለጠላቸው (ዘፍ.18÷1-5) ንብራዕይም እስከ ሦስተኛው ሰማይ አወጣቸው ንጉንም አስጉበኛቸው በዝቋላም ለባቱ ሊቃነ መላእክት እየረዱአቸው ጠላቶቻቸው ሰይጣናትን በመብረቅ አጠፏቸው እንደገናም ወደ ምድረ ከብድ ተመልሰው በአራዊት ምክከል ሆነው ሲጸልዩ መንፈስ ቅዱስ የጠራቸው ሦስት ቅዱሳን ወደርሳቸው መጡ እነዚህም የኖልድባው አባ ላሙኤል የአዘሰው አባ ሐንበስ ከሰላይ ግብጽ የመጣው አባ ብንያም ናቸው በአንበሳቸው ቋጭነው ወደ ምድረ ከብድ መጡ ለጊዜው እሱን ዝ/መንፈስ ቅዱስ ሕሳተሠወሩባቸው ለባት ቀን በሉባኤ ጸላዩ ከዚያም ተገናኝተው ሰላምታ ቁሳዋወጡ ከእነዚህም እንግዲቹ ጋር ከተሳሳበቱ በኋላ መንፈስ ለነሳሱባቸው ክርስቶስን የካዱ ሰዎች ወደ አሉባት ወደ ምዕራብ ሀገር ሄዱ ከዚያም ጣዖት አምላኪው ንጉሥ በተአምራት አጋንንት ያደረባቸውን መታት ስለ ለበሩበትና አጋንንቱም ስለጠፉ እንደ ሠለስቱ ደቂቅ በነደደ ሐሳት ውስጥ እንዲጣሉ አደረጋቸው እሳቱም ውሃ ሆነላቸው እንደገና

አበምኑቱንም (የገዳሙ አለቃ) ሕፃኑን ከበር አንስተህ ከእናንተ ዘንድ እነሱም ስለ ልብሱ ስለ ምግቡ እታስቡ ሕፃኑ የመንፈስ ቅዱስ ማደሪያ ነውና ምግቡም መንፈሳዊ ነው ብለህ ንገረው ብሎ አዘዘው መልእክትም ሕፃኑን ወደ እግዚአብሔር አቅርቦ ከእግዚአብሔር ቡራኬ እንዲያገኙ አደረጋቸው፡፡

ከዚያም መልእክት ከእግዚአብሔር እንደ ታዘዘው አባ ዘመደ ብርሃን ወደ ሚባል መምህር ዘንድ ወስዶ አስቀመጣቸውና ከዘመደ ብርሃን መዝሙረ ዳዊትንና ሌሎችን የቤተክርስቲያን መጻሕፍት እየተማሩ አደጉ ትምህርታቸውንም ከጨረሱ በኋላ አባ አብረዋል። ከሚባሉ ጳጳስ ዲቄና ተሾሙ ከዚያም አመክሮታቸውና የቅስና ስልጣን ከሆነት ተቀበሉ በየም በጸሎት በብዙ አገልግሎት ተወስነው በገዳም ብቻቸውን ኖሩ እንደ ሐዋርያትየተአምራትና የፈውስ ህብት ተሰጣቸው ስለዚህም አጋንንትን ሲያወጡ ድውያንን ሲፈውሱ ለምጻሞችን ሲያገጹ መኖራቸው ተጽፎዋል በእግዚአብሔር ትዕዛዝ በበረሀ ሲኖሩ አንበሶችና ነብሮች አብረዋቸው ሲኖሩ ነበር አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ዕድሜያቸው 300 ዓመት ሲሆን ከእግዚአብሔር ቃል ኪዳን ከተቀበሉ በኋላ ወደ ኢትዮጵያ ሂድ በዚያ ከደይን የምታወጣቸው ነፍሳት አሉ አላቸው ከዚያም በኋላ ወደ ኢትዮጵያ መጡ በመልእክት በቅዱስ ገብርኤል እየተመሩ አክሱም ደረሱ ያን ጊዜ ንጉሥ ላሊበላ ጋር በላስታ ሮሃ ተገናኝተው ሳለ ንጉሡ አብያተ ክርስቲያናትን እየባረኩና የሀገሩን ሕዝብ እያስተማሩ ይቀመጡ ቢላቸው እግዚአብሔር ያዘዘልኝ ቦታ የደብረታብር አምላል በሆነው በዝቅላ ነው ብለው ተነሱ ንጉሡም ከርሳቸው ጋር አብሮ ሄደ ከደረሱም በኋላ በጣታቸው እየለመሰከቱ በቅድስት ድንግል ማርያም ስም አዳዬ በተባለው ቦታ ከቋጥኝ ድንጋይ ቤተክርስቲያን ስርተህ ተመለስ በኋላ ዘመን በስምህ ቆፍቱ በሚባል ቦታ ላይ ቤተ መቅደስ ይሰራል ብለው ነገሩት ንጉሡም ቦታቸው ዳሩ እሳት መካከሉ ገነት እንዲሆን ወስኛለሁ ብሎ ተመለሰ በ97 ዓመቱ ሲያርፍም ጸሎተ ፍትሐት አድርገው የቀበሩት እርሳቸው እንደሆኑ

ታሪክ ያስረዳል አባታችንም በዚህ ቦታ ወደ ባሕርም ተወርውረው ተዘቅዝቀው ቆመው አርባ ቀን በጸሎት ቆዩ ስምህን የጠራውን መታሰቢያህን ያደረገውን እምርልሃለሁ የሚል ቃል ወደ አባታችን ወደ አቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ መጣ ርሱም በመላ ኢትዮጵያን ካልማርክልኝ ከዚህ ባሕር አልወጣም ብለው ለመልእክት ነገሩት መልእክትም ከርሳቸው ዘንድ ከሔደ በኋላ አቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ በዚያ ባሕር ውስጥ 1 ዓመት ኖሩ ከዚህ በኋላ ጌታችን ወደርሳቸው መጥቶ ከባሕር ዳር ቆመና ተነሥ ውጣ መላ ኢትዮጵያን ምራልሃለሁ አላቸውና ወደ ምድረ ከብድ ላካቸው በዚያም ሰባት ዓመት ቆመውና ወደ ሰማይ አንጋጠው ሲጸልዩ ስይጣን በቁራ ተመስሎ መጥቶ ዓይናቸውን አወጣውና አሳውራቸው ቅዱስ ሚካኤልና ቅዱስ ገብርኤል ከእግዚአብሔር ተልከው መጥተው ዓይናቸው ላይ እፍ አሉባቸውና ዓይናቸው እንደ ቀድሞው አየ መላእክቱም ወደ ዝቅላ ሔደህ ጠላቶችህ አጋንንትን ተበቀል አሉባቸውና ወደ ሰማይ ዐረጉ እርሳቸውም ወደ ዝቅላ ሲመለሱ እግዚአብሔር ለአብርሃም በመምራ አጸድ በአንድነቱ በሦስትነቱ እንደተገለጠለት ለርሳቸው ተገለጠላቸው (ዘፍ.18፡15) በራዕይም እስከ ሦስተኛው ሰማይ አወጣቸው ገነትንም አስገቡባቸው በዝቅላም ሰባቱ ሊቃነ መላእክት እየረዱላቸው ጠላቶቻቸው ሰይጣናትን በመብረቅ አጠፏቸው እንደገናም ወደ ምድረ ከብድ ተመልሰው በአራዊት መካከል ሆነው ሲጸልዩ መንፈስ ቅዱስ የጠራቸው ሦስት ቅዱሳን ወደርሳቸው መጡ እነዚህም የዋልድባው አባ ሳሙኤል የአዘዙው አባ አንበስ ከላዕላይ ግብጽ የመጣው አባ ብንያም ናቸው በአንበሳቸው ተጭነው ወደ ምድረ ከብድ መጡ ለጊዜው አቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ ስለተሠወሩባቸው ሰባት ቀን በቡባሌ ጸላዩ ከዚያም ተገናኝተው ለላምታ ተሰዋወጡ ከእነዚህም አንግዶች ጋር ከተሰነባበቱ በኋላ መንፈስ አነሳስቶአቸው ክርስቶስን የካዱ ሰዎች ወደ አሉብት ወደ ምዕራብ ሀገር ሔዱ ከዚያም ጣዖት አምላኪው ንጉሥ በተአምራት አጋንንት ያደረባቸውን ጣዖታት ስለ ሰበሩበትና አጋንንቱም ስለጠፉ እንደ ሠለስቱ ደቂቅ በነደደ አሳት ውስጥ እንዲጣሉ አደረጋቸው እሳቱም ውሃ ሆነላቸው እንደገና

ከሐዲው ንጉሥ አባታችንን እንገታቸውን በስይፍ ሊቀርጣቸው ሊቃጣ መብረቅ ከሰማይ ወርዶ ንጉሡን ከሠራዊቱ አጠፋቸው። እቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስም ከዚያ ሔደው እግራቸውን በገመድ አስረው በገደል ላይ ቁልቁል ተስቀሉ ሰይጣን መጥቶ ያቺን ገመድ ቆረጣት አባታችንም ወደ ታች ወደቁ ቅዱስ ሚካኤል ያዛቸውና በራሳቸው ቆመው ለሰእክዚያ ከሐዲዎች ነፍሳት መጸሰይ ቀጠሉ በጥርሳቸው ድንጋይ ሃክሰው እስከ ሠላሳ ዓመት ኖሩ። ብዙ ገድልን ተጋደሉ በገድላቸው እንደተጻፈ የዝቋላ ገዳም መቅናት የጀመረ በ1414-1430 በአጼ እንደርያስ ነው ዕረፍታቸውም በዚህ ጊዜ ነበርና መጋቢት 5 እና 27 ምስላህን ጥቅምት 5 እና 27 እንዲከበር ንጉሡ ወስኗል። ከዚህም አያይዞ አምስት አባያት ክርስቲያናትን 1ኛ በኢየሱስ ክርስቶስ 2ኛ በእቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ 3ኛ በአመቤታችን 4ኛ በቅዱስ ሚካኤል 5ኛ በቅዱስ ገብርኤል ስም መከርታል። ይህ ንጉሥ ሲሞት በዚሁ በአመቤታችን በክርስቲያን ተቀብሯል ጥቅምት 5 የሚከበረውም በዚህ ምክንያት ነው።

እቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ የዕረፍታቸው ጊዜ ሲደርስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተገልጾ የሰመንኸኝን ሁሉ አደርግልሃለሁ ከእናትህ ማህፀን ጀምሮ የመረጥሁህ እኔ ነኝ ቃል ኪዳነንም ከአንተ ጋር አቀምኳለሁ እስከ እሁን ለምነኸኝ የክስክልኮህ ነገር የለም ሁሉንም ፈጽመልሃለሁ ይህን ያህል ዘመ ድካምን ቸግርንና ፈተናን ታግለህ በእኔ ስም ገድልህን ፈጽመሃልና አላቸራ ደድቁም እስከ እሁን የሰመኑትን ሁሉ እንደፈጸመላቸው ጠቅሰው ምሥጋና በማቅረብ ከዚህ ዓለም ሥጋ በሞት ከተሰየሁ በኋላ ስሜ ተደብቆ እንዳይቀር አደርግልኝ በዓለም ሁሉ ሥራዬ ገድሎ ይታወቅ እንተ ሥራዬ ከአልገለጥህልኝ ማን መታሰቢያዬን ያደርግልኛል የሰጠኸኝ ቃል ኪዳን ሁላ የታወቀ ይሁንልኝ በስሜ ለድሆች ለጠም አዳሪዎች ለመታል ልጆች ጠዋ ለሌላቸው ሹማግሌዎች ምጽዋት በመባጠት ለጠም አዳሪዎች በማጠላለጥ በማጠጣት መታሰቢያዬን ያዳፉትን ሁሉ ማርልኝ ሥርየተ ኃጢአት ስጥልኝ አሉት። ጌታም በራሱ በመማል ስምህን የጠራውን ያስጠራው መታሰቢያህን ያደረገውን በጸሎትህ በአማላጅነትህ የተማመነው

እምርልሃለሁ ገድልህን የጻፈውን ሳይጠራጠር በፍፁም ልብ አምኖ ሲነበብ የሰማውን እኔ ስሙን በመጽሐፈ ሕይወት እጽፍልሁለሁ መታሰቢያህ በሚደረግበት ቀን ለቤተ ክርስቲያን ስንዴና ወይን ለመሥዋዕት ቅብላ ዘይት ጧፍ ሹማ ለመብራት ዕጣን ለማዕጠንት መባዕ አድርጉ የሰጠውን ኃጢአት ይደመስሱልኛል ሺህ ዓመት እስከሚፈጸም ድረስ በምስሐ ደብረ ጽዮን እስቀምጠዋለሁ (ራዕ. 20÷1-7) ሲል ቃል ኪዳንን ከአፀናላቸው። በኋላ ተሰወረ አባታችንም ይህን ቃል ኪዳን በገዳመ ዝቋላ ከተቀበሉ በኋላ ወደ ምድረ ከብድ ሔዱ ምድረ ከብድ ላሉ መነካሳት ሁሉ ጊዜ ሞታቸው እንደተረበ ነገሯቸው መጋቢት 3 ቀን ዓርብ ታመመ በዚህም ጊዜ ፍሬ ቅዱስና ዘርዓ ብሩክ ያዕቆብና ብንያም ዮሴፍና ሌሎችም ብዙ ባሕታውያን ወደርሳቸው ቀረቡ በማግሥቱ ድካም እየተሰማቸው ወዛቸው ላባቸው እየበዛ ዋሉ። ሲመሽ መናገር እየተሳናቸው ሔደ ገብረ እንደርያስ የተባለው ለሞታቸው ምስክር እንዲሆን ለጊዜው አልነበረምና ሄደው ከአለበት ጠርተው አመጡት እቡነ ገብረ መንፈስ ቅዱስ ቀዳሚት ማታ ለአሁኑ አጥቢያ መጋቢት 5 ቀን ከሌሊቱ 6 ሰዓት ነፍሳቸው ከሥጋቸው ተለየች በዚህም ጊዜ እንደ ነጉድንድ ያለ ድምጽ ከሰማይ ተሰማ ጌታችንም ወደ አባታችን ወረደ ዳግመኛም ለአቀባበል እንደ በረዶ ነጭ የሆነ ሹማ ከሰማይ ወደ ምድር እንደ ወንጭፍ ድንጋይ ተወረወረ እንደ ፀሐይም በራ ምድር ተንቀጠቀጠች ባሕታውያኑ ሁሉ ስለፈሩ ሥጋቸውን ለመገነዝ ችላ አሉ። ነገሩ የገባቸው ግን ይህ ሁሉ የሆነ ስለ እቡነ ገ/መንፈስ ቅዱስ ክብር ስላም ለአንተ ይሁን አላቸው በሕይወት ሳሉ የሰጣቸውንም ቃል ኪዳን አፀናላቸው ይህም እስከ 15 ትውልድ እምርልህለሁ ነፍሰህ ከሥጋህ ከተለዩችበት ከመጋቢት 5 ቀን ጀምሮ መታሰቢያህን ያድርጉ እሁንም ወደ ሰማይ ከፀሐይ ሰባት እጅ ወደ ሚያብራ ወደ ብርሃን ቤት ውጣ እነሆ እሥራ ሁላት እክለላት ሰጥቼአለሁ አላቸው። ከዚህ በኋላ ቅዱስ ሚካኤል ሦስት እክለል ቅዱስ ገብርኤል ሦስት እክለል ሱራፌልም ሦስት እክለል ስጥልኝ አሉት።

ኪሩቤልም ሦስት እክለል ስጡላቸው ዳግመኛም እነሆ መብራት ሰጥቼአለሁ

አንድ መቶ ሺህ በቀኝህ መቶ ሺህ በግራህ መቶ ሺህ በፊትህ መቶ ሺህ

በጊህ ይብራ አላቸው እያንዳንዱ ብርሃን ከፀሐይ ፅኑኛ የሚያበራ ነው። ከዚህ ሌላ የብርሃን ድብብ ስጥቼሃለሁ መቶ ሺህ በቀኝህ መቶ ሺህ በግራህ መቶ ሺህ በፊትህ መቶ ሺህ በጊህ ይሁንልህ አላቸው የእያንዳንዱም የድብብ ብርሃን ከፀሐይ ብርሃን ፅኑኛ የሚያበራ ነው። እምስት መቶ ስልሳ ሁለት ዓመትም ያለ ልብስ ራቁትህን ስለኖርህ የብርሃን ልብስ እነሆ ስጥቼአለሁ አላቸው እሱን ዝ መንፈስ ቅዱስም ጌታችን አቤቱ የኢትዮጵያን ሕዝብ አንድ ሳታስቀር በመሰማራቸው እሱት ጌታችንም ለአባታችን እነሆ የኢትዮጵያን ሕዝብ በመሰራት እንዲሆኑ ስጥቼሃለሁ አንድ ወደድህ ለአንተ ይሁኑህ መታሰቢያህን ያድርጉ በጸሎትህ በአማላጅነትህ ይታመኑ ደስ ብሎዎቸው ለዘሰዓለም ይኑሩ አላቸው። በዓድቅ ሰው ጸሎት ሀገር ትፀናለች እንጂ አትጠፋም ሐዋርያው ያዕቆብ አንድ ተናገረ የዓድቅ ጸሎቱ ግዳጅ ትፈጽማለች (ያዕ.5፥16)

ያን ጊዜ የእሱን ዝመንፈስ ቅዱስ ነፍሳቸው ከሥጋቸው ተለየች ጌታችንም ተቀብሎ ሳማት ደስታንም መላት። ለምስክርነት የቆመና ያዩ ቅዱሳን ገዳማውያን በዚች ሌሊት ድንቅ ነገር አዩ ሰማያት ሲከፈቱ መላዕክት ከሠራዊታቸው ጋር የቅዱሱ ሥጋ ወደ እሱ በሰጡት እየተጨናነቁና እየተጋፉ ሲወርዱ አዩ ዳግመኛም አባታችንን እሱን ዝመንፈስ ቅዱስን ይቀብሱ ዘንድ የሚል ቃል ሰሙ። ከዚህም ሌላ የእሱን ዝመንፈስ ቅዱስን በድን አንስታችሁ ወደ እያሩሳሌም ውስጥ መቃብሩም ከመሠዊያው በስተቀኝ በኩል ይሁን የሚል ቃል ሰሙ ሌሎች የመላእክት አለቆችም የእሱን ዝመንፈስ ቅዱስ በድን በአለበት በስተቀኝ ቆሙ በንጽሕት ነፍሳቸው ፊት ዕልልታና ምሥጋና እያደረጉ አንድ ውሃ ፏፏቱ መቋረጥ በሌለበት ልዩ ልዩ ምሥጋና አመስገኑ ሥርዓቱ ሁሉ ከተፈጸመ በጊህ በድኖቸውን መላዕክት ሊቀብሩት እግዚአብሔር ወደእዘዘበት ቦታ ወስዶት። እግዚአብሔር ያዘዘው ሁሉ በተፈጸመ ጊዜ እነዚያ መላእክት በምሥጋና በከብር በዕልልታ ነፍሳቸውን ወደ ብርሃን እዳራሽ እስገቡዋት በመላእክት ማህበርም ውስጥ በሰማይ ፍፁም ደስታ ሆነ።

የእሱን ዝመንፈስ ቅዱስ በዓል በየዓመቱ 3 ጊዜ የሚከበረውና መታሰቢያ የሚደረግላቸው ይህን ታሪክ በተከተለ ሁኔታ ነው የነበሩበት ዘመን ከ853-1415 ዓ.ም ድረስ ነው።

3 ጊዜ የተባለው ታህሣሥ 29 ቀን ልደታቸው መጋቢት 5 ቀን ዕረፍታቸው ጥቅምት 5 ቀን ቃል ኪዳን የተቀበሉበት ወይም የመጋቢት 5 ቀን ለውጥ ነው። የዓድቁ ረድኤትና በፊክት በሁላችን ላይ ይደር። አሜን።

ሁለተኛም ሐምሌ 5 ቀን በ67 ዓ.ም የጴጥሮስና የጳውሎስ ዕረፍት ነው። ጴጥሮስን ከሐዋርያት ጳውሎስን ከአርድኢት ይመልከቱ።

ምዕራፍ 6 ቀጥሮ 8

ሠዳር 6 ቀን ቁስቋም

መሠረተ ቃል፡- ወይወርድ እግዚአን ውስተ ምድረ ግብጽ ተፃኢና ደብ ደመና ቀለል ጌታ በፈጣን ደመና ሆኖ ወደ ግብጽ ይወርዳል ሲሣ.19፥1 ወፍኖቶሢ ዘአምዓለም ርእሱ አእዳፋት ኢትዮጵያ ይደነግግ ከጥንት የታለበ መንገድን አየሁ የኢትዮጵያ አወራጃዎች ይደነግግሉ እንባቆም 3፥ፈ7 ያፍኒ ረከበት ላቲ ቤተ መማዕታቅኒ ገበ ታነብር እጉሊሃ ወፍም ለራሷ ቤት እገኘች ዋናሰም ግልገላን የምታሳርፍበት መዝሙር 83፥3 ከዚህ በላይ ቀደም ሲል የገለጽናቸው ጥቅሶች ስለ ኢትዮጵያና ስለ ግብጽ ታላቅ ተስፋ የያዙ ናቸው ኢሳይያስ ጌታ ወደ ግብጽ መውረዱን ሲናገር ዕንባቆም ደግሞ በዚያው መንገድ ኢትዮጵያ መግባቱን ያስረዳል። ይህ የጌታ ስደት ከግብጽ የአምልኮተ ጣዖት ላህምን ያጠፋ ሲሆን ለኢትዮጵያ ደግሞ ከሕገ ኦሪት ወደ ሕገ ወንጌል ተሻገረች ሰማለት እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም አምላክ ልጇን በአቅፏ ይዛ አክሱምን ሌሎችንም የኢትዮጵያ አወራጃዎች ደብረ ዳሞ ዋልድባ ጣናን ምሳሌን ማርያምን ምሁር ኢየሱስንና ሌሎችንም ቦታዎች እንደጉባኝና ሁሉ ከሚቻለው ልጅዋ አገሪቱን ኢትዮጵያን በርዕስትነት ሕዝቧንም በአስራትነት በቃል ኪዳን እንደተቀበለች ይገልጻል። ከዚህም እመቤታችን ቅድስት ድንግል ማርያም የሕዝቡን ነፍስ የሚሻት ሙቷልና ወደ አገራችሁ ተመለሱ የሚለውን ብሥራት ስምታ በስደት

ከነበረችበት ወደ አገሯ ለመመለስ ፈቷን ያቀናችበት በገዳመ ቁስቋም

ገብታ ያረፈችበት በዓል ነው ማቴ. 2÷19 ተመየጢ ተመየጢ ሱላማጢስ ተመየጢ ወንጌይ ብዚ ሱላመ ሱላማዊት ተመሰሽ ተመሰሽ በእንቺ ሱላምን እንደ (መጋ. 7÷1) እየተባለ በየዓመቱ ገዳር 6 ቀን ስትከበር ትኖራለች።

ዳግመኛም በጊሳ ዘመን በዚህ በደብረ ቁስቋም ቅዱሳን ሐዋርያቶችን ለበሰባቸው ታቦቱንና ቤተክርስቲያኑንም እኩብሮ የቁርባን መስዋዕትንም ሠርቶ ቅዱስ ቁርባንን / ሥጋውንና ደሙን ለወገኖቹ ሰጣቸው ለዚህም የእስክንድርያ አገር ሊቀ ጳጳሳት ቅዱሳን አባቶቻችን ቁርቡስና ቲዎፍሉስ ምስክሮች ሆኑ።

ለእግዚአብሔር ምሥጋና ይሁን። አምላክን የወለደች የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም በረከቷ ከእኛ ጋር ይኑር። ለዘላለሙ አሜን።

ቀ-ጥር 9

ጥር 6 ኢየሱስ ነው

ኢየሱስ (ጽር የሱስ ዐረ የሱዕ: ዕብ) ስመ ተፀውሶ አማኑኤልን የመሰለ መድኅን፣መድኃኒ፣ መድኃኒት፣ ቤዛ መቤዝው (ማቴ. 1÷21 የሐ. 4 ÷22) ኢና፣ይ: እንደ ወገን ናቸው የሱስ ማለት ይበቃ ነበር ኢ፣ እንዲያው በከንቱ ተጨምሯል ምስጢር የለውም ኢያሱ ኢየሱያስ እንደ ማለት ነው ባለ አዲሶች ግን ኢን:- እኮ መድኃኒት ሲሉ አይሁድ ጨምረውታል ብለው ያወራሉ ውሹት ነው ስምነቱም ብቻ የቃል የሥጋ ስም አይደለም ቃልና ሠጋ ተዋህደው እንደ የሆነብት የእንደ እካል የስግወቃል ስም ስለሆነ ሁለት ባስርይና ሁለት ግብር አምላክ ወሰብ እነትን ያሳያል እንደ አማኑኤል ነው ሰበሰ አምላክ ውእቱ ባስቲቱ እምኢሞተ ሰበ ሰቀልም ወሰባሂ ሰብዕ ውእቱ ባስቲቱ እም ኢያድኃን (ሃይ፡ሃበ)። ቤዛ ሆኖ መሰቀል፣መሞት፣ምግብ ሆኖ መሰላት፣መጠጣት የሰውነት ማዳን የአምላክነቱ (የሐ. 6÷66 የሐዋ. 4÷12) ከሥጋዊ በፊት የርሱ ምላሴ ሊሆኑ የሱስ የተባሉ ብዙ ናቸው (1ዜና 24÷11 ነሀ.12÷8) ኢያሱና ሆሴም የዚህ ጭምር ናቸው።

ወንድ ልጅ ተወልዶ በ8ተኛው ቀን ሲገረዝ ስም ይወጣለት ነበር (ሱቃ 1:59-63፣ 2÷21) ግዝረት የሥጋ ሽለፈት መቆረጥ ለአብርሃም የሰጠው ቃል ኪዳን ምልክት ነው ይህም ለወንድ ልጅ ብቻ ነበር (ዘፍ.17÷7-14) ስሙሴ ዘመን ለእስራኤል ሕዝብ ምልክትና መለያ ሆነ (ዘፀ. 12÷43-45 1ካሙ.17÷36) ፈረሰውያን በተለይ በሙሴ እንደተሰጠ እንደ ሕዝባዊና ሕጋዊ ምልክት አድርገው ፈጥረውት ነበር(የሐዋ. 15÷1-5 ገላ 5÷2-6) ክርስቶስ እንዳስታወሳቸው በመጀመሪያ የሰጠው ለአብርሃም ነበር መንፈሳዊ ምልክት ነው (የሐ. 7÷22) ግዝረት የሚከተሉትን ሦስት ነገሮች ያመለክታል። 1. እግዚአብሔር የተገረዘውን ሰው ለራሱ መርጧልና አምላኩ ነው(ዘፍ.17÷8) 2. የተገረዙት የእግዚአብሔር ሕዝብ ናቸውና ካፋትንም ከሕይወታቸው ማስወገድ አለባቸው (ዘዳ 10÷16 ኤር 4÷4) 3. እግዚአብሔር በአምነት መሠረት ስለ ተቀበላቸው የጽድቃቸው መሠረት ነው። (ሮሜ.4÷11) ስርዓት እርሱ አያድንም ስለዚህ ለዎች የእግዚአብሔርን ፍቃድ ማድረግ አለባቸው ሮሜ 2÷25-29 ዋናው ነገር የልብ መለወጥ ነውና ምእመናን በመንፈስ የተገረዙ ናቸው።(ፈልጹ. 3÷30) በኢ.ክ ዘመን ጥምቀት በግዝረት ፈንታ ገብቷል (ቆላ. 2÷11-12) ግዝረትም አሁን አይጠቅምም (ገላ. 5÷6፣6÷15) ኢየሱስ ግን በምላጭ በፍጡራን እጅ አልተገረዘም ገራዥ ምላጭ ይዞ ሲቀርብ በመለኩቱ ኃይል /ሥልጣን/ በጄ ላይ ምላጩ ውሃ ሆኗል ምክንያቱም የመለኩቱ ደም ያለበለተ ዓርብ የማይፈስ ስለሆነ በመንፈስ ቅዱስ ግብር ተገርዞ ተግኝቷል ሱቃ 2÷21-35 ዘላ. 12÷1-ፍፋ. ክብር ምሥጋና ለርሱ ይሁን አሜን።

ምዕራፍ 7 ቀ.10

ጥር 7 ቀን የሥሱስ ቅዱስ በዓል

በዚህ ዕለት «ኑ እንወረድ ቋንቋቸውን እንደባልተው» እሱ ይህንን ቃል የተናገሩ ሥላሴ ናቸው የተናገሩባቸው ከጥፋት ውኃ የተረፉት በእየጊዜው

ሰተራቡት ለከለደውያን ነው። መሪያቸውም ናምሩድ ይባል ነበር ዘፍ.10÷8 እነርሱም ሥፍራቸውን እየሰላቁ ጉዞ ጀመሩ የአደረጉትም ጉዞ ከምዕራብ ወደ ምስራቅ ተገዘው ነው ወደ ሰናዖር ሜዳ ደረሱ ዘፍ.10÷10፤ ዳ.1÷2 በዚያም ተቀምጠው ርስ በርሳቸው ጡብ እንስራ በእሳትም እንተኩሰው ተባባሉ ጡቡም እንደ ድንጋይ ሆነላቸው ቀጥሎም ከተማና ራሱ ወደሰማይ የሚደርስ ግንብ እንስራ በምድር ላይ ሳንበተንም ስማችንን እናስጠራው አሉና ታላቅ ግንብ መሥራት ጀመሩ ዘፍ. 11÷1-6 በዚህ ሁኔታ የግንቡ ሥራ ከቀን ወደ ቀን እያደገ ሂደ ከምድር ሆኖ ለሚመለከተው የግንቡ ርዝመት ሰማይ ጠቀስ መስሉ ይታይ ነበር አንዱ ግን የአቀዱት ጉልበታቸውን በመፈተን ኃይላቸውን በማሳየት ስማቸውን በማስጠራት በትዕቢትና በትምክህት ሰማይ ጠቀስ የሆነ ሕንፃ እንሠራለን ብለው ስለተነሱና ጦር እየወረወሩ እግዚአብሔርን ወጋን ሲሉ ስይጣን ደም ቀብቶ ይልከላቸው ነበር። ሥላሴም ሥራቸው የውድቀትና የጥፋት መሆኑን ተመልክተው መፃት ለማውረድ ወሰኑ በጉ ሥራ የሚሠራ የለም የኮሚያስተውልና እግዚአብሔርንም የሚፈልገ እንጸልተንኝ ያይ ዘንድ እግዚአብሔር በሰማይ ሆኖ የሰው ልጆችን ተመለከተ ብሏል መዝ.13÷2 በሥራቸው እንደረከሱና እንደጉሰቆሱ አንድም ሕንፃ ከመካላቸው በጉ ሥራ የሚሠራ እንደሌለ ሥላሴ ከሰማይ ሆነው ተመለከቱ በዚህ ጊዜ « ኑ እንወረድ አንዱ የአንዱን ነገር እንዳይለማው ቁንቁቸውን እንደባልቀው» ተባባሉ ሥላሴም ወርደው ቁንቁቸውን ደባለቁት አንዱ የአንዱን ቁንቁ የማይለማ ሆነ ድንጋይ አምጣ ሲለው ውሃ እንጨት አምጣ ሲለው ጭቃ ያመጣ ነበር በመጨረሻም ሥላሴ ቁንቁቸውን ደባልቀው ከለያዩ በኋላ እነርሱንም በታተኟቸው በትዕቢትና በትምክህት የሠሩትንም ያንን ሰማይ ጠቀስ የሆነ ታላቅ ሕንፃ በአውሎ ነፋስ በታተነት/ አፈረሱት/ እነሱም ሥራቸውን ትተው በየአገሩ ተበታተኑ ዘፍ.11÷7-10 ሥላሴ ይህን ሕንፃ እንዲፈርስ የአደረጉበት ምክንያት ለመልካም ሥራ አገልግሎት እንዲውል መልካም ሥራ እንዲሠራበት በአለማድረጋቸው ነው። ስለዚህ ትእቢተኞችን

በልባቸው ሐሳብ በተናቸው ሉቃ 1÷51-53። እንዳለው ሐሳባቸው ግን ታላቅ ግንብ ሠርተና ገንብተን ጽርሐ እርያም እንደርሳለን ከሥላሴ ጋር እንፈታተናለን የሚል የድንቁርና አሰተያየት ነበራቸው እግዚአብሔር አምላካህን አትፈታተነው ዘዱ 6÷16 የሚለውን ቃል በመተላለፋቸው ለጥፋት ተዳርገዋል። ሥላሴ ሢራ.3÷22፤15÷17፤44÷10 ጥቢ.6÷6

ቀጥር 11

ሐምሌ 7 ቀን ሥላሴ ወደ አብርሃም ቤት የገቡበት

የእግዚአብሔር ባለሚል እንግዳ መቀበልን የሚወድ በሥራው ሁሉ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ደገኛና ባድቅ የሚሆን ከኖህ ልጅ ከሌም ወገን የተወሰደ ስሙን አብርሃም የሚሉት አንድ ሰው ነበር የሚሰቱም ስም ሢራ ይባላል እነዚህም ቅዱሳን በሥላሴ ሕግ ተጠብቀው ስደተኛውንና እንግዳውን እየተቀበሉ ያስተናግዱ ነበር።

እንግዳ ሳይኩ ወይም ሣይኖር የስናፍጭ ቅንጣት ስንኳ ምግብ ምንም አይቀምሉም ነበር።

የበጉ ነገር ጠላት የሆነው ሰይጣንም ይህንን በተመለከተ ጊዜ ከጭፍፍቹ አንዱን እንዲህ ሲል ላከው። እንግዶች ሁሉ ወደ አብርሃም ቤት እንዳይሄዱ ሂደህ በምድያም ጉዳና ተቀምጦህ እውነቱን በሐሰት ለውጦህ ተናገር።

እነሆ ደምህ በመሬት ላይ እስኪወርድ ድረስ ራስክን በድንጋይ ፈጥፍጠው አለው።

ሰይጣኑም ይህን ትዕዛዝ ከተቀበለ በኋላ ወደምድያም ወረደና ይሙ በምድር ላይ እስኪፈስ ድረስ እራሱን በድንጋይ ገምሶ ከጉዳና ዳር ተቀመጠ።

በጉዳናው የሚያልፉ መንገዶች ስሞችም ወደሱ በደረሱ ጊዜ እናንተ መንገዶች ከወዴት መጥታችኋል ወዴትስ ትሄዳላችሁ ሲል ጠየቃቸው መንገዶችም እኛስ ወደ ደገኛው ወደ አብርሃም ቤት እንሄዳለን አሉት።

በውኑ የአብርሃም ደግነቱ በከፋት እንደተሰመና ከፋ ሰው እንደሆነ አልሰማችሁምን? እነሆ እንግዳ ከመቀበሉ የተነሳ ደሜ በመፈት ላይ እንደውሃ እስኪፈስ ድረስ የፈነከተኝን እራሴን መጥታችሁ ተመልከቱ ይልቁንስ በኔ የደረሰ እንዳይደርስባችሁ አትሂዱ አላቸው እንግዶቼም ሆኖ መልካም ሰው የነበረው አብርሃም ምን ነኩት ከፋ ሰው ሲሆን ቻለ በማለት ርስ በርሳቸው ተወያዩ።

ይህንን ከተባበሉ በኋላ ተመልሰው ወደ እየሀገራቸው ሄዱ በዚችም ዕለት አብርሃም ከቤቱ ወጥቶ በጉዳና እንግዳ ፈልጎ አጣ ከዚያ ወደ ቤቱ ተመልሶ ገባና ምንም ምን ሳይቀምስ ተኛ። በማግስቱም እምስት ለዎች ወደ አብርሃም ቤት ሲሄዱ ሆ ተንክሰኛ አገኛቸውና እንደቀድሞው እናንተ ለዎች ወደታት ትሐዳላችሁ ሲል ጠየቃቸው ወደ አብርሃም ቤት እንሄዳለን አሉት። ለይጣነም መልሶ ወንድሞቼ ሆይ አብርሃም እራሴን ፈንክቶኝ ከማህል እራሴ የሚወርደው ደሜን ኑ ተመልከቱ አላቸው። እነሆ አሁንም እናንተ እንደኔ እንዳትሆኑ በሰላም ወደ ሐገራችሁ ተመለሱ አላቸው በዚህን ጊዜ እንዚያ እንግዶች እርስ በርሳቸው አብርሃም ከሚገድለን ወደ አገራችን ብንመለስ ይሻላል ተባባሉ። ዳግመኛም እንደልማዱ አብርሃም ወደ ጉዳና ወጥቶ ፀሐይ እስከትጠልቅ ድረስ ሲጠብቅ ውሱ ምንም እንግዳ ሳያገኝ ቀረ። ከዚያም ወደቤት ተመልሶ ምንም ምን ሳይቀምስ ተኛቶ አደረ። በሦስተኛው ቀን ሦስቱ ሥላሴ የአብርሃምን ቆራጥነት የሰይጣንን ተንክል ተመልክተው ወደ አብርሃም ቤት ሄዱ። በዚህ ጊዜ የሰይጣን ምክሩ ሁሉ ተሻረ ይዘውም ወደ መጨረሻይቱ የሲኦል ረግረግ ጣሉት። ስድስት ሰዓትም በሆነ ጊዜ አብርሃም በድንኳኑ ደጃፍ ተቀምጦ ሳለ እይኑን እቅንቶ ተመለከተ ሦስት ሰዎችም በፊቱ ቆመው አየ። ባያቸውም ጊዜ ሊቀበላቸው እየሮጠ ሄደና በምድር ላይ ሰንደላቸው።

እቤቱ ከፊታችሁ ሞገስ አግኝቼ ከሆነስ ባሪያችሁን አትሰፋኝ ብዬ እላምናለሁ ከዚች ዛፍ ሥር ከድካማችሁ እረፋ ጥቂትም ውሃ ይምጣላችሁ እግራችሁን ታጠቡ ቁራሽ እንጂራ ላምጣላችሁና ልባችሁን ደግፋ ከዚያም በኋላ ትሄዳላችሁ በክብር እንግድነት ወደ ባሪያችሁ መጥታችኋልና

አላቸው። ሥላሴ ቅዱስም እንዳልህ ወይም እንዳለህ እንዲሁ አድርግ አሉት። አብርሃምም ሚስቱ ሣራ ወደ አላችበት ፈጥኖ ገባና ሦስት መስፈሪያ የሰንደ ዱቂት ወሰደሽ በውሃ ለውሰሽ ድፎ ሀብስት ወይም አምባሽ ጋግረ አላት። ዳግመኛም አብርሃም የከብት መንጋ ወደለበት እየሮጠ ሔደና እጅግ በጣም የሰባ ታናሽ ወይፈን አምጥቶ ለሰላቴናው ሰጠው ወይፈኑንም እርዶ ሥጋውን በየብልቱ ፈጥኖ ያዘጋጅ ዘንድ እዘዘው ከዚያም እርጉና ወተት ማርና ያዘጋጀውንም የከርማ ሥጋ አመጣላቸው በፊታቸውም አቀረበ እነሱም የቀረበላቸውን በሱ ጠጡ እሱም ከፊታቸው ቆሞ ያስተናግዳቸው ነበር። እግዚአብሔርም አብርሃምን እንደዚፈው ሁሉ የዛሬ ዓመት ወደአንተ ተመልሼ አመጣለሁ ሚስትህ ሣራም ልጅ ታገኛለች ከሙንም ይሥሐቅ ብለህ ትጠራዋለህ ስርሱ ከርሱም በኋላ ለዙፋ የዘለም ቃል ኪዳን ከርሱ ጋር አደርጋለህና እባርካለሁ የብዙ ህዝብ ወገንንና የእህዛብ ነገስታት ሁሉ ከእርሱ ይወጣሉና አብርሃምም በግምባሩ ወድቆ ሰንደና የሙቶ አመት ሽማግሌ ሰው በውኑ ልጅ ይወልዳልን ዘጠና አመትስ የሆናት ባልቱት ሣራ ልጅ ለመውሰድ እንደምን ይሆንላታል? አሳ። እግዚአብሔርም አብርሃምን በውኑ ለእግዚአብሔር የሚላነው ነገር አለን? ይልቁንስ እንደዚፈው ሁሉ የዛሬ ዓመት ወደ አንተ እመላለሁ ሣራ ሚስትህም ወንድ ልጅ ትወልድልሃለች ብዬ እነግርሃለሁ አለው ዘፍ 18÷1-

16

ዳግመኛም እግዚአብሔር ቃል ኪዳኔን በእኔና በአንተ መካከል ከአንተም በኋላ ለብዙ ህዝብ ወገንና አባት ለነገሥታትም ለነቢያትም ሁሉ መገኛ ትሆናለህ ዘርህም እንደ ባህር አሸዋ እንደ ሰማይ ካከብ ይበዛል ዘፍ 22÷17 ከዚህም በኋላ እግዚአብሔር አስቀድሞ እንደተናገረው ሣራን በቸርነቱ አሰባትና ፀሐች ወንድ ልጅም ወለደች አብርሃምም የልጁን ስም ይስሐቅ ብሎ ጠራው ሕፃኑ ይስሐቅም አድጎ ጡት ከመጥባት በቂረጠ ጊዜ በዚያን ቀን ሚስቱ ሣራና አብርሃም ታላቅ ግብዣ አደረጉ ዘፍ.21÷1-9 የተናገረውን የማየስቀር ክብር የበሀርዶ የሆነ እግዚአብሔርን ፈጽመው አመለካኩት 2ኛም

ክላብርሃም ቤት ከወጡ በኋላ በሲዩምና በጥራ ላይ እሳትና ዲን ያወረዱበት ቀን ነው። ዘፍ.19፡1 መዝ.10፡5 ይመልከቱ የሥላሴ ረድኤታቸውና በረከታቸው በኛ ላይ ይደር። አሜ።፡፡

ምእራፍ 8 ቀጥር 12

ሐምሌ 8 ቀን የጻድቁ አቡነ ኪሮስ ዕረፍት ነው

«የጻድቅ መታሰቢያ ለበረከት ነው» ምዕ.10፡7፡18፡10፡28፡12 ጻድቃን የዚህን ዓለም ምቹትና ሀብት ንቀው በዱር በገደል ዳዋ ለብሰው ድንጋይ ተንተርሰው ድምጸ አራዊትን ግርማ ሌሊትን ሳይፈሩ የቀኑን ሐሩር የሌሊቱን ቁር ታግሠው ረሀቡን ጥሙን ችለውና ሌት ከቀን በጸሎት በስግደት ተጠምደው ወንጌልንም ዞረው አስተምረው ተልዕኮአቸውን በመፈጸም ከዚህ ዓለም ድካም ያርፋሉ የጻድቃን ሞታቸው ዕረፍታቸው ነውና ጎሳም ከፈጣሪያቸው ፊት አብረው እንደ ፀሐይ አብርተው እንደ ጨረቃ ደምቀው ይኖራሉ የተማፀናቸውንም ሁሉ በተለጣቸው ቃል ኪዳን አማልደው የዘለለም ዕረፍት ያለጣሉ «የጻድቅ ሞት በእግዚአብሔር ፊት የከበረ ነው» (መዝ. 115፡6) ከነዚህም ቅዱሳን ጻድቃን አንዱ አባ ኪሮስ ናቸው። የመጀመሪያው ስማቸው ዲሳሶር ይባላል። በአባታቸው ሮማዊ በእናታቸው ሶርያዊ ሲሆኑ የነገሥታት ዘር እንደሆኑ የዘር ሐረግ ታሪካቸው ያረጋግጣል። አባታቸው ዮና እናታቸው አንሠራ ይባላል። አባትና እናታቸው መንግሥታቸውን ሀብታቸውን የሚወርስ ልጅ ባለመውለዳቸው እየአዘኑና እየጸለዩ ሲኖሩ በአንድ ጊዜ መንታ ልጆች ተወልደውላቸዋል የመጀመሪያ (ታላቁ) ቴዎዶስዮስ ሁለኛው (ታናሹን) ዲሳሶር ብለው ጠርተዋቸዋል ጊዜ ሞታቸው ሲደርስ ሀብታቸውን ሁለቱ ልጆቹ አኩል እንዲካፈሉ ተናዝዘውላቸው ሞተዋል ቴዎዶስዮስ በአባቱ ምትክ ነግሦ ሲኖር አባ ኪሮስ ሕገ መንግሥትን እየተማሩ አድገዋል። አባ ኪሮስ የወላጆቻቸውን ሀብት እንዲያካፍላቸው ቴዎዶስዮስን በጥሞና ቢጠይቁት ፈቃደኛ አለመሆኑን አይተው ለዚህ ዓለም አላፊ ጠፊ ሀብት መጨቃጨቅን ጠልተው የማያልፈውን ሀብት ፍላጋ አገራቸውን ለቅቀው

በምናኔ ወደ ግብጽ አገር ሄደዋል በዚያም አንድ ተራራ ላይ እንዳሉ መንፈስ ቅዱስ ወርዶ ኪሮስ በማለት ጠርቶ አባ በብኑዳ ወደ ሚባል መነኩሴ እንዲሄዱ አመልክቶአቸዋል ወደ ተባለው ቦታ ሄደው እንደደረሱ አባ በብኑዳ ከሚኖሩበት ዋሻ ወጥተው በክብር ተቀብለዋቸዋል አባ በብኑዳም አባ ኪሮስን አመንኩሶ የባሉያትና የሐዲሳትን ትርጓሜ አስተምሮ ቅስናና ቁምስናን አስጥቶ የእርሱን አርአያ እንዲከተሉ አድርጉ ዘወትር በሠርዝ በመልእክ እጅ የሚላክለትን ሰማያዊ ህብስትና ጽዋዕ አብረው እየተመገቡ በጸሎትና በስግደት እግዚአብሔርን እያገለገሉ ለብዙ ዘመናት ኖረዋል ከዕለታት አንድ ቀን አንድ መነኩሴ የገዳም ልብስ ለብሶ በእንግድነት ወደ እሱ መጣ አባ በብኑዳም ተቀብሎ ከየት እንደመጣ ጠይቆ አሳድሮታል ይህም እንግዳ መነኩሴ በዋሻው ውስጥ ምግብ ማብስያ ዕቃና ጥራጥሬም ባለማየቱ እንዴት እንደሚመገቡ ቢጠይቀው እግዚአብሔር እንዲሰጠን ብሎት ሦስቱም በአንድነት የሠርዝ ጸሎት አድርገው እንደፈጸሙ መልእኩ እንደተለመደው ሕብስተ መና ጽዋእ ሕይወት አምጥቶላቸው ሲመገቡ ያ እንግዳ መነኩሴ አባ በብኑዳን በምትህት እንዳስገኙት በመቁጠር ከምግቡ ቆርሶ በመጠምጠሚያው በመደበኛ ወደ መጣበት ገዳም ሄደ የገዳሙንም መነኩሳት በደወል ሰብስቦ የአባ ክብኑዳን መሠርድነት ገልጾ ደብቆ ያመጣውን ሀብስት ሲያሳያቸው መልእኩ ወርዶ በካንፋ አጣፍቶ መናውን ቀምቶ አርጓል። መነኩሳቱም ይህን አይተው በመደንገጥ የማይገባ ሥራ በመሥራቱ እዘኑ ገዢያም በኋላ የተቀደሰውን ለማያዊ ህብስት ለማይገባው ውሻ በመስጠታቸው እግዚአብሔር ተቆጥቶ ከዚያ ቀን ጀምሮ አቋርጦባቸዋል ስለዚህ አባ ኪሮስ ምግባቸውን ወደ ጫካና ገደላገደል እየሄዱ ፍራፍሬና ሥራ ሥር እየለቀሙ በማምጣት እየተመገቡ የሚኖሩ ሆነዋል አንድ ቀን እንደተለመደው አባ ኪሮስ ምግብ ፍላጋ ሄደው ሲመለሱ «የጻድቃን ሥጋቸው ለዱር አራዊት ነው» በማለት ነቢዩ ዳዊት እንደተናገረው መዝ 78፡3 አባ በብኑዳን አንበሳ በልቶት የተረፈውን ሥጋ ተብታትኖ አገኙት አባ ኪሮስ ይህን ሲያዩ ምርር ብለው በማዘን የአባ በብኑዳን ሥጋ ለቅመው በዋሻው ውስጥ አስቀምጠው ወደ ፈጣሪያቸው

እያለቀሱ ከአንተ እውነተኛ ፍርድ እስካሁን ድረስ እንዳልነሣ በሕያው ስም እምናለሁ በማለት በግምባራቸው ተደፍተው በመራት ላይ ተኙ በዚያም ምስጥ ወጣባቸው ጉንዳን ወረራቸው ዝናብና ፀሐይ እየተፈራረቁባቸው 40 ዘመን ሙሉ ሣር እስከሚበቅልባቸው ድረስ ቆይተዋል ከዚህ በኋላ ጌታ ተገልጦ መከራህን አይቻለሁ ጸሎትህንም ለምቻለሁ አባትህ እባ በብጉዳ የታዘዘውን ረስቶ የተቀደሰውን ለውሻ በመስጠቱ ይህ ሁሉ መከራ ደረሰባችሁ ለሁንም ወዳጄ ሆይ ተነሥ በቃህ በማለት አሥነስቷቸዋል እባ ከርስ ከተነሡ በኋላ የታገኝኝና የጸድቃኝን ነፍስ ከሥጋቸው ተለይታ የት እንደምትገባ ተገልጸላቸው ንገትን እየዞሩ አይተዋል ወደ ዋሻው ተመልሰው በጸም በጸሎትና በሰግደት እግዚአብሔርን እያመሰገኑ ሲኖሩ አንድ ቀን ሰይጣን ሰው መስሎ መጥቶ አላድፋኝ አላቸው ርሳቸውም ከየት እንደመጣ ቢጠይቁት የመጣሁበት ምን ያደርግልህል አላድረኝ አልሁህ እንጂ ሲል በትዕቢት እነጋገር ስለመሰለላቸው ሰይጣን መሆኑን እውቀው ከዋሻው ውስጥ ራቅ ባለ አንድ ክፍል ውስጥ እስቀምጠው ቢጸልዩበት ዋሻው ተደርምሶ እንዳይወጣ ተደፍቶበት እየሮኸ « ከርስ ሆይ ሳልቀድምህ ቀደምክን እስከ መቼ ነው በዚህ ተዘግቶብኝ የምኖረው ቢል እስከ ምጻት ድረስ ብለውት እስከ ለሁን በዚያው እየሮኸ ይኖራል እባ ከርስ በዋሻ ተወስነው መኖር ብቻ ሳይሆን በግብጽ አገር እየተዘዋወሩ ወንጌልን እስተምረዋል ብዙ አህዛብንም አሳምነው አጥምቀዋል። እንደገናም ወደ ዋሻቸው በመመለስ እንደቀድሞ ሁብስት ሰማያዊ እየወረደላቸው በጸሎት ተወስነው ኖረዋል። ከዚህም ሌላ እባ ከርስ በዚኝ ጽሑፍ ያልተካተተ ብዙ ተእምራትንና ተጋድሎን ፈጽመዋል። እግዚአብሔርም ብርታታቸውንና ቅድስናቸውን አይቶ ወዳጄ ከርስ ሆይ በስምህ የተራብ ያበላ የተጠማ ያጠጣ የታረዘ ያበበሰ ለቤተክርስቲያን መባዕ የሰጠ ሁሉ መንግሥተ ሰማያት ይገባልሃል በማለት ቃል ኪዳን ሰጥቶአቸዋል የጸድቅ መታሰቢያ ለዘለዓለም ይኖራል ከከፋ ነገርም አይፈራም በእግዚአብሔር ስመታመን ልቡ የፀና ነው መዝ.111፡7 ጊዜ ዕረፍታቸው ሲደርስ እባ ባውማ የተባለ መነኩሱ ታገዝላቸው

ታሪካቸውን እየጠየቀ እግዚአብሔር ያመለከተውንም እየጨመረ ገድላቸውን ጽፎአል ከዚህም በኋላ ሥጋ ወደሙ ተቀብለው በ270 ዓመታቸው ሐምሌ 8 ቀን እርፈዋል። እባ ባውማም ከገነዟቸው በኋላ የታዘዙ መላእክት መጥተው የነበሩበትን ዋሻ ዘግተው አስከፈናቸውን ወስደው በደብር ቅዱስ አስቀምጠውታል። ይህም የዕረፍታቸው ቀን ቤተክርስቲያናቸው በታኅሳስት ቦታ ሁሉ በታላቅ ድምቀት ሲከበር ይኖራል። የጸድቀ ረድኤትና በረከት በኛ ላይ ይደር። አሜን። ሁለተኛም ኅዳር 8 ቀን ከሩቤል ይከበራሉ ታሪካቸውም ዘፍ.3፡24 ሕዝ.1፡ 5-28፤ 10፡ 10፡21 ራእ.4፡ 6-9 2ኛሙ.22፤ 11 ይመልከቱ።

ምዕራፍ 9 ቀጥር 13

ህዳር 9 ቀን ቶማስ ዘመርዓስ

በዚህ ቀን የክርስቶስ ታጋይ ምሥክሩና ሐዋርያው የሆነ የመርዓስ ኤጲስ ቆጶስ ቶማስ አረፈ። ይህንም አባት ትሩፋቱንና ገድሎን ሰው ተናግሮ ሲፈጽመው አይችልም። ርስም በጸምና በጸሎት በሰግደት በቀንና በሌሊትም በመትጋት ለድሆችና ለምስኪኖች በመራራት ተጠምዶ የሚኖር ነበር። ከዚህም በኋላ መርዓስ በሚባል ሀገር ኤጲስቆጶስ ይሆን ዘንድ የክብር ባለቤት ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መረጠው መንጋውንም እንደ ሐዋርያት ተጠንቅቆ ጠበቀ ከሐዲው ዲዮቅልጥያኖስ በነገሠ ጊዜ ክርስቲያኖችን ያስቃያቸው ዘንድ ከመኳንንቶቹ እንዲ ወደዚያ ሀገር ሂደ እርሱም ቅዱስ ቶማስን ወደ እርሱ ያቀርቡት ዘንድ ጭፍሮቹን ላኩ። እነርሱም እየደበደቡ በምድር ላይ እየገቡት ወለዱት ደሙም እንደ ውኃ ፈሰሰ ከዚያም በኋላ መኩንኩ ቅዱስ ቶማስን ለአማልክት ስገድ አላው ቅዱሱም እንዲህ ብሎ መሰለሰት ከሕያው ከእግዚአብሔር ልጅ ከጌታይ ኢየሱስ ክርስቶስ በስተቀር ለርኩስ ጣዖታት አልሰግድም ለረከሱ ጣዖታት የሚሰግድ ሁሉ የተረገመ ነውና መኩንኩም ተቆጥቶ እጅግ የበዛና ዕፁብ ድንቅ የሆነ ሥቃይ አስቃየው የነዳጅ ድፍድፍ አፍልተው በአፋና በአፍንጫው ጨመሩበት እንዲህም እያደረጉበት ለብዙ ዘመናት ኖረ። የእሊህ ከሃድያን ልባቸው እንደ

ድንጋይ የጸና ስለሆነ ቅዱስ ቶማስ ቶሎ እንዲሞት አልፈለገም። ሌሎች ብዙ ሰዎችን ያስፈራረላቸው ዘንድ የክብር ባለቤት ክርስቶስንም ይከዱት ዘንድ የስቃይን ዘመን አስረዘሙ እንጂ ርሱ በክብር ባለቤት በጌታችን አያሱስ ክርስቶስ ኃይል የጸና ነውና ማስቃዩቱን ከሐድያን በተሣናቸው ጊዜ ስለ ስህተታቸው ይዘልፋቸው ስለነበር ስለዚህ በጨለማ ቦታ ጣሉት። በዚያም ሃያ ሁለት ዓመት ኖረ ከሐድያንም በአየዓመቱ ወደርሱ ገብተው ከሐዋላቱ እንዲን ይቆርጣሉ። በዚያም ቦታ አፍንጫውን ከንፈሮቹን ጀርዎቹን እጆቹን እግሮቹን ቆረጠ። መንጋዎቹ ያረፉ መስሏቸው በአየዓመቱ መታሰቢያውን ሲያደርጉ ኖሩ ነገር ግን እንዲት ክርስቲያናዊት ሉት ሲጥሉት ስለሆኑት ቦታውን ታውቅ ነበር። ርሷም በሌሊት ወደ እርሱ በመሄድ ትመግባለች ጸድቅ ቆስጠንጢኖስ እስከ ንገሠበትና የቀናች የክርስቶስን ሃይማኖት ክብር እስከገለጡ ድረስ እንዲህ ሲሰቃይ ኖረ እጅ እግር ባለመኖሩ ደቀመዛሙርቱ በቅርጫት አድርገው የሚጭኑበት ነጭና ጥቁር አህዮች ነበሩት አሀዛብ ተመቅኝተው ሌሊት የሁለቱንም እንገት ቆረጡ በነጋም ጊዜ ደቀመዛሙርቱ ሊጭኑት አህዮቹን ለማምጣት በሄዱ ጊዜ እንገታቸው ተቆርጦ ቢያገኙአቸው ለቶማስ ነገሩት ቶማስም የተቆረጠውን አያይዙት ብሎ ቢጸልይ የነጩ ከጥቁሩ የጥቁሩ ከነጩ ተያይዞ ተነስተዋል። ቶማስም በጉድጓድ በተጣለበት ወቅት ንጉሡ ክርስቶስን በመታመን የታሠሩ እስረኞችን ሁሉ በሀገሮች ሁሉ በመሄኔ ቤት ያሉትን ሁሉ ይፈቷቸው ዘንድ እዘዘ ይህች ሉት ሄዳ ስለ ቅዱስ ቶማስ ከእርሱ የሆነውን ሁሉ 22 ዓመት ተጥሎ እንደነበር ለካህናቱ ነገረቻቸው በውስጡም ወደ የሚኖርበት ቦታ መራቻቸው እነርሱም አንስተው ተሽከሙት እየዘመሩና እያመሰገኑ ከቤተክርስቲያን አደረሱት በቤተመቅደሱም ፊት ለፊት በወንዝሩ ላይ እስቀመጡት ምፅመናን ከእርሱ እየመጡ ይባረኩና የተቆረጡ ሕዋላቶቹን ይሰሙ ነበር ንጉሥ ቆስጠንጢኖስም የከበሩ የሃሳት መቶ አሥራ ስምንት እዳስ ቆጶሳት የእንድነት ጉባዔን በኒቂያ አገር በሰበሰበ ጊዜ ይህ የክብረ ቶማስ ከሐሳቸው አንዱ ነው ንጉሡም ወደ እነርሱ ገብቶ ለላምታ ለጣቸውና ከእርሳቸው

በራኬ ተቀበለ የዚህ የቅዱስ ቶማስን ተጋድሎውን በነገሩት ጊዜ ወደ ርሱ ቀርቦ ስንደለት ሕዋላቱም ከተቆረጡበት ላይ ተሳልሞ አዝናና እጅግም አድንቆ ሕዋላቱን ጸሐው ፊቱንና እጆቹን አሻሽው ከሐዲ አርሶሰንም ተከራከሮ ከረታ በጊላ አወገዘው ለይተውም ከወገኖቹ ጋር ከቤተክርስቲያን አላደዱት ከዚያም በጊላ መንፈስ ቅዱስ እንደሌለተማራቸውና እንደመራቸው የሃይማኖትን ትምህርት በአንደበታቸው ተናገሩ ሕግና ሥርዓትን ሥጋዊና መንፈሳዊ ፍርድንም ሠሩ ታሪካቸውን መስከረም 21 ይመልከቱ ከዚያ በጊላ ቅዱስ ቶማስ ወደ መንግሥ ሲመቱ ሄደ ካህናቱንና መንጋውን ሁሉ ለብስቦ አነበላቸው እነርሱም እንዲያስወጡት እንዲጠብቁት በመጠበቅም እንዲድኑ እዘዛቸው ጥቂት ዘመን ከኖረ በጊላ በሰላም በፍቅር አረፈ የሹመቱ ዘመን አርባ ዘመን / ዓመት / ነው ዕረፍቱ ነሐሴ 24 ስንክ ይመልከቱ የዚህ ተጋዳይ ሰባት ጸሎቱና በረከቱ ከሁላችን ጋር ይኑር ለዘላለሙ አሜን ።

ምዕራፍ 10 ቀጥር 14

መጋቢት 10 ቀን መስቀል

በዚህ ዕለት የክብር ባለቤት ጌታችን አምላካችን መድኃኒታችን አያሱስ ክርስቶስ የተሰተለበት የክብረ መስቀል የተገለጠበትና የተገኘበት ነው። የዚህ የክብረ ዕፅ መስቀል መገለጡና መገኘቱ ሁለት ጊዜ ሆኗል መጀመሪያ የጸድቁ የቆስጠንጢኖስ እናት በሆነችው ንግሥት ዕሌኒ እጅ ነው። ርሷ ስለግዚአብሔር ተስላ ነበርና ልጇ ቆስጠንጢኖስ ወደ ክርስትና ሃይማኖት በተመለሰ ጊዜ ወደ አያሩሳሌም ሄደች ከእርሷም ጋር ብዙ ሠራዊት ነበር ደርሳም ስለክብረ መስቀል መረመረች ቦታውንም የሚያስረዳት አላገኘችም የአይሁድ ወገን የሆነ ስሙ ኪራኮስ የሚባል አንድ ሽማግሌ መስቀሉ ያለበትን የጉልጉታ ኪራቢታ አመለከታት ከዚያም አይሁድ ኪራቢታውን ይቆፍሩ ዘንድ እዘዘቻቸው ቤቱን የሚጠርግ መቃብር ላይ እንዲጥል አገዘው ነበርና ንግሥት ዕሌኒ እስከ ደረሰችበት ጊዜ ከሁለት መቶ ዓመት በላይ ጥራጊያቸውን

ሊጥሉበት ኖሩ ከረብታማ ሆኖ አይሁድ በቆረሩ ጊዜ በ326 ዓ.ም ሦስት መስቀሎች ተገለጡ ክርስቶስ የተሰቀለበት የቱ እንደሆነ አላመቁም የሞተ ሰው አግኝተው አመጡ አንዱንም መስቀል አምጥተው በሞተው ሰው ላይ አኖሩት አልተነሣም በሁለተኛውም አልተነሣም ከዚያ በኋላ ሦስተኛውን መስቀል አምጥተው በሙቱ ላይ አስቀመጡት ያን ጊዜ የሞተው ሰው ተነሣ ልኒኒም የክርስቶስ መስቀል እንደሆነ እውቃ ሰገደችለት የክርስቲያን ወገኖች ሁሉ ሰገዱለት። ለልጅዋ የላከችው ይህ መስቀል ነው የሚል በሌላ መጽሐፍ ይገኛል። የቀረው ግን ግንዱ በውስጡ ተተክሎበት የነበረው ስእርቡ እኩሌታውን ከቅንዎቱ ጋር ወደ ልጅ የላከችው ነው። ከዚያም በኋላ ሥርዓታቸውና የሕንጻቸው ነገር በመስከረም ወር በ17 ተጽፎ የሚገኝ ሲሆን አብያተ ክርስቲያናትንና የክብሩ በታዎችን አነፃፅ እልኒን ሥ.ገ.ገ. 9 ይመልላል ሁለተኛ ም በሮሙ ንጉሥ በአርቃል ዘመን የሆነው ሲሆን የፋርስ ሰዎች በግብጽ ሀገር ላሉ ወደ ሀገራቸው ሊመለሱ ወደዱ ከሹማምንቶችም አንዱ የጦር መኮንን ተነሣሱ ወደ ኢየሩሳሌም አልፎ ደረሰ ወደ ከቢ መስቀል ቤተክርስቲያንም ገባ፤ በመስቀሉ ላይ ታላቅ ብርሃን ሲበራ አይቶ ሲያሣው አጁን ዘረጋ እነት ወጥታ እጁን አቃጠለችው ከክርስቲያን በቀር ማንም ሊነካው አንደማይችል የመስቀልን ክብር ነገሩት ከዚያም መስቀሉን ሁለት ዲያቆሶች አስከሞ ማርኮ ወደ ሀገሩ ተመለሰ ከዚያም ንጉሥ አርቃል ሰምቶ እጅግ እዘነ ስለርሱም ምእመናን መስቀሉንም ሁለት ዲያቆሶችን አስከሞ ማርኮ ወደ ሀገሩ ተመለሰ የዚህም መስቀል ሁለተኛ የተገለጠበት / የተገኘበት/ መጋቢት አሥር ነው። ንጉሡም መስቀሉን ወደ ቁስጥንጥንያ ወሰደው የመስቀሉም ክብር በዓመት አምስት ጊዜ ነው። ይህም ሦስቱ በዓለም ሁለቱ በኢትዮጵያ ናቸው። በዓለፍ የሚከበሩት መስከረም 16 ቀን የደመራ በዓል (ቅዱሴ ቤቱ ለመስቀል) ፣ ቀፋሮ የተጀመረበት መጋቢት 10 የተገኘበት ሲሆን በኢትዮጵያ ደግሞ መስከረም 10 አጼ መስቀል (ተቀጻል ጽጌ) ወደ አትዮጵያ የገባበት 21 ግሰ ደብረ ክርቢ የገባበት ናቸው። የመስቀሉ በረከት ከልኛ ጋር ይሁን። አሜን።

የቅድስት ድንግል ማርያም አባትና እናት አያቱምና ሐና

መዝ. 86፥1

ሐና ማለት ሐይማኖቷ የቀና ምግባሯ የአማረች የተከበረች መልክ መልካም ደምግባት ያላት ማለት ነው የቅድስት ሐና አባት ማጣት እናቷ ሄርሚል ይባላሉ። ልጅ ሳይወልዱ መነን ሆነው ይኖሩ ነበር። ነገር ግን ልጅ አንዳሰጣቸው አዘውትረው ፈጣሪያቸውን ይለምኑ ነበር ከሐክታት አንድ ቀን ስምዳን የሚባል ደግ ሰው ወደ ሄርሚል ሄዶ ወደ3 በማህፀንን ገብታ ለምልማ አፍርታ ፍራዋን ዓለሙ ሁሉ ሲመገበው አይቼአሁና ደስ ይበልሽ ብሎ ነገራት ርሷም የእግዚብሔር ፈቃድ ይሁን ብላ የምሥራች ተቀበለችው ከዚያም በኋላ ማጣትና ሄርሚል አንድ ሱባዔ ወደ እግዚአብሔር ተማማሉና በሱባዔአቸው መጨረሻ ሳይ ሁለቱም አንድ ዓይነት ሕልም አዩ አንድ የደረቀ ወይራ ዛፍ ከዜታቸው አጥር ወድቆ የሚኖር ለምልሞ በ3 ክፍል አፍርቶ ለሁለቱ ሲሰጣቸው አዩ በዚህም ሲደነቁ ስልዋኖስ የሚባል ሽማግሌ ከጉረቢታቸው ይኖር ነበር ያ ሽማግሌ ስለእነርሱ ሕልም አይቶ ሊነግራቸው መጣና አልጋችሁ ለምልሞ አበባ ሲያብብ አበባውም ሲያፈራ ዛሬ ሌሊት በሕልም አይቼ ልነግራችሁ መጣሁ አላቸው እነርሱም አባታችን እንደቃልህ ይደረግልን ብለው በደስታ አነጋግረው በሰላም ሽኝተው ሰደዱት ከዚያም መልክቱ ቅዱስ ራጉኤል ተገልጾ እግዚአብሔር ጸሎታችሁን ምጽዋታችሁን ተቀብሎ እንደምጭታችሁ የተባረከች ደግ ልጅ ከአናንተ እንድትወለድ ፈቃዱ ሆኖአል ብሎ ነገራቸው ወደ ሰማይም ሲያርግ ታያቸው ሄርሚልና ማጣት ይህንን አስደሳች ዜና ከመልክቱ በመሰማታቸው ከፍ ያለ ምሥጋና ለፈጣሪያቸው አቀረቡ ወዲያውም ብዙ ሳይቆዩ በ5420 ዓመተ ዓለም ታህሣሥ 18 በዘመነ ማቴዎስ በሐላት ስሉስ ሄርሚል ፀነሰች መጽሐፈም በዘመዶቿና በአካባቢው ተሠማ ማኑሄ የሚባል ጋኔን የሚጥለው ሰው ነበር አንድ ቀን ሄርሚል ከቆመችበት አጠገብ ሄዶ ቆም ሳለ ጥላዋ ቢያርፍበት ዋይ ብሎ ሮሽና ወደቀ ጩኸቱን ሰምተው ሰዎች ቢጠይቁት በዚህች